

Սուրիահայերու Թորոնթո Ժամանումը Կը Շարունակուի Հայ Կեդրոնը Առաւելագոյնս Ի Գործ Կը Դնէ Իր Կարելութիւնները

Սուրիահայ մանուկ մը՝ Ծննդեան հաւաքի ատեն

Գաղթականական Հարցերու Գրասենեակի կամուր երիտասարդներ կ'օգնեն սուրիահայերու թուղթերու պատրաստութեան աշխատանքին:

Սուրիահայերու համար CABC-ի կազմակերպած Job Fair-ի մասնակիցներ:

Հայ Կեդրոնի Գաղթականական Հարցերու Գրասենեակը (ACC-SAH) այս օրերուն մեղովի փեթակի պէս կը բանի՝ օրն ի բուն:

Մէկ կողմէ՝ Գրասենեակի պատասխանատուն՝ Լորիկ Կարպուշեան Գաղթական կ'ամբողջացնէ նոր ժամանած սուրիահայերու պետական արձանագրութեան վերաբերող թուղթերը, միւս կողմէ՝ կամուր երիտասարդներ կը ջանան օգտակար ըլլալ նորեկներուն՝ անոնց ինքնակենսագրականներ (Resume) պատրաստելով՝ դիրացնելու համար անոնց գործի փնտռութիւնը:

Գրասենեակի աշխատակիցներ՝ Անի Կետիկեան Թոյսըզեան եւ Անժելիք Աստուրեան կը ցանկագրեն դիմումագրերը, կը դասաւորեն մամլոյ հետ կապը եւ նորեկներուն կը հայթայթեն Օնթարիոյ հաստատուելու համար անհրաժեշտ տեղեկութիւններ եւ ցուցմունքներ:

Յարդ Օնթարիոյ ժամանած են 1100 սուրիահայ եւ տակաւին կը սպասուի շուրջ 1500ի ժամանումը: «Անհրաժեշտ ամէն օգնութիւն ցոյց կու տանք, որ նորեկները ամենէն կարծ միջոցին բնակարան ու գործ գտնեն», կ'ըսէ Գաղթական: «Բնականաբար, դժուարութիւններ շատ կան, բայց շատեր արդէն գործ գտած են, ուրիշներ՝ անընդհատ փնտռութիւն մէջ են»:

Նորեկներու մօտ նկատելի է ընդհա-

նոր դժգոհութիւն՝ գանատական կեանքի, յատկապէս գործի պայմաններուն հանդէպ: Ընդհանրապէս Գանատա ներգաղթող մը հոգեպէս եւ մտապէս պատրաստուած կ'ըլլայ գանատական կեանքի կենցաղային պահանջներուն, սակայն, այս գաղթականներու (refugees) պարագան տարբեր էր այն իմաստով, որ անոնց ժամանումը կատարուեցաւ արագ եւ հապճէպ՝ տեսակ մը խուճապի մատնելով զիրենք: Refugee կարգավիճակով այժմու ժամանողները առիթ չեն ունեցած պատրաստուելու գանատական կենցաղի եւ աշխատանքի խիստ կազմակերպ պայմաններուն եւ ենթադրած, թէ կեանքը արագ կերպով բարեկեցիկ կ'ըլլայ այստեղ: Իրականութեան մէջ սակայն, Գանատա գաղթող որեւէ անձ, ինչ մասնագիտութեամբ որ ըլլայ, պիտի սկսի իբրեւ սկսնակ՝ իր ասպարէզին մէջ կամ պիտի ընդունի ամէն տեսակի աշխատանքի առիթ, որպէսզի կարենայ գոյատեւել (տուն վարձել եւ ուտելիք ապահովել): Իսկ եթէ ընտանիք ունի՝ կացութիւնը անելի կը ծանրանայ: Պէտք է նշել, թէ կառավարութիւնը ընտանիքի մը զաւակներուն որոշ յատկացում կը կատարէ մինչեւ 18 տարեկան մը:

Գաղթականական Հարցերու Գրասենեակը (ACC-SAH) արդէն իսկ կը գործէ գաղթականական ծառայութեանց գրասենեակի մը լիազօրութեամբ. նո-

րեկներուն ցուցմունքներ կը տրուին նաեւ Օնթարիոյ ընձեռած առողջապահական ծրագիրներու մասին, ինքնաշարժ քշելու արտօնագրի, պետական ընտանեկան յատկացումներէն օգտուելու եւ այլ ծառայութիւններու մասին:

Յունուարին Գրասենեակը՝ գործակցաբար Ս. Երրորդութիւն եկեղեցոյ Հայ Ընտանիքի Օժանդակութեան Ծրագրին (AFSS) եւ Հայ Գանատական Բժշկական կազմակերպութեան (ACMAO) կազմակերպեցին Օնթարիոյ մէջ բժշկական համակարգի օրէնքներուն եւ ծառայութիւններուն, ինչպէս նաեւ հիւանդութեանց կանխարգիլման մասին լուսաբանական հանդիպում մը՝ նորեկ սուրիահայերուն համար (այս մասին տեսնել էջ 4):

«Շուտով պիտի կազմակերպենք նաեւ եկամուտի եւ հարկերու արձանագրման լուսաբանական հաւաք մը, որ պիտի բացատրուին Գանատայի հարկային օրէնքները», կ'ըսէ Գաղթական:

Ուրիշ կարեւոր հարց մըն է անգլերէնի գիտութեան հարցը. այս գծով «շատ խիստ ենք եկողներէն եւ կը պահանջենք, որ անպայման արձանագրուին անգլերէնի (ESL) դասընթացներուն՝ դիրացնելու համար աշխատանքի եւ դպրոց յաճախելու հարցը, կը բացատրէ Գաղթական:

Նորեկ աշակերտներուն մասին

խօսելով՝ «Մեր հայկական վարժարանի աշակերտ ընդունելու կարողութիւնը արդէն ամբողջացած է: Առաջին եկողները արդէն տեղաւորուեցան դպրոցին մէջ՝ անվճար կերպով», կը բացատրէ Արգար Միրաքեան՝ Գաղթականական Հարցերու յանձնախումբին ատենակետը: «Կը մնայ մտածել նոր վարժարանի կարելիութեանց մասին, որ երկար վազքի վրայ ծրագիր է, սակայն անոր մասին պէտք է սկսինք մտածել», կ'աւելցնէ ան:

Job Fair

Հայաստան-Գանատա Գործարարներու Խորհուրդը (CABC), իր կարգին, Յունուար 27ին (Հայ Կեդրոնին) եւ Փետրուար 3ին (ՀԲԸՄի սրահին) մէջ կազմակերպեց Օնթարիոյ հաստատուած ընկերութիւններու եւ նորեկներու համար Job Fair մը, ուր տարբեր մարզերու ընկերութիւններ աշխատանքի իրենց առիթները ծանօթացուցին նորեկ սուրիահայերուն: Հաւաքին ընթացքին, Գործարարներու Խորհուրդը նաեւ ցանկագրեց գործ փնտռող բոլոր սուրիահայերուն անունները եւ առաւ անոնց ինքնակենսագրականները (resume)՝ գործի կարելիութիւններու փնտռութիւնը շարունակելու համար:

Հաւաքին մասնակցեցան հետեւեալ

շար. տես. էջ 3

SHEF KEBAB
www.shefkebab.ca
647 874 1314
3245 Finch Ave. East, Unit 10
Scarborough, ON M1W 4C1

Lebanese style whiting fish

Adana Chee Kufta

Sujuk
Basturma

Your Home will advertise worldwide 24/7 until it's Sold

Hratch & Alex Melconian

Broker & Sales Representative

Call us today for builders pre construction Condo and home packages

office: 416.494.7653
Direct: 416.417.5626

TorontoRealEstateGTA.com
Remax, Hallmark Realty Ltd, Brokerage

SOLD

Harry & Alex Melconian
RE/MAX 416-494-7653

TorontoRealEstateGTA.com

Տուներուն եւ Կալուածներուն համար դիմեցէք մեզ
Serving our Community over 25 years

451 2016

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

451-2016

ՀԱՄԱԶԱԿԱՆ ԱՂՕԹԵ ԵՒ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ՝
ԹՈՐՈՆՏՈՒԱՅԻ ՄԻՋ-ՅԵՐԵՆՈՒՄԵՆԱԿԱՆ ՄԵՐՈՒՆՔ
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայ Կաթողիկէ Եկեղեցի
Ս. Երրորդութիւն Հայց. Առաք. Եկեղեցի
Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցի
Հայ Անտարանական Եկեղեցի

Օրուան Բանախօս՝
ՎԵՐ. ՍԵՐՈՒ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ
(Հոգեւոր Հովիւ՝ Հայ Անտարանական Եկեղեցւոյ)
Գեղարուեստական յայտագիր
Յինգշաբթի, 4 Փետրուար 2016, երեկոյեան ժամը 8:00-ին

Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ մէջ
(45 Hall Crown Place Toronto ON)
Ձեռնարկի աւարտին՝ հիւրասիրութիւն եկեղեցւոյ ներկայարարին մէջ
Հրաւիրուած է թորոնթոյեան հայերը

ԹԵԼԵԹՐՈՆ 2016

Փետրուար 20 եւ 27, 2016

Հ.Օ.Մ-ի Ամենօրեայ Վարժարան
Պապայան Մանկապարտեզ,
Գոլդէն Նախակրթարան եւ
Երկրորդական Վարժարան

Նուիրելու համար այցելեցէք
www.arsarmenianschool.ca
Կամ հեռաձայնեցէք
416-491-2210 ext 3016

Let's Invest in Our Future
Եկէք Թիկունք
Կենանք Մեր
Ապագային

287 «Քրիստափոր» եւ «Ռոստոմ» Պատանեկան Միութիւնները
Կը Կազմակերպեն՝

Ազգային-Յեղափոխական Երգերու Երեկոյ – Խորախճանք, նուիրուած՝
ՓԵՏՐՈՒԱՐԵԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԵԱՆ 95-ԱՄԵԱԿԻ
ԵՒ
ԱՐՑԱԽԵԱՆ ԱԶԱՏԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՔԱՐԻ

Կ'երգէ
Դրօ Գրիգորեան

Կ'ուկերակցութեամբ
Element Band-ի
Ղեկավար
Արա
Տապանճեանի

Տեղի կ'ունենայ
Շաբաթ, 5 Մարտ 2016ին,
երեկոյեան ժամը 8:30էն սկսեալ,
Հայ Կեդրոնի սրահէն ներս:

Տեղեր ապահովելու համար դիմել՝
Նայիրի Շարապխանեանին 416-319-6013
Սօսէ Իզմիրեանին 647-975-2858 Մուտքի Նուէր՝ \$30

Սուրիահայերու Թորոնթո Ժամանումը Կը Շարունակուի

շար. Ա. Էջէն

ընկերութիւնները. ASG Security Group, LVM telecom company, Armenian Jewellers Association, Wood green Employment Agency, JVS, Welcome center, Tropicana agency, York Gate Laundromat, Superior Furniture Company, Tools Company (not attending, we collected resume on their behalf), Kambio Inc, Anoush Restaurant եւ ուրիշներ:

«Հրաւիրեցինք տարբեր մարզերու ընկերութիւններ եւ սուրիահայեր, որ-պէսզի ի մի գան ծանօթանալու համար, թէ ինչպիսի գործի կարելիութիւններ եւ առիթներ կան. շատեր արդէն տեղւոյն վրայ մարդոց գործի կ'առնեն», կ'ըսէ Հա-յաստան-Գանատա Գործարարներու Խորհուրդի ատենապետ Յովսէփ Սե-րայտարեան:

«Աւելի կ'եղորոնացանք սկսնակ գոր-ծերու վրայ, որովհետեւ նորեկները տակաւին չունին գանատական գործի փորձառութիւն եւ երբեմն ալ անգլերէն չեն գիտեր», կ'աւելցնէ ան:

Ներկաներու մասնակցութիւնը նկա-տի առնելով, CABC կը ծրագրէ շարու-նակել նման Job Fair-ի նախաձեռնու-թիւնները, որովհետեւ կան ընկերու-թիւն-

ներ, որոնք շատ պէտք ունին նման գոր-ծատրներու:

«Մեր նպատակն է բոլոր հայ եւ այլ գործատէրերը գիտնան այս մասին, որ-պէսզի աւելի մեծ թիւով մասնակցութիւն ապահովենք», կը բացատրէ AGBU-Young Professionals-ի պատասխանա-տու Միհրան Եկաւեան: «Գանատահայ գործատէրերը արդէն գործի առած են նորեկ հայեր, հիմա մենք պիտի ջանանք տեղական ընկերութիւններ եւս հրաւի-րել՝ ընդլայնելով գործի կարելիութեան դաշտը», կ'աւելցնէ ան:

Սերայտարեան կը բացատրէ, թէ կան մարդիկ, որոնք կ'ուզեն նոր գործ մը սկսիլ:

«Անոնք կը ծանօթացուին գանա-տահայ երեց գործատէրերուն, որոնք, իբրեւ փորձառու, ցուցնուքներ կու տան նոր գործ սկսելու օրէնքներուն մասին», կը բացատրէ ան:

Այս աշխատանքները պիտի շարու-նակուին աւելի աշխոյժ եւ շարունակա-կան ձեւով՝ մինչ Օնթարիոյ Ժամանող սուրիահայերու թիւը պիտի բազմանայ յաջորդող ամիսներուն:

Հայ Կեդրոնի Գաղթականութեան Գրասենեակի աշխատակիցներ իրենց առօրեայ աշխատանքի ընթացքին:

Սուրիահայ ընտանիքներու Ծննդեան հաւաք՝ Հայ Կեդրոնի Սրահէն Ներս

Job Fair-ի մասնակիցներ տեղեկութիւն կու տան եւ կը ստանան

SOPHIE'S ELEGANT HOME ORGANIZING
TRUSTWORTHY & ON TIME

OUR SERVICES:

- MOVE MANAGEMENT
- RESIDENTIAL ORGANIZING
- WARDROBING
- HOME OFFICE
- ROOM DECORATING
- BASEMENT
- SEASONAL DECORATIONS

CELL: 416 878 2447
www.eleganthomeorganizing.ca
Speak Armenian, Arabic, English

**ԹՈՐՈՆՏՈՅԷ
TORONTO**

Խմբագրութեան կողմէ

«Թորոնթոն» պատասխանատու չէ իր էջերուն մէջ լոյս տեսած ծանուցումներու բովանդակութեան:

Մեզի յղուած բոլոր թղթակցութիւններն ու գրութիւնները ենթակալ կը որոշ խմբագրումի:

SELLING OR BUYING HOME ?

RAFFI D. BOGHOSSIAN

B.A., MVA, Broker
Market Value Appraiser - Residential
Direct: 416-419-8441
raffi.db@gmail.com
www.raffirealestate.com

Raffi and Karina are a strong real estate team who work together in a partnership to serve our community in a unique and proactive manner. With a combined experience of 37 years, we offer a professional and inclusive service with your best interests in mind. Call us today for a consultation about your real estate needs anywhere in the GTA .

ROYAL LEPAGE

Exceptional Real Estate Services
BROKERAGE INDEPENDENTLY OWNED AND OPERATED

100-200 Consumers Road, Toronto, ON M2J 4R4 Office: 416-497-9794 Fax: 416-497-5949

KARINA HANEVAN

SALES REPRESENTATIVE
Residential & Commercial Sales, Buyer and Seller
Direct: 416-419-8441
karinehaneyan@gmail.com
www.northyorkproperties.ca

Օնթարիոյի Գանատահայ Բժշկական Ընկերակցութեան Դասախօսութիւնը Գանատա Նոր Հաստատուող Սուրիահայերուն

Տոքթ. Անի (Ճանապարհ) Հասըրճեան

Յունուար 24ի լետմիջօրէին, կազմակերպութեամբ Օնթարիոյի Գանատահայ Բժշկական Ընկերակցութեան (ACMAO), Համագործակցութեամբ Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի Գաղթականութեան Հովանաւորութեան Գրասենեակին (ACC-SAH) եւ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Նոյնանուն գրասենեակին (HTAC-AFSS-SAH) տեղի ունեցաւ տեղեկատուական դասախօսութիւն մը Հայ Կեդրոնէն ներս:

Նիւթը՝ նորոգ Գանատա եւ մասնաւորաբար Օնթարիո հաստատուողներու Առողջապահութեան Ծառայութիւններու եւ Ապահովագրութեան Օրէնքներու բացատրութիւններուն կը վերաբերէր:

ACMAO-ի Վարչութիւնը անհրաժեշտ նկատելով ներգաղթողներուն նեցուկ կանգնելու կարիքը, Դեկտեմբեր ամիսէն ի վեր յառաջացուց յանձնախումբ մը, Օնթարիո հայ ներգաղթողներուն օժանդակելու համար:

Աշխատանքը կ'ընդգրկէ ուղղութիւններ տալ առողջապահութեան օրէնքներու շուրջ, թարգմանութիւնները տրամադրելի դարձնել հայերէն լեզուով, շտապ հիւանդանոց ընդունման դաստիարակներուն օժանդակել լուրջ հիւանդութիւններու պարագային եւայլն...

Որպէս առաջին հաւաք, լուսաբանական դասախօսութեան հրաւիրուած էին Օնթարիո նոր հաստատուողներ, հովանաւորներ եւ բարեկամներ:

Մօտաւորապէս 200 հայորդիներ ներկայ եղան բացատրութիւններէն օգտուելու:

Բացման խօսքը ըրաւ Տոքթ. Սիրիլ Թաթարճեան, որ բարի գալուստ մաղթեց նոր ժամանողներուն, ապա՝ հակիրճ ձեռնարկ ներկայացուց ACMAO-ի հիմնադրութեան շարժառիթը՝ Հայաստանի 1988ի երկրաշարժին անմիջական բժշկական օժանդակութիւն եւ դեղորայք հասցնելը: Այդ թուականէն ի վեր Բժշկական Ընկերակցութեան նպատակը եղած է Հայաստանի, Արցախի եւ Օնթարիոյի մէջ հանրութեան առողջութեան նպաստելը:

Ապա ան հրաւիրեց Դեկտեմբերին Թորոնթօ ժամանած սուրիահայ Տոքթ. Վանիկ Կարապետեան եւ իր տիկինը՝ Սուրիահայ բժիշկներու անունով խօսք առնելու: Ան գնահատանքով անդրադարձաւ Գանատայի Դաշնակցային եւ Օնթարիոյի Նահանգային կառավարութիւններու հիւրընկալութեան եւ մասնաւորաբար հայ համայնքի ջերմ ընդունելութեան՝ Հայ Կեդրոնէն ներս:

Տոքթ. Անի Հասըրճեան, որպէս ACMAO-ի եւ ACC-SAH, HTAC-AFSS-SAH յանձնախումբերու միջեւ կապ հրաւիրուեցաւ ողջունելու ներկաները: Ան

շեշտեց, թէ Թորոնթոյի Հայ Համայնքը առաւել հարստացած, զօրացած եւ հայապահպանման մարտահրաւերներուն դիմաց սպառազինուած կը զգայ նոր հաստատուող մեր հայրենակիցներուն ներկայութեամբ: Ան թելադրեց համերոութեամբ գնահատել այն կամաւոր աշխատանքը, որ կը կատարուի Հայ Կեդրոնէն ներս օժանդակելով նոր եկողներուն դէպի հեզասահ փոխանցում՝ գանատահայ կեանքի: Ապա առաջարկեց սուրիահայ նոր ժամանած մեր հայրենակիցներէն այդ կամաւորներուն նեցուկ կանգնիլ իրենց գործն մասնակցութեամբ: Ան հրաւիրեց սուրիահայ բժիշկները եւ մասնագէտները միանալու ACMAO-ի շարքերուն եւ կապ հանդիսանալու նոր հաստատուողներուն եւ Ընկերակցութեան միջեւ:

Լորիկ Գաթըրճեան բացատրութիւններ կու տայ պետական բժշկական ծառայութիւններու մասին

Օրուան դասախօսն էր՝ Տոքթ. Գալանէ Յովհաննիսեան: Ան ամբողջացուցած է Հանրային Առողջապահութեան եւ Կանխարգիւման Բժշկական մասնագիտական վարժողութիւնը McMaster Համալսարանէն ներս: Ունի Epidemiology PhD Թորոնթոյի Համալսարանէն եւ Երեւանի Պետական Համալսարանէն ստացած է Obstetrics-Gynaecology վկայական, իսկ Մագիստրոս Հանրային Առողջապահութեան՝ Հայաստանի Ամերիկեան Համալսարանէն:

Լսատեսողական ներկայացումը սկսելէ առաջ ան յստակացուց, թէ Իրաքէն գաղթողները ունին Դաշնակցային Կառավարութեան տրամադրած ժամանակաւոր Առողջապահական Ապահովագրութեան Թիւ 3 Կանոնի առանձնաշնորհումները, որոնք կը տարբերին նոր ժամանած Սուրիայէն եկողներու վերաբռող Թիւ 1 Կանոնէն:

Ան շեշտեց կարեւորութիւնը Նահանգային Օնթարիոյի Առողջապահութեան Ապահովագրութեան (OHIP) դիմումագրերը օր առաջ ներկայացնելու, որովհետեւ Դաշնակցային ապահովագրութեան կողքին զայն կարելի է օգտագործել եւ

ACMAO-ի բժիշկներու դասախօսութեան պատկեր մը

առաւելութիւնները վայելել:

Խնամքով պատրաստուած դասախօսութեան ընդմէջէն Տոքթ. Յովհաննիսեան մանրամասնօրէն բացատրեց իրաքանչիւրին ընտանեկան բժիշկ մը ունենալու կարեւորութիւնը: Ան շեշտեց, թէ անհրաժեշտ է ընտանեկան բժիշկի մօտ արձանագրուիլ, որովհետեւ Օնթարիոյի մէջ, ինչպէս նաեւ ամբողջ Գանատայի տարածքին, ոչ շտապ բժշկական ծառայութիւնները եւ բժիշկ-մասնագէտի հետ ժամադրուիլը քննութիւններու եւ ախտաճանաչման համար, միայն ընտանեկան բժիշկի միջոցով կ'ըլլան:

Ընտանեկան բժիշկ մը ունենալը Մեծն Թորոնթոյի մէջ շատ դիւրին չէ, սակայն կառավարութիւնը դիւրացնելու համար նոր հաստատուողներուն առողջապահական հարցերը յատուկ դարձնաւ նշանակաւոր է: Որպէսզի ներգաղթողներ ընտանեկան բժիշկ մը ունենան կրնան Մեծն Թորոնթոյի շրջանին մէջ հեռաձայնել (416) 323 6400 ext. 5905 կամ 1-866- 286- 4770 թիւերուն:

AACMAO-ի միջամտութեամբ եւ ջանքերով, Հայ Կեդրոնի ամենամօտ հիւանդանոցի շրջանէն ընտանեկան բժիշկի հետ արձանագրուելու համար յատուկ կարգադրութիւն եղաւ North York General Hospital (NYGH) ընտանեկան Բժշկութեան գրասենեակի մօտ: Յունուար 8ին սկսեալ, հիւանդանոցին մէջ դարձանատունը բաց է՝ Ուրբաթ օրերը կէսօրէ ետք՝ ժամադրութեամբ անհատներ ընդունելու: Հեռաձայնի թիւն է (416) 756- 6980: Յանձնարարելի է Անգլերէն գիտող թարգմանիչի հետ ներկայանալ, սակայն եթէ դժուարութիւն ըլլայ, դարձանատունը թարգմանող կը դասաւորէ՝ պայմանաւ որ նախապէս իմաց տրուի:

Դասախօսութեան ասարտին Հարցում-Պատասխանի առիթ տրուեցաւ ներկաներուն. դասախօսուիին եւ ACMAO-ի ներկայացուցիչները ջանադրեցին օգտակար հանդիսանալ:

Իր տեսակին մէջ առաջինն էր այս լուսաբանական հանդիպումը, որ բարձր գնահատուեցաւ ներկաներուն եւ Հայ Կեդրոնի Գաղթականներու Հովանաւորութեան Գրասենեակի ներկայացուցիչ

Ներգաղթողներու Համար Ընտանեկան Բժիշկի Թիւեր

Ներգաղթողներ ընտանեկան բժիշկ ունենալու համար կրնան Մեծն Թորոնթոյի շրջանին մէջ հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն՝

(416) 323 6400 ext. 5905 կամ
1-866- 286- 4770

Հայ Կեդրոնի ամենամօտ հիւանդանոցի շրջանէն ընտանեկան բժիշկի հետ արձանագրուելու համար հեռաձայնել North York General Hospital (NYGH) ընտանեկան Բժշկութեան գրասենեակ՝ (416) 756- 6980

Դարձանատունը բաց է՝ իւրաքանչիւր Ուրբաթ կեսօրէ ետք ժամադրութեամբ անհատներ ընդունելու: Յանձնարարելի է Անգլերէն լեզուն գիտող թարգմանիչի հետ ներկայանալ, սակայն եթէ դժուարութիւն ըլլայ, դարձանատունը թարգմանող կը դասաւորէ՝ պայմանաւ որ նախապէս իմաց տրուի:

Լորիկ (Կարպուշեան) Գաթըրճեանի կողմէ:

Եղան նաեւ յայտարարութիւններ սուրիահայութեան համար կայանալիք ձեռնարկներու մասին՝ HTAC-AFSS-SAH-ի ներկայացուցիչներու կողմէ:

Հայ Բժիշկներու Ընկերակցութիւնը միշտ պատրաստ է օգտակար հանդիսանալու, սակայն կը գիտակցի, թէ հսկայական աշխատանք կ'այս օրերուն ծանրաբեռնուած է Հայ Կեդրոնէն ներս գործող միութիւններուն եւ գրասենեակներուն վրայ: Անոնց նուիրումին ու կամաւոր աշխատանքին շնորհիւ, մօտաւորապէս 1000 ներգաղթողներ հեզասահ Գանատայի կեանքի պայմաններուն կը վարժուին:

Նոյնպէս՝ ՀՀԿ Ընկերային Ծառայութեան Գրասենեակը, ACC-SAH-ի գրասենեակի կողքին, կարելի է աշխատանք կը տանի նոր հաստատուող հարիւրաւոր ընտանիքներուն տնտեսական, ընկերային եւ առողջապահական հարցերուն պատասխաններ գտնելով եւ գիշեր ցերեկ իր կամաւոր ծառայութիւնը մատուցելով: ՀՀԿ անդամուիներ ներգաղթողները դիմաւորելու եւ գրանցելու ազնիւ պարտականութիւնը կատարելէ ետք, իրենց կարելի է լինեն անմիջական տնային կարիքներ դաստիարակելու եւ դիւրացնելու տեղափոխութիւնը:

Հայ Աւետարանական Եկեղեցի Թորոնթօ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Այս գիրով պաշտօնապէս կը հաղորդենք Թորոնթօյի Գաղութին, թէ Եկեղեցիս օծուած է իր նոր Հոգեւոր Հովիտով՝ յանձինս

Վեր. Սերոբ Մկրտիչեանի,

որ Գանատա հասաւ Սուրիայէն, 19 Յունուար, 2016ին, եւ անմիջապէս ստանձնեց իր հովուական պաշտօնը: Ան իր անդրանիկ պատգամը տուաւ Կիրակի, 24 Յունուար, 2016ին հոծ բազմութեան մը ներկայութեան:

Վեր. Ս. Մկրտիչեան Թորոնթօյի Միջ-Յարանաւանական Մարմնին կողմէ հրապարկած է ըլլալու Վարդանանց Տօնակատարութեան պատգամաբերը, Սբ. Աստուածածին Հայց. Առաքելական Եկեղեցիին մէջ

Հինգշաբթի, 4 Փետրուար 2016 երեկոյեան ժամը 8ին:

Վարչութիւն՝

Թորոնթոյի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիի

Սուրիահայ Ներգաղթողներու Ծանօթացման Հաւաք

Մատաթ Բ. Մամուրեան

Յունուար 9ին, Թորոնթոյի Ս. Երրորդութիւն Հայոց Առաքելական Եկեղեցւոյ «Մակարոս Արթինեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Գանատա ներգաղթած սուրիահայերու հետ ծանօթացման հաւաք, որ կազմակերպուած էր Թորոնթոյի «Նոր Սերունդ» Մշակութային Միութեան կողմէ:

Ճաշի սեղանի օրհնութիւնը կատարեց Եկեղեցւոյ հովիւ Զարեհ Աւագ Բնիկ. Զարգարեան:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Սիւզի Գունտազճեան, որ «Նոր Սերունդ» Մշակութային Միութեան անունով շնորհատեց ներկաներուն Ամանորը եւ Ս. Ծնունդը: Իր խօսքին մէջ ան ըսաւ. «Մեր սուրիահայ հայրենակիցներուն կը հաւաստիացնենք, որ Թորոնթոյի բոլոր հայ կազմակերպութիւնները, միութիւնները եւ եկեղեցիները ջանք ու ծիգ չեն խնայեր, որպէսզի սատար կանգնին նոր ժամանողներուն, որպէսզի անոնք շուտով տեղաւորուին եւ շարունակեն իրենց կեանքը Գանատայի մէջ...»:

Ան շնորհակալութիւն յայտնեց ձեռնարկը կազմակերպողներուն:

Իր սրտի խօսքը փոխանցեց Հալէպի առաջին հայկական վարժարանի՝

Նորեկ սուրիահայեր Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Սրահին մէջ ընդունելութեան պահուն:

«Կիլիկեան» Ճեմարանի երեսուն տարուայ վաստակաշատ տնօրէնուհի Ազնի Զիրիշեան:

Բարի գալուստի եւ Նոր Տարուան ու Ս. Ծնունդեան բարեմաղթանքներով ելոյթ ունեցաւ Զարեհ Աւագ Բահանան, Հալէպէն եւ Դամասկոսէն ժամանած հայրենակիցներուն մաղթելով յարատեւ յաջողութիւն եւ վերելք այս օտար ափե-

րու տարածքին: Ան ներկայացուց յամառօտ պատմութիւնը Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ եւ իր տարած ազգօգուտ գործունէութիւնները համայնքէն ներս, ի մասնաւորի վերջին շրջանի «Հայ Ընտանիքի Օգնութեան Ծառայութեան» գրասենեակի բժախնդրօրէն տարած աշխատանքին մասին:

Անակնկալ եղաւ բոլորին, երբ ու-

րախ մթնոլորտի մէջ մուտք գործեց Կահանդ Պապան եւ նուէրներ բաշխեց երեխաներուն, որոնք առաջին անգամ ըլլալով Ամանորը կը տօնէին Գանատայի մէջ:

Հրանդ Զէթէնեան եւ իր նուագախումբը հայկական եւ օտար պարեղանակներով միշտ լեցուն պահեցին պահարթակը:

ՀՄԸՄԻ Գանատայի Շրջանի 45րդ մարզախաղերը իրագործուեցան յաջողութեամբ

ՀՄԸՄԻ 45րդ մարզախաղերուն մասնակիցներ:

Լիոնի Սարմազեան

Նոյեմբեր 27-29, 2015ի շաբաթավերջին, ՀՄԸՄԻ Գանատայի Շրջանի 45րդ մարզախաղերը տեղի ունեցան Մոնթրէալի մէջ, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.-Կամք մասնաճիւղի վարչութեան:

Մարզախաղերուն իրենձ մասնակցութիւնը բերին ՀՄԸՄԻ Արեւելեան եւ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու, Գէմարիճի, Թորոնթոյի, Լաւալի եւ Մոնթրէալի 19 ոստանգնդակի, 13 Պասգէթ-պոլի, 3 Floor Hockey-ի խումբեր, ինչպէս նաեւ 13 Ping-Pong-ի մարզիկներ: Աւելի քան 350 մարզիկ/ուիիներ մասնակցեցան խաղերուն, որ մեծ խանդավառութիւն ստեղծեց: Արեւելեան եւ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մեծ թիով մասնակցութիւնը յատուկ փայլք բերաւ Գանատայի Շրջանի 45րդ Մարզախաղերուն:

Շաբաթ երեկոյեան տեղի ունեցաւ յաղթանակի պարահանդէսը ներկայութեամբ անելի քան 600 ՀՄԸՄականներու եւ համակիրներու: Բարի գալուստի խօսք առաւ հիւրընկալ մասնաճիւղի, ատենապետ Ռաֆֆի Աբանեան, որմէ ետք՝ սիրուած երգիչ Սազո Թաշճեան խանդավառեց մթնոլորտը: Ներկաներուն, նամանաւոր երիտասարդութեան ուրախութիւնը անսահման էր:

Իսկ կիրակի՝ տեղի ունեցան աւարտական մրցումները, ապա փակման պաշտօնական հանդիսութիւն եւ տո-

ղանք, Սուրբ Յակոբ Ազգային Վարժարանի մարզասրահին մէջ, առաջնորդութեամբ ՀՄԸՄ-Կամք Մոնթրէալի մասնաճիւղի Ֆանֆարին եւ մասնակցութեամբ Սկաուտական կազմին ու մարզիկներուն: Հանդիսութեան ներկայ էին Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մեղրիկ Եպս. Բարիքեան, Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւ Գառնիկ Ա. Բահանայ Գոյունեան, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Մոսիկ Թօփուգեան, Ազգային Վարչութեան անդամ Լեւոն Պէնկեան, ՀՄԸՄ-Կանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի, ՀՄԸՄԻ Գանատայի Շրջանային Վարչութեան եւ քոյր միութիւններու շրջանային եւ տեղական վարչութիւններու ներկայացուցիչներ: Ինչպէս նաեւ՝ ՀՄԸՄԻ նախկին Կեդրոնական Վարչութեան փոխ ատենապետ Վարուժան Սերոբեան եւ Շրջանային Վարչութեան ատենապետներ: Հանդիսութեան հրաւիրուած էր նաեւ, Զէպէք Նահանգի Խորհրդարանի կրտսերագոյն անդամ Jean Habel, որ մարզիկներուն փոխանցեց իր սրտի խօսքը:

Ամերիկեան, Գանատական եւ Հայկական քայլերգներէն ետք, օրուայ հաղիսաւար՝ Քոյր Ռուպինա Էքմէքճեան հրաւիրեց ներկաները յոտնկայս յարգելու յիշատակը նորօք վախճանեալ Արմէն Ա. Բահանայ Իշխանեանի:

Յաղթական խումբերը ստացան իրենձ բաժակները եւ մետալները: Ապա խօսք առին յաջորդաբար Jean

Առաջնորդ սրբազանը, ՀՄԸՄԻ պատասխանատուներ եւ այլ պատուոյ հիւրեր

Habel, ՀՄԸՄԻ Գանատայի Շրջանային Վարչութեան ատենապետ Հրաչ Նաճարեան, ողջունեց եւ շնորհատեց մասնաճիւղերու վարչութիւնները, յատկապէս ՀՄԸՄ-Կամք Մոնթրէալի վարչութիւնը, որ ստանցնած էր խաղերու կազմակերպման աշխատանքը: Ան շնորհակալութիւն յայտնեց ՀՄԸՄԻ Արեւելեան եւ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու խումբերու մասնակցութեան, որ յատուկ խանդավառութիւն մը ստեղծեց, ինչպէս նաեւ, խաղերու մասնակցութիւնը ու անոնց յաջորդող տողանցքը վստահաբար անթառամ յիշատակներ պիտի ձգէ բոլոր մարզիկներու հոգիներուն մէջ:

ՀՄԸՄԻ Կեդրոնական Վարչութեան անդամ Մոսիկ Թօփուգեան շնորհատեց բոլոր մասնակից շրջանները, մասնաճիւղերը, յանձնախումբերը եւ մարզիկները: Ան շեշտը դրաւ ՀՄԸՄԻ նպատակին վրայ, որն է Հայակերտում եւ Մարդակերտում: ՀՄԸՄԻ առաջնահերթութիւններէն է երիտասարդութեան համախմբումը, որպէսզի կարենայ անոնց ներշնչել ազգային ոգի եւ հայկական պատկանելիութեան հպարտութիւն: Գանատայի Թեմի Առաջնորդ Մեղրիկ Եպս. Բարիքեան փոխանցեց իր սրտի խօսքը եւ «պահպանիչ»ով եզրափակեց իր պատգամը:

Տողանցքը եւ հանդիսութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ Նահատակ» քայլերգով:

Ստորեւ կը գտնէք ՀՄԸՄԻ Գանա-

տայի Շրջանային 45րդ Մարզախաղերու արդիւնքները:

Ուտնագնդակ:

Վերջերան: 1-Մոնթրէալ, 2-Գէմարիճ
Երէջ տղաք: 1-Մոնթրէալ, 2-Թորոնթօ
16-18 Տարեկան Տղաք
1-Թորոնթօ, 2-Մոնթրէալ

13-15 Տարեկան Տղաք
1-Մոնթրէալ, 2-Լաւալ

12 Տարեկանէ Վար Տղաք:
1-Մոնթրէալ, 2-Նիւ Եօրք

10 Տարեկանէ Վար Տղաք
1-Մոնթրէալ, 2-Նիւ Եօրք

Պասքէթպոլ:
Երէջ Տղաք: 1-Լոս Անճելոս, 2-Նիւ Ճըրսի

13-15 Տարեկան Տղաք
1-Մոնթրէալ, 2-Թորոնթօ

13-15 Տարեկան Աղջիկներ
1-Մոնթրէալ, 2-Թորոնթօ

Փինկ Փոնկ:
Լաւալ
Հաքի (Floor Hockey)
Երէջ Տղաք
1-Մոնթրէալ Բ, 2-Թորոնթօ

«Մեր Նիւթական Օժանդակութիւններուն Սեւեռակէտը Պէտք Է Դարձնենք Սուրիահայութիւնը, Հոն Կան Գոյատեւողներ. Գաղութը Չի Կրնար Անհետանալ, Պիտի Մնայ» Կը Հաստատէ Կարօ Եուզպաշեան

Վերջերս «Վանայ Ձայն» հարցազրոյց մը կատարած Սուրիոյ Կեդրոնական շտապի տնտեսական պատասխանատու Կարօ Եուզպաշեանի հետ՝ սուրիահայութեան պարզած կացութեան մասին:

Հարցում.- Անդրադառնանք Սուրիոյ ապահովական իրավիճակին. այսօր ինչ կացութիւն կը պարզէ:

Կարօ Եուզպաշեան.- Սուրիոյ ապահովական իրավիճակը այսօր դժգոյսի դրական յառաջխաղացքի մէջ է: Ծովեզերեայ շրջանին մէջ՝ Լաթաքիա, Բեսապ եւ այլն, արդէն մեծ յառաջխաղացք արձանագրուած է, նաեւ նոյնանման նուաճումներ կ'արձանագրուին Հալէպի հարաւը, երբեմն հարաւ-արեւելեան բաժինը, եւ կը ծրագրուի հասնիլ մինչեւ հիւսիս եւ հիւսիս-արեւմտեան բաժինները: Նախկին տարողութեամբ հրթիռներ կամ կազով լեցուած տակառներ չկան, նոյնքան մեծ թիւով չեն: Ասիկա պէտք է խորքին մէջ ներշնչում ըլլայ բոլոր անոնց համար, որոնք Սուրիայէն դուրս կը գտնուին, յատկապէս Լիբանան եւ Հայաստան գտնուողներուն կը վերաբերի այս խօսքը: Ասիկա նշոյլ մըն է, որպէսզի այս քիչ-քիչ մտածեն վերադարձի մասին, թէկու՞ղ ոչ այս վայրկեանին, սակայն իրենց կրած դժուարութիւններուն տոկան ու ջուսալքութիւն՝ մտածելով, որ այլեւս Հալէպ գոյութիւն չունի:

Հ.- Վստահաբար սուրիահայութիւնը այսօր իր երկիրը վերադառնալու փափաքը ունի, կ'ուզէ իր բնակարանը վերագտնել, միջավայրին վերադառնալ: Արդեօք կ'ան յոյսեր սուրիահայութեան վերադարձին:

Կ. Ե.- Յառաջիկայ քանի մը ամիսները լի են հետաքրքրական նորութիւններով: Մեր տղաքը ստանձնելով մեր թաղամասերու եւ կեդրոններու հսկողութիւնը՝ կը պահպանեն նաեւ այն տուները, որոնց տէրերը հեռացած են: Բնականաբար կան որոշ, չնչին տոկոսով բնակարաններ, յատկապէս Նոր Գիւղի մէջ, որոնք քանդուած են, ուրիշներ գողցուած են, սակայն ասոնք վրիպումներ են, հայկական բոլոր բնակարանները, որոնց տէրերը հոն չեն, մեծամասնութեամբ եղածին պէս կը մնան, մեր տղաքը շուրջօրեայ պահակութիւն կ'ընեն: Հետեւաբար թող ամէն մարդ վստահ ըլլայ, որ իր բնակարանը կանգուն է եւ կրնայ վերադառնալ:

Հ.- Ապահովական վիճակին առումով, արդեօք որքանով իրական են տարածուած լուրերը:

Կ. Ե.- Յաճախ կ'ըսուի, որ Հալէպի մէջ պայթումներ եղած են, ուստի վտանգաւոր է, սակայն ո՞վ ըսաւ, որ այդ պայթումները անպայման հայկական թաղամասերուն մէջ տեղի կ'ունենան: Այսօր իսլամական կամ արաբական թաղամասերուն մէջ, ուր ոչ հայեր կը բնակին, շատ անգամ ծանր դէպքեր կ'արձանագրուին, իսկ մեր մօտ, յատկապէս Նոր Գիւղի շրջանին մէջ նուազած են այդ հրթիռարձակումը կամ պայթումները, շաբաթը անգամ մը բան մը կրնաս լսել կամ չլսել: Հետեւաբար դուրսը մնալու եւ Հալէպ չվերադառնալու այս մտանութիւնը եւ դէպքերը ներկայացնելու չափազանցութիւնը մենք է, որ կը ստեղծենք, ասիկա քիչ մը արհեստական բնոյթ կը կրէ եւ իրականութեան չի համապատասխաներ: Պատերազմական իրավիճակին մէջ բնական է, որ երբեմն ելեկտրականութիւնն ալ պիտի ընդհատուի, ջուր ալ պիտի չըլլայ: Պէտք է մէջ տարիներով ոչ իսկ վայրկեան

մը ելեկտրականութիւն եւ ջուր կար:

Անիմաստ են այն լուրերը, թէ Հալէպի թաղերը ամայացած են, մարդ չէ մնացած: Այսօր Սուրիոյ մէջ 4 հազար հայ աշակերտ կայ, մեծամասնութիւնը՝ Հալէպի մէջ, կը նշանակէ, որ ասոնց ծնողներն ալ հոն են: Այսօր դպրոցական կեանքը կը շարունակուի, ճեմարանը եւ մեր բոլոր դպրոցները կը գործեն, կարգ մը կառույցներ միատրուած են, սակայն կան, կը գործեն, ուղեկից միութիւնները՝ ՍՕԽը, Համազգայինը եւ ՀՄԸՄը կը գործեն իրենց շրջանային եւ տեղական վարչութիւններով, Բերիոյ թեմի Ազգային վարչութիւնը կը գործէ իր խորհուրդներով:

Հ.- Խօսինք թիւի մասին. այսօր սուրիահայութեան թիւը ինչ պատկեր կը պարզէ:

Կ. Ե.- Նախքան պատերազմը Սուրիոյ մէջ հայութեան թիւը 80 հազար էր,

Հալէպահայ կամաւոր երիտասարդներ հայկական փողոցներու մաքրութիւն կ'ընեն:

Եղեռնի յուշակոթողը՝ Ս. Զառասուն Մանուկ եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ

այսօր 50 հազարի մօտ է: Հոս եւս չափազանցութիւն կայ, յուսալքման իմաստով արտայայտութիւններ են ասոնք, որոնք չեն համապատասխաներ իրականութեան:

Հ.- Սուրիահայ գաղութի հիմնական դժուարութիւնները ինչ են այսօր:

Կ. Ե.- Սուրիահայութեան դժուարութիւնները անոնք են, ինչ որ են պատերազմական որեւէ երկրի պարագային. առաջին անգամ հարուած կը ստանայ տնտեսութիւնը, աշխատանքները կը սկսին կաղալ, իբրեւ հետեւանք կը յառաջանայ տնտեսական տագնապալի վիճակ: Ամբողջ Սուրիոյ մէջ այս կացութիւնը առկայ է, սակայն շրջափակուած քաղաքներուն մէջ, բնականաբար, վիճակը անելի ծանր է: Նման շրջաններու մէջ տնտեսականին կողքին կը ծագի նաեւ ապահովական դժուար վիճակ. պատերազմ է: Այս վիճակը բարելաւելու միտումով կը գործէ Սուրիոյ շտապ մարմինը, որ իր գործադիր մարմինները ունի ամէնուրեք եւ անոնց միջոցով իր օժանդակութիւնը կը մատուցէ:

Հ.- Ինչպիսի՞ օժանդակութիւններու մասին կը խօսինք:

Կ. Ե.- Սկզբնական շրջանին բարեսիրական կազմակերպութիւններուն միջոցով նիւթական գումար տրամադրելու դրութիւն չկար, այլ ծրարներ կը յանձնուէին. անելի ուշ նկատեցինք, որ միշտ չէ, որ մարդիկ այդ ծրարին կարիքը ունին, այլ կան ուրիշ պահանջներ ու անհրաժեշտութիւններ, մանաւանդ այն ընտանիքներուն պարագային, ուր երիտասարդներ կան: Այս իրականութեան լոյսին տակ, վերջին երեք-չորս ամիսներուն Սուրիոյ շտապի մարմինը յարմար նկատեց, որ օժանդակութիւնը ծրարային հասկացողութենէն դուրս գայ եւ դառնայ նիւթական օժանդակութիւն: Այս աշխատանքին մէջ ներառուած են նաեւ բարեսիրական այլ կազմակերպութիւններ, Բերիոյ թեմը նոյնպէս ունի իր

Կարօ Եուզպաշեան

Հ.- Այսօր մենք ինչ ունինք ընելիք՝ իբրեւ հայ ժողովուրդ, որպէսզի կարենանք անելի օգտակար դառնալ գոյատեւող սուրիահայութեան, եւ դուրս գտնուողները իրենց տունները վերադարձնել:

Կ. Ե.- Կը կարծեմ, թէ այսօր սուրիահայ գաղութը մեր՝ համայն հայութեան սեւեռակէտն է. այն անձերը, որոնք՝ խանդավառուած օտար անցագիրներ ունենալու հրապոյրէն, կը լքեն գաղութը, պէտք է մէկ բան մտածեն, որ պատերազմները կ'աւարտին, սակայն սերունդներուն ապագան կը շարունակէ մտահոգիչ ըլլալ: Օտար երկիրներ գացողները կը հեռանան հայրենամերձ երկիրներէն՝ Սուրիայէն, Լիբանանէն եւ Իրանէն, իսկ այսպիսի անձերը մեծապէս կը սխալին, եթէ կը կարծեն, թէ իրենց այս քայլով սերունդներուն ապագան կը փրկեն: Օտարութեան մէջ ապրող սերունդին ճակատագիրը շատ մտահոգիչ է, դժբախտաբար այսօր այդ մասին չեն մտածեր գաղթողները, սակայն մօտիկ ապագային ատիկա ի յայտ պիտի գայ:

Մենք այսօր մեր տնտեսական-նիւթական օժանդակութիւններու սեւեռակէտը պէտք է դարձնենք սուրիահայութիւնը, որովհետեւ անպայման հոն կան գոյատեւողներ, ապրողներ, այս գաղութը չի կրնար անհետանալ, այլ՝ պիտի մնայ:

Հ.- Միացեալ Նահանգներ ու Թանաթա գաղթած հայութեան վիճակը արդեօք մտահոգիչ է:

Կ. Ե.- Մեր տունալներով, Թանաթա հաստատուած հայերուն թիւը 3400 հոգի է, 10 հազարէն անելի սուրիահայ կայ Հայաստանի մէջ, սակայն այդ մասին չի խօսուի, այլ շեշտը կը դրուի այդ 3300-3400 հոգիին վրայ եւ կ'ըսուի, թէ գաղութը դատարկուած է: Ասիկա անձիշդ է, գաղութը չէ պարպուած, եւ նպատակ ալ չունինք գաղութը պարպելու:

Ասոր մէջ կ'ուզեմ տեսնել նաեւ մեր ժողովուրդին նկարագրային բաժինը: Մենք շատ յաճախ վնասներ ունեցած ենք, հայրենի հողեր կորսնցուցած ենք մեր նկարագրային եւ մտածելակերպի պատճառով: Ճիշդ է, որ վերապրող ու տոկացող ազգ ենք, սակայն տեղափոխուելու ձեւին դիմած ենք յաճախ, փոխանակ մեր հողին վրայ տոկալու, որոշած ենք թափառական ըլլալ եւ երթալ այլ տեղ մը, հոն ապրիլ: Հայ ժողովուրդին այս նկարագիրը պատճառ դարձած է, որ ծովից ծով Հայաստանը դառնայ լեռնից լեռ Հայաստան: Այս է իրականութիւնը: Հայրենիք կ'երթանք, սակայն հոն ալ տոկալու խնդիր ունինք:

Գանատայի Ներգաղթի Նախարարը Այցելեց Թորոնթոյի Հայ Կեդրոն

Յունուար 5ին, Գանատայի Ներգաղթի, Գաղթականներու եւ Զաղաքացիութեան նախարար Ճոն Մքալըմ այցելեց Թորոնթոյի Հայ Կեդրոն եւ հանդիպում ունեցաւ կեդրոնի պատասխանատուներուն եւ Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբի ներկայացուցիչներուն հետ:

Նախարարը բարձրօրէն գնահատեց Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի բերած ներդրումը Գանատա ներգաղթող սուրիացի քաղաքացիներու օժանդակութեան գծով:

Արժաբանեցան կարգ մը հարցեր գաղթականներու հովանաւորութեան եւ անոնց ժամանումէն ետք անոնց հա-

մարկման վերաբերող:

Այս ծիրէն ներս նախարար Մքալըմ խոստացաւ նաեւ ներգաղթի նախարարութեան անմիջական գորակցութիւնը Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի ներգաղթողներու օժանդակութեան աշխատանքներուն:

Նշենք, թէ Մքալըմ Դեկտեմբերին այցելած էր Միջին Արեւելք՝ Լիբանան եւ Յորդանան, մօտէն հետեւելու համար գաղթականներու իրավիճակին:

Ազատական կառավարութիւնը կը մնայ հաւատարիմ իր՝ շուրջ 50,000 գաղթական Գանատա հաստատելու ընտրական խոստումին:

Ներգաղթի նախարար Ճոն Մքալըմ Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի պատասխանատուներուն հետ:

Գանատայի Պաշտպանութեան Նախարարը Այցելութիւն Մը Տուաւ Վանգուվըրի Հայ Կեդրոնին

Յունուար 10ի առաւօտեան Գանատայի պաշտպանութեան նախարար Հարփի Սաժան այցելեց Վանգուվըրի Հայ Կեդրոն, ուր հանդիպում ունեցաւ Վանգուվըրի Հայ Դատի յանձնախումբի պատուիրակութեան հետ եւ ծանօթացաւ նոր ներգաղթած հայ ընտանիքներուն հետ:

Յանձնախումբի ներկայացուցիչները նախ շնորհաւորեցին Գանատայի Ազատական կուսակցութիւնն ու վարչապետը վերջին ընտրութիւններուն առիթով, որմէ ետք նախարարին փոխանցեցին Արցախեան հիմնահարցի գծով յանձնախումբի մտահոգութիւնները, յատկապէս շեշտելով վերջին շրջանի ազդեցական կողմի իրադարձ-

րի խախտման յաճախակի դէպքերը: Նախարարը խոստացաւ հարցին մասին խորհրդակցիլ Գանատայի արտաքին գործոց նախարար Սթեֆան Տիոնի հետ:

Հանդիպումէն ետք, նախարար Սաժան ներկայ գտնուեցաւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կիրակնօրեայ արարողութեան, որու ընթացքին խօսք առնելով բարի գալուստ մաղթեց Վանգուվըր ներգաղթած սուրիահայ ընտանիքներուն:

Նախարարին հետ հարցազրոյց ունեցան Հայ կեդրոն ժամանած Գանատայի շարք մը լրատուամիջոցներ եւ հեռատեսիլի կայաններ:

Վանգուվըրի Հայ Կեդրոնի պատասխանատուներ Գանատայի պաշտպանութեան նախարար Հարփի Սաժանի հետ:

Դպրոցական Կեանքը՝ Բեսապի Մէջ

Փետրուար 3ին, Բեսապի Հայ Կաթողիկէ Բարեյուսոյ Վարժարանին աշակերտութիւնը տօնակատարեց Սրբոց Վարդանանց ճակատամարտին յիշատակը:

Բեսապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ դպրոցի աշակերտները իրենց շաբաթական հաւաքին ընթացքին:

SEPARY & LAW
BARRISTERS & SOLICITORS

Talar Awakian
Associate Lawyer

45 Sheppard Ave E., Unit 930
Toronto, ON, M2N 5W9

Tel: 647.352.4529
talar@separylaw.com

Family Law

- Separation
- Divorce
- Property Division
- Custody / Parenting
- Child & Spousal Support

We Also Practice

- Business Law
- Wills & Powers of Attorney
- Civil Litigation

Սուրիական Օրագրութիւն - 75

Ետեւը սո՛ր, առաջը ջո՛ր,
Սո՛ւգ, վայնասո՛ւն, իրարանցո՛ւմ...
Յ. Թումանեան

Լալա Միսկարեան Միսասեան

Նախնադար կամ միջնադար կ'ըսենք յաճախ, երբ կ'ուզենք յետամնացութիւն կամ վայրագութիւն նշել: Մինչդեռ լալ գիտենք, թէ վայրագութիւնը կապ չունի դարաշրջանին հետ: Դարաշրջանը չեն ընտրեր, այլ կ'ապրին, ըսած է բանաստեղծ մը: Հոն է հարցը, թէ ինչպէ՞ս կ'ապրին կամ ինչպէ՞ս կը սորվեցնեն ապրիլ: Մարդու բնոյթի ստորին կամ յոռեգոյն գիծերն է, որ կարելի է արթնցնել եւ կամ ննջեցնել: Թէեւ դարը չենք ընտրեր, բայց քսանմէկերորդ «լուսաւոր» դարու տեսքին նայելով՝ պիտի նախընտրէի միջնադարուն ապրած ըլլալ, երբ հին մարդերը գոնէ ասպետական կռիւի մէջ կը սպաննէին, քաջութիւնն ու ուժն էին յարգի, մինչդեռ «քաղաքակիրթ» մարդը այս գեղեցիկ մոլորակէն իր կարծատեւ անցքի միջոցին քաղքենի եսակեդրոնութեամբ կամ անբացատրելի վայրագութեամբ, աւելի կատարեալ գէնքեր ստեղծելու անվերջի ձգտող իր մրցավագքով անհեթեթ է ու անըմբռնելի... Իսկ երբ աւագակութիւնն ու ոճրագործութիւնն է պետական մակարդակներուն վրայ, ինչ սպասել ամբոխային մակարդակէն:

Այսօր «քաղաքակիրթ» ազգերու վայրագութեան զոհ կ'երթան ոչ միայն հնամեայ շէն երկիրներ, այլ նաեւ՝ հարիւրամեայ մեր ծաղկուն գաղութը: Նոր բան ըսած պիտի չըլլամ, եթէ յիշեմ, որ հալէպահայութիւնը կը հալի անկարելի արագութեամբ, ու եթէ այսպէս

շարունակուի, գաղութը պիտի անցնի պատմութեան: Մեր բոլոր նախկին շէն գաղութներու ճակատագիրը նոյնը եղած է, որ մեզի կը յիշեցնէ Երկրի հողին անփոխարինելիութեան մասին... եւ որ՝ «Ամենայն տեղ մահը մի է...»:

Շաբաթներէ ի վեր միտքս կը դառնայ նոյն պատկերին՝ նաւաբեկութենէն ետք ծովուն անսահմանութեան մէջ ինքզինք առանձին գտած հայ աղջկան: Կը փորձեմ զգալ իր ապրածը, իր միայնակութիւնը ծովուն մէջ, լողը մինչեւ ափ, իր այսօրն ու վաղը:

Աշխարհը ուզեց ինքզինք համոզել, թէ խիղճ ունի, երբ նաւաբեկութենէն ափ նետուած արաբ մանկան փոքրիկ դիակը ի ցոյց դրաւ ամէն կարելի կերպերով: Որքա՛ն մարդասէր ենք... Իսկ ի՞նչ փոխուեցաւ այնուհետեւ. դարեցա՛ն այս գիշատիչ գզուրջտուքն ու եղեռնագործութիւնը, դարեցա՛ւ հուրի ու ջուրի միջեւ տուայտող մարդոց գաղթին հոսքը:

Այս տարիներուն «Արաբական գարուն»-ին հոգեբանօրէն ու ֆիզիքայէս զոհ գացած տասնեակ հազարաւոր մանուկներու բախտը մի՞թէ քու լուռ ու կրատրական կեցածքին հետեանք չէ, ապահով ապրող մարդկութիւն: Թէ՛ կը կարծէք միլիոնաւոր մարդիկ բնահան ընելով ու ձեզի ծառայ տանելով՝ մաքրած եղաք ձեր խիղճը:

Իմ միտքս, սակայն, այս օրերուս ծո-

վամոյն եղած հայ ընտանիքի ճակատագրին հետ է: Իսկ կա՞յ աշխարհի որեւէ ծագը աղէտ մը, որ շրջանցէ հայերը... Կը լսենք ամէն օր նորը, ու այս բազմաղէտութեան մէջ կը մոռնանք ալ՝ յաջորդներուն տոկալու ինքնապաշտպանական բնագոյով:

Որո՞նք մեղադրեմ, որ տասնինամեայ աղջիկը, երբ «փրկութեան լաստին» ապափնած՝ անձկալի ափը կ'երազէր, յանկարծ ինքզինք գտաւ ծովածաւալ ալիքներուն գիրկը: Ու երբ մակերես ելլելով շուրջը նայեցաւ, ալիքներուն դէմ օրհասական պայքար մղող հարազատները տեսաւ՝ կամ անոնց ու այլոց դիակները՝ առանց օգնել կարենալու:

Նաւաբեկութեան սարսափէն ուղքի չեկած, ծովուն բացերը, միայնակ, ան ինչպիսի՜ սոսկում ապրեցաւ, երբ գոնէ սեփական կեանքը փրկելու համար ծովու շոյանքին ձգեց մարմինները անոնց, որոնք վայրկեաններ առաջ իր հայրը, մայրը, եղբայրը ու տատիկն էին... Փրկեց ինքզինք, ետին՝ ծովուն մէջ թաղելով իր հետագայ ամբողջ կեանքին բերկրանքը...

Զո՞վ մեղադրես... զիրե՞նք, որ այս փախուսիս անդոհանքէն ազդուած՝ հուրէն փախան ու ջուրն ինկան: Թուրք նաւատէ՛րը մեղադրես, որուն համար գաղթողը ընդամենը բեռ մըն է, որմէ ինք կը շահի (նախորդ դարու երեսնականներուն խորհրդային պետութիւնը եւս աքսորեալները գործածութենէ ելած, վթարային նաւերով կամ շոգեկառքերով կը փոխադրէր Սիպերիա. որքան շատ մեռնին, այդքան դիւրութիւն...): Բեզի ո՞վ ըսաւ, որ վստահիս միլիոնաւոր մարդոց արեամբ հարստացող աւագակ պետութեան մէջ միջազգային մաքսանենգութեամբ դրամ շահող թուրքին:

Ոչ որ թող ըլլայ պապէն աւելի պապական ու «մարդասիրաբար» քարոզէ, թէ ամէն տեղ ալ կան լաւ ու վատ մարդեր: Կան, բայց ինչպէ՞ս իմացար, թէ բեզի հանդիպածն է լաւը: Գաղթական տեղափոխող նախ խորտակումի առաջին դէպքն էր այս. Միջերկրականի մերձափնեայ տարածքներուն միշտ կործանիչ փոթորիկներն էն...

Բայց Հալէպի դժոխքէն փրկուելու հեռանկարը կար ու Հայաստանի մէջ հաստատուելով ապրուստ չկարենալ շահելու հիասթափութիւնը:

Հեմինկուէյ ծեր ձկնորսին հրճուանքն ու ապա ողբերգութիւնը նկարագրող ազդեցիկ կտոր մը գրած է (որ ժապաւնէի ալ վերածուած է)՝ «Ծերունին ու ծովը»: Ծեր ձկնորսը ի վերջոյ որսացեր է իր կեանքին երազը՝ հսկայական ձուկը, բայց ափ հասցնելու համար ստիպուած է անվերջ պայքար մղել գիշատիչ շանածուկին դէմ... Իր բախտն ու պարծանքը պիտի ըլլար ձուկը, որուն կամախքը միայն կը հասնի ափ... Զարագատները ծովուն պահ տուած, միայնակ, չորս քիլոմէթր տարածքին ալիքներուն դէմ կռուող հայ աղջկան ողբերգութիւնը ո՞վ պիտի գրէ. իսկ միաներո՞ւնը...

Լաթաքիոյ շրջանի Հայաբնակ Ղնեմիէ Գիւղը Ազատագրուեցաւ

Սուրիական բանակը ազատագրած է Լաթաքիոյ շրջանի շարք մը գիւղեր, որոնց կարգին հայաբնակ Ղնեմիէ գիւղը, որուն բնակչութիւնը հեռացած էր գիւղէն 4 տարի է ի վեր՝ զինեալ խմբաւորումներու ներխուժման պատճառով:

Ղնեմիէն եղած է հայաբնակ գիւղ, ուր կը գտնուի հայ առաքելական Ս. Գէորգ եկեղեցին, որ կառուցուած է 1875ին Ղնեմիէի ժողովուրդին կողմէ: Սակայն տեղացի ծերունիներու վկայութեան համաձայն, 1875ը նորոգութեան թուական կը համարուի, մինչ եկեղեցին շուրջ 300 տարուայ հնութիւն է:

1959ին, օրուայ առաջնորդ Ղեւոնդ Արք. Չէպէեանի նախաձեռնութեամբ ծրագրուած է կիսաքանդ եկեղեցւոյ հիմ-

նական կառուցումը: Պաշտօնական հիմնարկէքը կատարուած է 9 Օգոստոս 1959ին, իսկ նորաշէն եկեղեցւոյ օծումը՝ 31 Յուլիս 1960ին, ձեռամբ Ղեւոնդ Արք. Չէպէեանի: 1997ին, Բերիոյ Հայոց Թեմի Ազգ. Առաջնորդութեան կողմէ վերանորոգուած է գմբէթը: 1991ին շրջափակին մէջ կառուցուած է Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ սրահը:

Նախքան սուրիական պատերազմը Ղնեմիէ գեղատեսիլ գիւղին մէջ սուրիահայ միութիւններ իրենց տարեկան ծամբարներն ու արշաւները կը կազմակերպէին: Իսկ ամէն տարի Ս. Աստուածածնայ Վերափոխման տօնի Կիրակին ուխտագնացութիւն կը կազմակերպուէր դէպի Ղնեմիէի Ս. Գէորգ եկեղեցի:

Վերժին Կիւլպէնկեան Մայրանոցին Ապագային Մասին

Աւելի քան 80 տարիներու ծառայութեամբ Վերժին Կիւլպէնկեան մայրանոցը սուրիահայութեան եւ ի մասնաւորի հալէպահայութեան համար եղաւ բարիք մը, մանաւանդ՝ գաղթական հայութեան բեկորներուն համար, որոնք Յեղասպանութենէն ետք՝ կազմեցին իրենց բոյնը սուրիոյ մէջ:

Մայրանոցը ծննդեան տուն եղաւ ու հասաւ բոլորին անխտիր՝ առանց յարանոսական, հատուածական ու քաղաքական գոյն տալու հիմնարկին: Մայրանոցին մէջ ծնան յաջորդական սերունդներ եւ այսօր անոնք ականածանքով կը յիշեն այդ կառոյցին կատարած բարեսիրական գործը:

Դժբախտաբար, սուրիական պատերազմին պատճառով, Վերժին Կիւլպէնկեան մայրանոցն ալ, ի շարս ազգային այլ հաստատութիւններուն, ստիպուած եղաւ ժամանակաւորապէս փակել իր դռները: Վերջին քանի մը տարիներուն Կիւլպէնկեան հաստատութեան մայրանոցը, իր աշխարհագրական դիրքով աւելի հանդարտ վայր մը ըլլալով, հայաշատ թաղամասին մէջ, ժամանակաւորապէս դարձաւ ապահով երկիւք մը հայ ծերանոցի տարեցներուն համար, քանի որ պատերազ-

մի պատճառով ծերանոցի շէնքը ռմբակոծուած եւ վնասուած էր:

Կիւլպէնկեան հաստատութեան տնօրէն-խորհուրդը 25 Դեկտեմբեր 2015ին յայտարարած է, որ Վերժին Կիւլպէնկեան մայրանոցը՝ բարեսիրական հիմնարկ մը, դարձեալ կը վերադառնայ իր գործին՝ վերահաստատելով շէնքին առաջին յարկը իբրեւ հիանդանոց: Նաեւ, Կիւլպէնկեան հաստատութեան տնօրէն-խորհուրդի որոշումով, ժամանակաւորապէս իր համալիրին մէջ ապաստան տալով հանդերձ, պիտի շարունակէ իր դռները բաց պահել մեր տարեցներուն առջեւ՝ մինչեւ բարի աւարտը տխուր պատերազմին եւ անոնց վերադարձը դէպի հայ ծերանոցի շէնքը:

Հալէպի մէջ հաստատութեան եւ համալիրին լիազօր ներկայացուցիչ Օհաննէս Օհաննէսեան շուտով պիտի ձեռնարկէ վերաբացումին նախնական աշխատանքներուն, որպէսզի մայրանոցը վերագտնէ իր անցեալի հմայքը եւ վերընդունի մայրերը:

Կիւլպէնկեան մայրանոցի վերաբացումը յոյս, անվտանգութիւն, կայունութիւն եւ աշխատավայր կը հայթայթէ Հալէպի բնակիչներուն:

Գրեցէք մեզի

«Թորոնթոհայ» իր ընթերցողներէն անձնական գրութիւններ, ինչպէս նաեւ խմբագրութեան ուղղուած կարծիքներ կը ստանայ մեքենագրուած եւ ուղղուած հետեւեալ էլեկտրոնիք հասցէին՝ torontohye@gmail.com

Անկրկնելի Հալեպը Աղքատին Ամառը

Մաթիկ Էպիֆանյան

Հալեպ քաղաքը կը յատկանշուի իր անապատային կլիմայով, ամրան ջերմաստիճանը շուրջ երկու ամիս քառասունի վրայ ելելէջ ունի, եւ որ մասամբ մը տանելի է իր չորութեամբ: Հալեպացիներն ալ ծմրան, մանաւանդ Կաղանկէն ետք տիրող սաստիկ ցորտն է, ընդհանրապէս առաւօտները գերոյէն վար քանի մը աստիճանի կը հասնի: Դժբախտաբար ձիւնը հազուադէպ է, առաւօտուն փողոցներուն ջուրերը կը սառնին՝ սաստիկ ցորտ եւ անհամ մթնոլորտ մը ստեղծելով:

Տարուան չորս եղանակները անարդարօրէն բաժնուած են, բնութեան գեղեցկութիւնը արտայայտող գարունն ու աշունը շատ կարճ են հոս, ծմրան ցորտ օրերէն ետք, հազիւ թէ գարնանային ջերմութիւնը վայելելու կը սկսինք, վրայ կը հասնի ամառը, որ աշնան սահմաններն ալ կ'անցնի:

Փոխանցման այս եղանակը հալեպցիներուն համար պարէնատրման շրջան է, երկրի առատ եւ աժան բերքը տարուան ընթացքին սպառելի չոր եւ պահածոյ ուտեստեղէնի պատրաստութեան համար գորաշարժի մէջ կը դնէ իւրաքանչիւր ընտանիք:

Աշնանային վերջին տաք օրերը «Աղքատին ամառը» կը կոչուի, որովհետեւ նիւթական պատճառներով պարէնատրմի ուշացողները այդ կլիմայէն կ'օգտուին, եղանակի բերքին վերջին արտադրութիւններն ալ աւելի նպաստաւոր սակերով կը ծախուին: Տեղացիներն ալ այս իմաստով այլ ասացումներ մը ունին՝ «Երկրորդ ամառ մը կայ հոկտեմբերին եւ նոյեմբերին միջեւ»:

Ամրան տաք եղանակին Հալեպի մերձակայքը մշակուող կիզիչ արեւուն տաքութեամբ հասունցած լոլիկը՝ խոշոր բուրումնաւէտ եւ թթու, թաղերու մէջ կը վաճառուի սնտուկներով, երբեմն՝ քանադառն հիփթը: Եւ այն արեւու ծառագայթները բաւարար են, որ պատշգամներու ծայրը շարուած կամ տանիքներուն գետինը պնակներու մէջ լոլիկի ջուրը խիստ վերածուի քանի մը օրուան ընթացքին:

Պարէնատրումը կը սկսի գարնան եւ կ'աւարտի ձմեռնամուտին: Աշնան կը պատրաստուի պղպեղի փոշին ու խիւսը՝ իր կծու եւ ոչ կծու տեսակներով: Լիցքի համար թելի վրայ չորցուած պիպերը, սմբուկն ու դդումը, նաեւ՝ կուտատուկն (պամիա) եւ լոբիան: Վերջին տարիներուն սառցարաններու տարածումով այս պահածոները կը սառեցուին:

Համեմատաբար քիչ մը աւելի ծախսալից է Հալեպի թարմ պիստակի պատրաստութիւնը, որ կը չորցուի աղուած,

արեւու ջերմութեամբ: 2008 թուականի աշնան, երբ Պոլսոյ «Մարմարա» թերթի խմբագիր Ռուպեր Հատտէճեան Հալեպ այցելեց, պանդոկի պատուհանէն նկատած էր պատշգամներու գետինները փռուած վարդագոյն պիստակը:

Մօտիկ անցեալին Հալեպի մէջ սովորութիւն էր գարնան կաթնեղէնի առատութեան եւ աժանութեան եղանակին պանիր մթերել երկու տեսակներով՝ պարզ եւ թել պանիր, աղուած ջուրի մէջ խոշոր ապակեայ բոլոլներով տեղադրուած ընդհանրապէս զով մառաններուն մէջ, բազմանդամ ընտանիքներ մինչեւ հարիւր քիւլօ կ'ամբարէին:

Ասոր շարքին էին ձիթապտուղի, ձէթի, արաբական արդար իւղի եւ ծաւարի տեսակները, այլազան գործածութեան յատուկ չափերով, մինչեւ իսկ օձառի մեծաքանակ պարէնատրումները, որոնք ուտեստեղէնի ճարտարարուեստի զարգացումին եւ տարուան բոլոր եղանակներուն շուկայի վրայ գտնուելուն պատճառով ժամանակի ընթացքին նօսրացան:

Սուրիոյ մէջ ընդհանրապէս, եւ մասնաւորաբար Հալեպի մէջ կը պատրաստուին տնային անուշերու տասնեակ մը տեսակներ, որոնք տարածուած են տարուան բոլոր եղանակներուն վրայ:

Գարնան առաջին ծաղիկներուն հետ կը հասնի անուշի վարդը, որմէ պատրաստուած վարդի անուշը կարելի է անուշերու թագուիին անուանել, հալեպահայեր իրենց պարէնատրումին հետ նկատի կ'ունենան արտասահման ապրող հարազատներուն բաժին հանել եւ ձիգ կ'ընեն միջոցով մը առաքելու համար անոնց: Վարդագոյն բուրումնաւէտ վարդի թերթիկները եփուելով՝ աւելի մոլթ գոյն կը ստանան, եւ կը փայլին ապակեայ բոլոլներու մէջ դրուելէն ետք:

Անուշերու թագուիիէն ետք ընկոյզի անուշը կարելի է անուշերուն թագաւորը անուանել, խակ ընկոյզը կանաչ վիճակի մէջ պէտք է ձիշղ ժամանակին քաղել՝ նախքան կեղեւին կարծրանալը, ապա կրաջուրի մէջ կը կարծրացուի, շուրջ տասը օր ետք լեղի պտուղը սեւ գոյն կը ստանայ, ապա շաքարով եփուելէ ետք կը փայլի եւ իւրայատուկ բոյր մը կ'ունենայ: Այս անուշը օգտակար է վահանագեղձի բորբոքում ունեցողներուն:

Գարնանային անուշերու շարքը երկար է, ասոնցմէ Սուրիոյ մէջ յատուկ է բալի անուշը. կեռասի այս թթու տեսակը նաեւ կը չորցուի եւ որպէս չիր կը միանայ Լոր տարուան սեղանի չոր միրգերուն: Ծիրանի անուշն ալ Հալեպի մէջ կը պատրաստուի արեւի ջերմութեամբ, առանց կրակի, սալորի եւ ելակի անուշերն ալ մաս կը կազմեն այս շարքին: Ամրան վերջատրութեան կը պատ-

Հայ Կաթողիկէ Չուարթնոց եկեղեցին, Հալեպ

րաստուին թուրքի եւ սերկեւիլի անուշները:

Աշնան յատուկ երկու անուշի տեսակներ կան, որոնք կը պատրաստուին բամբարեղէններէ՝ մատնաչափ սմբուկ եւ ծմրան դդումէ, ասոնք ընկոյզի անուշի նման կրաջուրի մէջ կը կարծրացուին նախքան շաքարի հետ եփուելը, ու կը հրամցուին միջոցները լեցուած ընկոյզով կամ հալեպի պիստակով:

Լարինջի բերքի եղանակին՝ ծմրան յատուկ են քեպպեթի եւ նանըձի պտուղներու կեղեւներով պատրաստուած անուշները, այս երկու պտուղներու ծառերը, որոնք ծովեզերեայ տաք կլիմայի կը կարօտին, կ'աճին Հալեպի արաբական բակերուն մէջ: Լոր տարուան շրջանին այս պտուղները տօնածառի զարդերու տպաւորութիւն կը թողուն՝ բակերուն տալով Ամանորի յատուկ բնական մթնոլորտ:

Տակաւին, Հալեպի մէջ խաղողի բերքի առատութեան շրջանին սակաւաթիւ ընտանիքներ կը պատրաստեն պաստեղն ու շարոցը, այս վերջինները աւելի ծանր աշխատանքի եւ ընդարձակ վայրի կը կարօտին չորնալու համար:

Այս տեսակի աշխատանքներ արդէն իսկ տնային փոքր ճարտարարուեստի վերածուած են, ասոնց նման են պղպեղի տեսակաւոր պահածոներու, ծոթիւնի, չոր անանուխի եւ այլ չորեղէններու պատրաստութիւնը, հալեպահայ ընտանիքներու ոչ արհամարհելի թիւ մը կայ, որ իր եկամուտը կը հաւասարակշռէ այս պարապումով՝ քաղաքի շուկայի սահմաններէն անցնելով Լիբանան, ուր Պուրճ Համուտի Մարաշ փողոցի մէջ կարելի է հանդիպիլ Հալեպի

այս արտադրութիւններուն:

Լոր Գիւղի եւ Սուլեյմանիէի հայաշատ թաղերուն մէջ քիչ չէ թիւը այս մասնագիտութեամբ յայտնի հայ խանութպաններու, որոնք հինգ միլիոն հաշուող քաղաքին այլ շրջաններէն յաճախորդներ կը ներգրաւեն դէպի մեր թաղերը:

Մեր քաղաքի խճանկարին մասին երբ պիտի խօսինք կամ գրենք, չենք կրնար անտեսել խոհանոցային այս պատկերին ու «համով հոտով» այս մասնագիտութեան մասին:

Այս բոլորը՝ պարէնատրման մասին. հապա ո՞ր մնաց հալեպահայուն խոհանոցը, որ իւրայատուկ է հայկական եւ արաբական տոհմիկ եւ այլազան տեսակի ծառայողական եւ սակնեւրով՝ Արեւմտահայաստանի գաւառներուն բոլորով համեմուած:

Պանդխտութեան եւ տարագրութեան ցուպը ակամայ դրան ետին պահած մեր ժողովուրդի զաւակները, սուրիահայութեան սա վերջին հնգամեայ աղէտին, հայրենիքի եւ գաղթաշխարհի մէջ որպէս ապրուստի միջոց կիրարկեցին խոհանոցային աշխատանքը, այրերն ալ՝ իզական սեռին հետ կողք կողքի, եւ արդիւնքը աւելի քան դրական էր:

«Կեանքի եւ հացի համար» պիտի կոչուի սուրիահայութեան տագնապի տարիներուն պատմութիւնը՝ հետեւողութեամբ Մուշեղ Իշխանի «Հացի եւ լոյսի համար» եւ «Հացի եւ սիրոյ համար» հատորներուն, միշտ կրկնելով անմահ գրագէտին յայտնի ոտանաւորին տողերը... «Ալ կը բաւէ, տէ՛ր Աստուած, մեր տունն ու տեղ դարձուր մեզ...»:

Ժընեւ

Սուրիոյ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ Համայնքապետ Վեր. Յ. Սելիմեան Պաշտամունք Մատուցեց Հայ Ծերանոցի Նորաբաց Մատրան Մէջ

Կիրակի, 24 Յունուարին, Սուրիոյ Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ Համայնքապետ Վեր. Յարութիւն Սելիմեան Ծերանոցի մատրան մէջ պաշտամունքի հանդիսապետեց եւ Աստուծոյ խօսքին պատգամը մատուց:

Պաշտամունքին ներկայ էին Հայ Ծերանոցի խնամակալութենէն եւ Տիկնանց Օժանդակ Յանձնախումբի անդամներ, Ծերանոցի Տնօրէնը, Էմմանուէլ Եկեղեցւոյ Սիւսեպ ժողովի անդամներ եւ Տիկնանց յանձնախումբի անդամներ, ինչպէս նաեւ Հայ Աւետարանական Բեթել եւ Նահատակաց եկեղեցիներու Միացեալ

ժողովներու ներկայացուցիչներ եւ հոծ բազմութիւն մը հաւատացեալ ժողովուրդէն:

Պաշտամունքը առաջնորդեց պատուելի Սիմոն Տէր Սահակեան՝ փառաբանութեան երգերով փոխաւսաց ընթերցումով եւ աղօթքով: Պաշտամունքի ընկերակցութեամբ Շողակաթ Աբարթեան-Սելիմեանի:

Հոգեւոր պատգամը մատուցեց Վեր. Սելիմեան, իսկ պաշտամունքը վերջ գտաւ Տէրունական Աղօթքի երգեցողութեամբ:

Պաշտամունքէն ետք ներկաները Վեր. Սելիմեանի գլխաւորութեամբ շրջեցան սենեակ

Վեր. Սելիմեան կ'այցելէ երեցները

Պաշտամունք՝ Հայ Ծերանոցի Մատրան մէջ

առ սենեակ: Անոնք պատասխանեցին իրաւիճակին ծանօթանալով, իսկ Վեր. Սելիմեան առանձին-առանձին

զրոյցներ ունեցաւ եւ անոց մասին տեղեկութիւններ ստացաւ, ինչպէս նաեւ քաջալերական խօսքերով խրախուսեց զանոնք:

Շրջագայութենէ ետք, հիւրերը ընդունուեցան Ծերանոցի փոքր ճաշասրահը, ճաշելու: *շար. տես էջ 13*

Սպիտակ Տունը Պետք Է Պատասխանե Արցախի Վերաբերեալ Տասը Հիմնական Հարցի

Յարութ Սասունեան

Երկար տարիներէ ի վեր ամերիկահայ համայնքը դժգոհ է Արցախի վերաբերեալ Միացեալ Նահանգներու քաղաքականութենէն:

Ամէն անգամ, երբ Ազրայէճանը կրակ բացած է Հայաստանի եւ Արցախի վրայ, ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի համանախագահ Ճէյմզ Ուորլիքը եւ անոր նախորդները, թաքնուելով չէզոքութեան քողին տակ, մեղքը բարդած են հակամարտութեան երկու կողմերուն վրայ: Նման անարդար մօտեցումը խրախուսած է Ալիեւը՝ անելի սաստկացնելու իր յարձակումները:

Նման արհմայի յարձակումները վերացնելու կամ գոնէ նուազագոյնի հասցնելու համար Քոնկրեսի 85 անդամներ վերջերս համատեղ նամակ ստորագրեցին՝ կոչ ընելով Օպամայի վարչակազմին իրականացնելու հետեւեալ երեք քայլերը երկու երկիրներու միջեւ սահմանին վերաբերեալ. նախ՝ դուրս բերել դիպլոմատիայի, երկրորդ՝ անելոցն էլ միջազգային համակարգողներու թիւը, եւ երրորդ՝ տեղադրել կրակոցներու ուղղութիւնը ճշդող սարքեր: Զարմանալի չէ, որ Ազրայէճանը մերժած է բոլոր երեք առաջարկները, իսկ Հայաստանը, Արցախը եւ Մինսքի խումբի միջնորդները (Ֆրանսա, Ռուսիա եւ Միացեալ Նահանգներ) ընդունած են զանոնք:

Միացեալ Նահանգներու Ներկայացուցիչներու տան արտաքին յարաբերութիւններու յանձնաժողովի նախագահ Էտ Ռոյս վերջերս դռնփակ ճեպագրոյց ունեցաւ դեսպան Ուորլիքի հետ՝ իր եւ քոնկրեսական Էլիոթ Էնկելի կողմէն նախաձեռնած առաջարկներու իրականացման առնչութեամբ: Մինչեւ այդ դռնփակ հանդիպման կայացումը Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը տարածած էր տասը հարցում՝ դեսպան Ուորլիքի համար: Քանի որ յայտնի չէ՝ այդ հարցերը արժարժուած են քոնկրեսական ճեպագրոյցի ընթացքին, թէ՞ ոչ, ուստի պէտք է խնդրել Օպամայի վարչակազմին հրապարակաւ արձագանգել այդ տասը հարցերուն, որպէսզի բոլորը տեղեկակ ըլլան արցախեան

հակամարտութեան վերաբերեալ անոր դիրքորոշման:

Պաշտօնական պատասխանի ստացումը ապահովելու համար ես կ'առաջարկեմ այս հարցումները տեղադրել Սպիտակ տան կայքէջի «Առաջարկներ» բաժինին մէջ: Կայքին մէջ նշուած է, որ Օպամայի վարչակազմը 60 օրուան ընթացքին հանդէս պիտի գայ պաշտօնական պատասխանով իւրաքանչիւր առաջարկի վերաբերեալ, որ տեղադրուել է տեղ 30 օրուան ընթացքին պիտի հաւաքէ 100 հազարէն անելի ստորագրութիւն: Ազրայէճանցիները արդէն օգտուած են այս բացառիկ հնարաւորութենէն՝ Սպիտակ տան կայքին մէջ տեղադրելով երկու հակահայկական առաջարկ, որոնք համապատասխանաբար հաւաքած են 105686 եւ 126828 ստորագրութիւն: Ինչպէս եւ կը սպասուէր, Սպիտակ տունը հանդէս եկած է յայտարարութեամբ՝ ի պատասխան ազրայէճանական երկու առաջարկներուն:

Ստորեւ ներկայացուած են Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի տասը հարցումները, որոնք իբրեւ առաջարկ պէտք է տեղադրել Սպիտակ տան կայքէջին մէջ.

1) Ինչ յատուկ քայլերու ձեռնարկած է (եթէ կան) Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը՝ ապահովելու համար

Ռոյս-Էնգելի խաղաղութեան հաստատման վերաբերող առաջարկները, մասնաւորապէս արձակազէններու հեռացման, դիտորդներու անելացման եւ շփման գծի երկայնքին կրակոցների ուղղութիւնը ճշդող համակարգերու տեղադրման վերաբերեալ համաձայնութեան գալու առնչութեամբ:

2) Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութիւնը շատ համարձակ եւ յստակ էր, որ իր կարծիքով հայկական կողմը ինչ զիջումներ պէտք է ընէ: Արդեօք Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը պատրա՞ստ է այս հանրային դիմադրութեան համապատասխան նոյնքան բացայայտ եւ յստակ պահանջներ ներկայացնել Ազրայէճանին:

3) Որո՞նք են այն յատուկ փաստերը, իրաւական փաստարկները եւ քաղաքական նկատառումները, որոնք յանգեցուցած են մեր կառավարութեան կողմէ Քոսովոյի, սակայն ոչ Լեռնային Ղարաբաղի, պաշտօնական ճանաչման:

4) Արդեօք Ազրայէճանի կառավարութեան ներքին հալածանքներու եւ փտածութեան մասին տուեալները որեւէ կերպ կ'ազդեն, թէ մեր կառավարութիւնը ինչպէս կը նայի Ազրայէճանի ձգտումին՝ տարածելու իր իշխանութիւնը Լեռնային Ղարաբաղի վրայ:

5) Ինչո՞ւ Ազրայէճանի կողմէն Զուղայի միջնադարեան հայկական գերեզմանատան լիովին փաստագրուած (եւ նկարահանուած) ոչնչացումը այդպէս ալ երբեք չնշուեցաւ արտաքին գործոց նախարարութեան Մարդու իրաւունքներու կամ կրօնական ազատութեան մասին զեկոյցներուն մէջ:

6) Ինչ է Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան ներկայ պահանջը (եթէ այդպիսին կայ) ազատ արձակուած եւ մինչ օրս չզոյջացող կացնահարող մարդասպան Ռամիլ Սաֆարովը կրկին բանտարկելու վերաբերեալ:

7) Ինչ է Միացեալ Նահանգներու քաղաքականութիւնը Ազրայէճանի կառավարութեան կողմէ Միացեալ Նահանգներու հայկական ծագում ունեցող քաղաքացիներու ճանապարհորդական սահմանափակումներուն վերաբերեալ:

8) Ինչպիսի՞ն է Միացեալ Նահանգներու քաղաքականութիւնը ՕԹԱՆ-ի անդամ երկիրներու, յատկապէս Թուրքիոյ նկատմամբ, որ յարձակողական արդի գէնքեր կը վաճառեն կամ կը փոխանցեն Ազրայէճանին:

9) Ինչ յատուկ սահմանափակումներ գոյութիւն ունին ճանապարհորդութեան եւ կապի առնչութեամբ Միացեալ Նահանգներու քաղաքացիներու եւ պաշտօնատար անձանց ու Լեռնային Ղարաբաղի միջեւ: Ինչ հիմնաւորումներ կան այս ազատութիւններուն որեւէ սահմանափակման համար: Որո՞նք են նման սահմանափակումներու (եթէ այդպիսիք կան) թուացեալ օգուտները:

10) Ձեր կարծիքով, ինչ օգուտներ կը հետապնդուին (եթէ այդպիսիք կան) Միացեալ Նահանգներու պաշտօնական հանրայայտ զսպարածութեամբ՝ Ազրայէճանի բացայայտ հակահայկական սադրանքները, սպառնալիքները եւ միջսահմանային յարձակումները վիճարկելու ժամանակ:

Կը կարծեմ, որ լայն հնչեղութիւն ստացած առաջարկը կրնայ 100 հազարէն շատ անելի ստորագրութիւն հաւաքել Սպիտակ տան կայքին մէջ տեղադրման օրէն մինչեւ 30 օր, յատկապէս եթէ նշանաւոր անձերու բազմաթիւ հետեւորդներ նեցուկ կանգնին այս առաջարկին:

Սուրիահայ Գրիգորին Աշխատանքը Երեւանին Կախարդանք Ու Մանուկներուն Ժպիտներ Պարգեւելն Է

Եթէ դուք Երեւանի փողոցներուն մէջ գտնուող մեծ խանութներու, մոլերու մէջ կամ մարդաշատ ձեռնարկներու ժամանակ տեսնէք իւրայատուկ կերպով պատրաստուած փուչիկներ, ապա իմացէք, որ ատոնց մեծ մասը սուրիահայ Գրիգոր Խարաջեանի պատրաստածն է:

Magichuchik. ասիկա Գրիգորին հիմնած ընկերութեան անունն է: Հոս տնօրէնը, աշխատողն ու առաքիչը Գրիգորն է. նպատակն է ոչ միայն բարեկեցիկ կեանք ապահովել իր ընտանիքի անդամներուն, այլ նաեւ կախարդանք ու հեքիաթ պարգեւել մանուկներուն: Արդէն երեք տարիէ Գրիգորը Հայաստան է: Ան պատմած է, որ երբեք չէր մտածեր, որ Հայկաի մէջ յարգուած եւ բարձր վարձատրուող վարպետը օր մը կը գրադի փուչիկներու գործով:

«Ատիկա կնոջս շնորհքն էր: Հալէպի մէջ ձեռնարկներու ժամանակ միշտ բարեգործական նպատակով փուչիկներ կը պատրաստէր, տօն կը պարգեւէր մանուկներուն: Երբ եկանք Երեւան իմ արհեստովս աշխատանք ձարելու ու անելի ես այդ վարձատրութեամբ ըն-

տանիք պահելը անհնար էր: Խնդրեցի կնոջմէս, որ ինծի սորվեցնէ փուչիկներ պատրաստել, ձեւաւորել, գունազարդել, ու երբեմնի «հոպպին» դարձաւ գործ», - կը պատմէ Գրիգորը:

Կ'ըսէ՝ գործի մէջ կարեւորը ոչ միայն ներդրումն ու տաղանդն է, այլեւ վաճառքը (մարքեթինկը): «Գրեթէ բոլոր ձեռնարկներու ժամանակ ինծի կը պատուիրեն փուչիկներով զարդարանքներ պատրաստել: Իմ գաղափարախօսութիւնս հետեւեալն է՝ յաճախորդը միշտ ճիշդ է, պատուերը պէտք է կատարել պարտաճանաչօրէն եւ պատասխանատուութեամբ: Յարգել յաճախորդը եւ արժեւորել կատարած աշխատանքը», - կ'ըսէ ան: Գրիգորը կը խոստովանի, որ որեւէ ձեռնարկէ ետք անելի կ'ոգտորոփ, քանի որ մարդոց կը պարգեւէ լոյս ու պայծառութիւն, ժպիտներ ու բարձր տրամադրութիւն: Այս հարցով Գրիգորին կ'օգնեն իր երկու փոքրիկները: «Անոնց աշխարհը, անոնց խաղերն ու երազանքները կը փորձեմ ամփոփել փուչիկներուն մէջ», - կ'ըսէ ան:

Գրիգորը կը պատմէ, որ իր ու իր ըն-

տանիքին համար Հայաստան գալու որոշում ընդունիլը այնքան ալ դժուար չէր. Շատոնց մտադրած էին հայրենիք հաստատուիլ, սակայն հանգամանքները նպաստատու չէին: «Դեռ մանկութենէս մեզի կը սորվեցնէին սիրել հայրենիքը, սիրել Հայաստանն ու խօսիլ հայերէն: Ատիկա միայն իմ ընտանիքիս պարագայիս չէ: Հալէպի մէջ ոեւէ հայ ընտանիք նոյն վերաբերումը ունի Հայաստանի հանդէպ»:

Գրիգորը կը պատմէ, որ Երեւանի մէջ ինքզինք անելի հանգիստ կը զգայ, չ'անհանգստանար, երբ կինը առանձին կ'երթայ աշխատանքի կամ դուստրը փողոցին մէջ կը խաղայ: «Հալէպի մէջ անընդհատ կ'անհանգստանաս, քանի որ այնքան ալ անվտանգ չէ: Բացի այդ, տարբեր ազգութիւններ կան, չես գիտեր՝ ինչ կրնայ ըլլալ, իսկ հոս քու երկիրդ է, բոլորը հայ են եւ հանգիստ ես, որ չի կրնար վատ բան տեղի ունենալ»:

Յուշերեկոյ՝ Հոգեւոյս Կորին Սրբազան Արքեպիսկոպոս Պապեանի յիշատակին

Գրիգոր Հոթոյեան

Հովանաւորութեամբ Գանատայի Հայ Թեմի Բարեխնամ Առաջնորդ Մեղրիկ Սրբազան Եպս. Բարիքեանի եւ կազմակերպութեամբ՝ Ս. Աստուածածին Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցւոյ եւ Թորոնթոյի Հայ Ակումբի, 6 Դեկտեմբեր 2015, երեկոյեան տեղի ունեցաւ Յուշերեկոյ՝ հոգեւոյս Կորին Սրբազան Արքեպիսկոպոսի յիշատակին: Ներկայ էին Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւներ Ստեփանոս վարդապետ Փաշայեան, Կոմիտաս Աւագ քահանայ Փանոսեան եւ շուրջ 300 հաւատացեալներ:

Մեծի Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան երեցագոյն միաբաններէն Տէր Կորին Արք. Պապեան վախճանեցաւ 21 Մայիս 2015ին: Վերջին օծման ու թաղման կարգը կատարուեցաւ 23 Մայիս 2015ին, առաւօտեան ժամը 10ին, Անթիլիասի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, ընթացք Սուրբ եւ Անմահ Պատարագին: Ապա, Սրբազան հօր մարմինը ամփոփուեցաւ Կիլիկեան Ուխտի Միաբանական Դամբարանին մէջ: Մայրավանքի շրջափակէն ներս:

Կորին Սրբազան, աւագանի անունով Վարդգէս, ծնած է Պէյրութի (Պուրճ Ռամոտի) Նոր Արագած թաղամասին մէջ 1941ին: Յաճախած է Նոր Միսի Աքսոր Գաւառեան (այդ օրերուն Լուսինեան ազգային երկսեռ վարժարանը): Միջնակարգ ուսումը ասարտելէ ետք Պէյրութի Համազգային Նշան Փայանձեան ձեմարանին մէջ՝ 1957ին ընդունուած է Մեծն Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան դպրեւանքի ժառանգաւորաց բաժնի ասարտական դասարանը եւ 1958ին ձեռնադրուած է սարկաւագ: Այնուհետեւ, երեք տարի հետեւած է դպրեւանքի ընծայարանի դասընթացքներուն եւ ձեռնադրուած է կուսակրօն քահանայ ձեռամբ Զարեհ Ա. Կաթողիկոսին, 28 Մայիս 1961ին եւ վերակոչուած՝ Կորին Արքեպիսկոպոս:

Տարի մը դպրեւանքին մէջ ուսուցչական պաշտօն վարելէ ետք, առաքելութեամբ մը կը ղրկուի Սուրբ Գամիշի թաղաքը, որպէս ուսուցիչ հայերէն լեզուի եւ կրօնական նիւթերուն տեղւոյն Ազգային Միջնակարգ վարժարանին մէջ, միաժամանակ ունենալով շրջաններու այցելելու հոգեւոր հովիւի պաշտօնը:

1963ին, Բերիոյ թեմի քաղաքական եւ կրօնական ժողովներու կողմէ կը կոչուի Ճէզիրէի շրջանի Առաջնորդական փոխանորդութեան պաշտօնին: Նոյն տարին ասարտելով Յովհաննէս Պատմաբան Կաթողիկոս Դասխանակերտացիի կեանքին եւ գործին նուիրուած իր վարդապետական ասարտածառը, ձեռամբ հորէն Ա. Կաթողիկոսին կը ստանայ վարդապետական գաւազանի իշխանութիւն:

1967ին կը մեկնի Անգլիա, հետեւելու աստուածաբանական եւ հայագիտական բարձրագոյն ուսմանը Օքսֆորտի համալսարանին մէջ: Ասարտելով իր B. LIT. տիտղոսի աշխատանքները, կը վերադառնայ Անթիլիաս 1973ի Աշնան եւ դպրեւանքին մէջ կը դասաւանդէ եկեղեցական, աստուածաբանական եւ լեզուական նիւթեր, միաժամանակ յառաջ տանելով իր ուսումնասիրական բանասիրական աշխատանքները: 1977ի ամրան կը տիրանայ աստուածաբանական եւ արեւելագիտութեան ճիւղերէն Օքսֆորտի համալսարանի տոքթորայի տիտղոսին, իրեն նիւթ ունենալով հայ եւ վրաց եկեղեցիներու փոխ յարաբերութեան (The relations between the

Armenian and Georgian churches) եւ այլ յարակից խնդիրներու պատմութիւնը՝ 224-620 թուականներուն:

1978ին կը մեկնի Նոր Զուղա, Սպահան, որպէս Առաջնորդական տեղապահ եւ նոյն տարին, Գարեգին Բ. Մեծն Տանն Կիլիկոյ Աթոռակից Կաթողիկոսի ձեռամբ կը ստանայ Ծայրագոյն վարդապետութեան աստիճան: 1978ին, Սպահանի թեմի 23րդ պատգամաւորական ժողովը զինք կ'ընտրէ Առաջնորդ: 1980ի Մայիս 18ին, կը ստանայ եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան եւ օծման՝ ձեռամբ՝ Գարեգին Բ. Աթոռակից Կաթողիկոսի Մեծն Տանն Կիլիկոյ: Իսկ 19 Յունիս 1986ին դարձեալ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի սրբատառ կոնդակով կը ստանայ Արքութեան տիտղոս եւ պատիւ:

2002ին, Արամ Ա. Մեծն Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսին կողմէ կը նշանակուի Քուէյթի եւ Ծոցի երկիրներու կաթողիկոսական փոխանորդ, ուր կը ծառայէ մինչեւ 2011 թուական: 2011ին կը վերադառնայ Սուրբ Աթոռ՝ Անթիլիաս եւ կը նուիրուի բանասիրական աշխատանքներու եւ կը գրէ բանասիրական բազմաթիւ աշխատասիրութիւններ եւ յօդուածներ:

23 Մայիս 2015ին, Մեծն Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութիւնը, գլխաւորութեամբ Եփրեմ Արք. Թապազեանի, մասնակցութեամբ միաբան հայրերուն, ժողովական կառոյցներու ներկայացուցիչներուն եւ հաւատացեալ ժողովուրդին, հրաժեշտ տուաւ Կիլիկեան Ուխտի երեցագոյն Միաբաններէն, անձնուէր ու հաւատարիմ հոգեւորականին, հմուտ հայագետին, ծիսագետին, աստուածաբանին՝ Կորին Ա. Արք. Պապեանին:

Եփրեմ Սրբազան, Կորին Սրբազանի թաղման առթիւ ընթերցեց Արամ Ա. Կաթողիկոսին գրած դամբանականը, ուր Վեհափառը հետեւեալ չորս կէտերով բնութագրեց վախճանեալը:

Առաջին.- Կորին Սրբազան եղաւ Աստուծոյ, մեր եկեղեցւոյ ու ժողովուրդին նուիրեալ ծառան, բառին վաւերական հասկացողութեամբ, հոգեւորական կեանքի ծամբան ու նպատակը ծառայութիւնն է: Հոգեւորականի կեանքին ու գործին արժէքափը դարձեալ ծառայութիւնն է: Այս գիտակից յանձնառութեամբ Կորին Սրբազան, որպէս Աստուծոյ ծառայութեան ուխտը կատարած հոգեւորական իր կեանքը ապրեցաւ եկեղեցւոյ համայնքներուն կեանքէն ներս:

Երկրորդ.- Կորին Սրբազան եղաւ ու մինչեւ իր կեանքին ընթացք մտաւորական: Գիրքն ու գիրք իր կեանքէն անբաժան մնացին նոյնիսկ հիւանդութեամբ վարակուած վերջին ամիսներուն: Հանգուցեալ Սրբազանը ոչ միայն գիրն ու գիրքը սիրողը եղաւ, այլ նաեւ իր պատանեկան օրերէն սկսեալ գեղարուեստական գրականութեան բնագաւառէն ներս մուտք գործեց եւ անելի հասուն տարիքին զբաղեցաւ բանասիրութեամբ:

Երրորդ.- Կորին Սրբազան եղաւ ու մնաց հաճելի ու սիրալիւր անձ մը իր շրջապատին: Ստանձնած բոլոր պաշտօններուն ընթացքին, կեանքի ուրախ թէ տխուր պայմաններուն զուարթաստիճանը միշտ մնաց տիրական ներկայութիւն՝ նոյնիսկ իր երկրաւոր կեանքի վերջին օրերուն: Հաճելի էր զինք լսել, երբ ան գրական պատկերներով դարձուածքներով դէպքերն ու հարցերը կը ներկայացնէր անձնական խօսակցութեան թէ հրապարակային ելոյթներու ընթացքին:

Չորրորդ.- Կորին Սրբազան եղաւ ու

Կորին Արք. Պապեան

մնաց հաւատարիմ միաբան Մեծն Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան: Ան Աթոռին ծառայեց երջանկայիշատակ Զարեհ, հորէն եւ Գարեգին կաթողիկոսներու գահակալութեան շրջաններուն: Պատկանելով մեր Միաբանութեան երեց սերունդին, ան ապրեցաւ մեր Սուրբ Աթոռին ուրախ թէ տագնապելից օրերը՝ բոլոր պայմաններուն մէջ մնալով հնազանդ Վեհափառներուն ու հաւատարիմ Մեծն Տանն Կիլիկոյ Կաթողիկոսութեան սկզբունքներուն:

Ահա Կորին Սրբազանը այնպէս ինչպէս որ զինք ծանցեցաւ: Վստահ ենք, որ խորունկ սէր ու յարգանք ունեցան իր նկատմամբ բոլոր անոնք, որոնք որպէս Միաբանակից մօտէն գործակցեցան իր հետ անցնող տարիներու ընթացքին: Մեծ կորուստ մըն է Կորին Սրբազանին մահը մեր եկեղեցւոյ ու յատկապէս մեր Սուրբ Աթոռին համար:

Յայտնենք, որ 21 Մայիս 2015ին Արամ Ա. Կաթողիկոսի նախագահութեամբ, հոգեւոյս սրբազանին հոգիին համար հոգեհանգստեան պաշտօնական արարողութիւն կատարուեցաւ Տիւրքիոյ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, ու կաթողիկոսական այցելութեամբ կը գտնուէր Վեհափառ հայրապետը:

Ապա, Կորին Սրբազանի վախճանման եօթնօրեանքին եւ քառասունքին հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ եկեղեցիներուն մէջ:

Կորին Սրբազանի 1978-2002 թուականներուն Սպահանի Հարաւային Իրանի Թեմին որպէս Առաջնորդ իր ծառայութեան որպէս յուշերեկոյ՝ Թորոնթոյի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ եւ Թորոնթոյի Հայ Ակումբի կողմէ կազմակերպուած ձեռնարկին բացման խօսքով հանդէս եկաւ Մելինէ Աւանեսի, որուն յաջորդեց տեսաերիզ մը՝ «Նոր Զուղայի պատմականը» քաղուած Հայ Օգնութեան Միութեան Թորոնթոյի Մասնաճիւղի կազմակերպուած «Տոհմիկ Օրում» նիւթերէն:

Նոր Զուղայի Թեմի կազմութեան եւ Կորին Սրբազանի Առաջնորդական պաշտօնի շրջանի եկեղեցական կեանքը ներկայացուց մտաւորական Ռուբէն Մնացականեան:

Կոմիտաս Վարդապետի «Կռունկ» երգը թաւջութակով ներկայացուց Լուսինէ Ամիրխանեան:

Կորին Սրբազան իր կրօնական,

պատմագիտական եւ մշակութային ստեղծագործութիւններու կարգին նաեւ բանաստեղծութիւններ կը գրէր Օքսֆորտի մէջ ուսանողութեան շրջանէն սկսեալ. այդ բանաստեղծութիւններէն «Յայգայ Թիթեռնի Մահը» արտասանեց Սրբազանին եղբորորդին՝ Վարդա-Կորին Պապեանը:

Կորին Սրբազանի Նոր Զուղայի Առաջնորդութեան շրջանին իրենց հետաքրքրական եւ պատմական յուշերը պատմեցին Վերժիկ Աբրահամեան եւ հոգեբոյժ Դրօ Ծատուրեան, որ իր պատմութեան շրջաններուն անդրադարձաւ՝ երկու տարեկանէն սկսեալ Սրբազանին իր վրայ ունեցած կառուցողական եւ մարդկային ու հայկական ազդեցութիւններու մասին:

Կոմիտասի «Ծիրանի ծառ» երգի երաժշտութիւնը ներկայացուց թաւջութակով Լուսինէ Ամիրխանեան:

Օրհնութեան խօսքով հանդէս եկաւ Գանատայի Հայոց Թեմին Տէր Մեղրիկ Ս. Եպիսկոպոս Բարիքեան:

Առաջնորդ Սրբազանը խօսք առնելով անդրադարձաւ Կորին Սրբազանի մարդկային եւ հայկական ու եկեղեցական առաքինութիւններուն: Հեղուքեան, զուարթաստիճան, հայ եկեղեցւոյ, հայ մշակոյթին եւ հայ պատմագիտութեան մասին ունեցած շինարար եւ տպաւորիչ պաշարին:

Խորապէս տպաւորուած ըլլալով Կորին Սրբազանին Պարսիկ ղեկավարներուն հետ ունեցած հայաշահ յարաբերութիւններէն, ան յատկապէս անդրադարձաւ Պարսկաստանի անպատային շրջաններէն իր ունեցած տպաւորութիւններուն եւ նշեց դէպք մը, թէ ինչպէս շրջանի կառավարիչին հարցումին, թէ ինչ երգ կ'երգէինք, Կորին Սրբազան պատասխանը՝ կ'աղօթենք երգելով:

Կորին Սրբազանին նուիրուած Յուշերեկոյի փակման խօսքը կատարեց Վարաժ Ստեփանեան:

Պաշտօնական յայտագիրը փակուեցաւ «Կիլիկիա» երգով, որ երգուեցաւ ներկաներուն կողմէ դաշնամուրի ընկերակցութեամբ Լիլիթ Սմբատեանի:

Սրբազանին կողմէ արտասանուած պահպանիչէն ետք, ներկաները հիւրասիրուեցան եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ուր Առաջնորդ Սրբազանը շարունակեց իր զուարթ եւ հետաքրքրական տպաւորութիւնները Կորին Սրբազանէն:

«Կոմիտաս» Ձայնասկառագան՝ Նոր Շունչ Եւ Միջազգային Ճանաչում Հայկական Երաժշտութեան

Հայկական երաժշտութիւնը խորունկ է ու համամարդկային եւ կրնայ հանդիսանալ հինաւոր քաղաքակրթութիւններու ընկալման կարեւոր բանալին եւ մէկը:

Վերջերս հայութեան համար կարեւոր իրադարձութիւններէն մէկը հանդիսացաւ աշխարհի ամենահեղինակաւոր ընկերութիւններէն մէկուն՝ գերմանական ECMrecords-ի կողմէ հրատարակուած «Կոմիտաս» ձայնասկառագան՝ իր 30 էջոց բազմաթիւ լեզուներով: Զայնասկառագանի մեկնաբանութիւնը գրուած է երգահան Տիգրան Մանսուրեանի եւ Լեւոն Իսկէնեանի կողմէ:

Զայնասկառագանը հրաշալի հնարարութիւն եւ առիթ է Կոմիտասի երաժշտութիւնը Արեւմուտքի մէջ բացայայտելու եւ տարածելու համար:

Ցարդ ասիկա միջազգային մեծագոյն ու լայն անդրադարձներէն մէկն է Կոմիտասի երաժշտութեան:

Հարկ է նշել, որ ECMrecords-ը, ըլլալով աշխարհի մէջ շատ յայտնի եւ մեծ հեղինակութիւն ունեցող ընկերութիւն, կ'օգտագործէ աշխարհի տարածքին ունեցած իր բոլոր լծակները՝ նպաստելով իր հրատարակած ծրագիրներու ծանաչելիութեան: Անիկա նաեւ կ'ապահովէ զանգուածային լրատուամիջոցներու ու երաժշտական փառատօներու անդրադարձը:

Զայնասկառագանին մէջ տեղ գտած են Արեւմտեան եւ Արեւելեան Հայաստաններու տարածքներուն մէջ գրի առնուած եւ քանի մը հազար տարուան ընթացքին ստեղծուած հայկական խմբապարերու երաժշտութիւնները, ինչպէս, օրինակ՝ «Կարնոյ ետ ու առաջը», «Կարնոյ շորորը», «Մշոյ շորորը», կանացի մենապարերը, մանկական նուագները, օրօրոցային, ժողովրդական եւ հոգեւոր երգերու կատարումներ: Բոլոր ստեղծագործութիւնները գործիքաւորուած են հայկական նուագարաններով՝ տուտուկ, փող, թառ, դափ, քամանչա, թմբուկ, զուռնայ, բուրվառ, զանգ եւ այլն:

Կոմիտասի ստեղծագործութիւններու գործիքաւորումները կատարած է համոյթի գեղարուեստական ղեկավար Լեւոն Իսկէնեան՝ որպէս գործերու սկզբնաղբիւր օգտագործելով այն ժողովրդական նուագարանները, որոնց մասին որպէս կատարողական ոճ եւ սկզբնաղբիւր իրաքանչիւր ստեղծագործութեան վրայ նշած է Կոմիտասը՝ թառ, տուտուկ, փող, դափ, թմբուկ, զուռնայ եւ այլն:

Շատ կարճ ժամանակահատուածի մէջ ձայնասկառագանը արժանացած է միջազգային՝ ներառեալ եւրոպական, ամերիկեան, ծափոնական լրատուամիջոցներու բարձր գնահատականին՝ բնութագրուելով հետեւեալ կերպ. «Համոյթը նոր շունչ կու տայ հայկական երաժշտութեան, որ հաւաքագրուած է 20-րդ դարաշրջանի սկիզբը, սա երաժշտական հնագիտական եւ վերականգնման աշխատանք է», կը գրէ «Songlines Magazine»:

Այս անգլիական թերթին կողմէ ձայնասկառագանը դասուած է 2015 թուականի տասը լաւագոյն ձայնասկառագաններու շարքին:

Աւստրիական ձայնասփիւռի կայանը՝ «ORF», Ս. Միլիտեան գիշերը սփռեց ձայնասկառագանին վրայ տեղ գտած երաժշտութիւնը, իսկ «British Airways»-ը իր օդանւաներուն վրայի երաժշտական ցանկին մէջ պիտի ներառէ զայն մնալուն կերպով:

Անիկա արդէն հասանելի է աշխարհի գրեթէ բոլոր երկիրներու ձայնասկառագաններու վաճառակէտերուն մէջ, ինչպէս նաեւ՝ առցանց վաճառակէտերուն:

«Կուրծիւ» համոյթը միջազգային համբաւ ունեցող հայկական ամենա-

«Կուրծիւ» համոյթը

յայտնի համոյթներէն մէկն է, որ հիմնադրուած է 2008 թուականին, Լեւոն Իսկէնեանի կողմէ, նպատակ ունենալով ներկայացնել հայկական ամենապարզ երաժշտութիւնը եւ հայ մեծանուն փիլիսոփայ, երաժիշտ Գ. Ի. Կիւրծիւի եւ մեծն Կոմիտասի ստեղծագործութիւններն ու գործիքաւորումները: Համոյթի կազմին մէջ Հայաստանի առաջնակարգ երաժիշտներ են:

Գերմանական յայտնի ECM ձայնագրման ընկերութիւնը հրապարակած է նաեւ «Կուրծիւ» համոյթի առաջին ձայնասկառագանը՝ «Music of Georges I «Gurdjieff», որ 2012ին Հոլանտայի մէջ արժանացած է հեղինակաւոր Edison մրցանակին, Հայաստանի ազգային երաժշտական մրցանակին, ինչպէս նաեւ մեծ լսարան ունեցող ձայնասփիւռի կայաններու կողմէ ընտրուած է որպէս շաբաթուան լաւագոյն ձայնասկառագան (ABC ձայնասփիւռի կայանը Աւստրալիոյ,

WQXR-ը՝ Միացեալ Նահանգներու մէջ):

«Կուրծիւ» համոյթը համերգներով շրջագայած եւ ելոյթներ ունեցած է շարք մը յայտնի սրահներու եւ միջազգային փառատօներու մէջ, համերգներ ունեցած է Լիբանանի, Գերմանիոյ, Պրագայի, Արժանթինի, Իտալիոյ, Ռուսաստանի, Զուիցերիոյ, Պելժիքայի, Փորթուգալի, Հոլանտայի, Լեհաստանի, Ռումանիոյ, Աւստրալիոյ եւ Հայաստանի մէջ:

Համոյթը նպատակադրուած է Կոմիտասի ծրագիրով շարունակել իր համերգային շրջագայութիւնները աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ, համերգային սրահներու եւ ուսումնական հաստատութիւններու մէջ:

Նշենք, որ ECM records ընկերութիւնը կը պատրաստուի 2016ին հրապարակել նաեւ Կոմիտասի դաշնամուրային ստեղծագործութիւնները՝ Լուսինէ Գրիգորեանի կատարմամբ:

«Հրանդի պատմութիւնը՝ Վերապրումի երթ մը»

«Հրանդի պատմութիւնը՝ Վերապրումի երթ մը» գիրքը մարդու մը կեանքին եւ Հայոց ցեղասպանութենէն վերապրող ականատեսի մը իսկական վկայութիւնն է:

Խարբերդէն ջարդերէն դէպի ազատութիւն անոր ճամբորդութիւնը այդ ժամանակաշրջանին հայերու ցուցաբերած քաջութեան եւ յարատեւութեան խորհրդանշն է:

Հրանդ Ռուսեան իր կեանքին վերջին տարիներու ընթացքին ժապաւեններու վրայ հայերէնով արձանագրեց իր պատմութիւնը: Երեք անգամ ստոյգ մահէ փրկուելէ ետք ան պարտաւորուած զգաց մանրամասն կերպով նկարագ-

րելու իր կեանքի դէպքերը: Տարիներով ատիկա պահուած մնաց, մինչեւ որ անոր ընտանիքի անդամները որոշեցին անոր մահէն 30 տարի ետք, Հայոց ցեղասպանութեան 100ամեակի առթիւ անոր պատմութիւնը հրապարակել:

Մինչ գիրքի վրայ աշխատանքը արտելու խայծը վստահաբար 100ամեակն էր՝ անոր դուստրը՝ Սանտրա Ռուսեան-Աղապաեան, որ թարգմանութիւնն ու խմբագրութիւնը կատարեց, յայտնեց, որ իսկական պատճառը իր տարիքին եւ մահկանացու մը ըլլալուն գիտակցումն էր:

«Հօրս խոստացած էի այս ծրագիրը արտելու եւ տակալին խոստումս չէի յարգած», ըսաւ ան: Ռուսեան իր կեանքի դրուագները արձանագրեց բազմաթիւ ժապաւեններու վրայ եւ կ'ուզէր, որ անոնք հրապարակուին: «Ի վերջոյ, բազմաթիւ տարիներ ետք ժամանակը հասած էր: Գրող մը չըլլալով տատամեցայ, որովհետեւ կ'ուզէի անոր պատմութիւնը լաւ ձեւով ներկայացնել: Ի վերջոյ անդրադարձայ որ իր բառերն ու պատմութիւնը ամէնէն կարեւորն են»:

Աղապաեան դիմեց իր եղբօր, Բէյի Զոտի մէջ փաստաբան Հրանդի օժանդակութեան եւ անոնք միասնաբար կարողացան փաստագրել իրենց հօր ժառանգը: Մինչ Սանտրան գրելն ու թարգմանութիւնը ստանցնեց՝ անոր եղբայրը տրամադրեց անոնց հօր կեանքին հին նկարներու մեծամասնութիւնը:

Աղապաեանի դուստրը՝ Փամելան, որ գրադարանագէտ է, հրատարակման կայքը ստեղծեց եւ իր մայրը առաջնորդեց համացանցի գործողութեան մէջ: Գիրքը տեղադրուած է Lulu.com կայքին վրայ:

Պատմութիւնը կը ջերմացնէ ընթերցողին սիրտը: Անիկա լաւ ձեւով գրուած ու փաստագրուած է: 1923ին Հրանդ Միացեալ Նահանգներ գաղթելէ ետք անդրադարձած է, որ ամերիկեան անուն մը որդեգրելը կը դիւրացնէ հարցերը, ուստի որդեգրած է «Հենրի» անունը: Ան կը դառնայ նպարավաճառ եւ տէր կը դառնայ իր սեփական խանութին՝ Henry's Market, որ կը գտնուի Գեմպրի-ձի (Պոսթըն) մէջ եւ այլ մարզերու մէջ եւս յաջողութիւն կը գտնէ:

1934ին ան դասաւորուած ամուսնութեամբ մը կը պսակուի Բեկրուի Թաշճեանի հետ: Անոնց փոխադարձ սէրն ու յարգանք յաջորդող 50 տարիներու ընթացքին կ'աճի: Անոնց ընտանիքը ի վերջոյ կը հաստատուի Պելմոնթի մէջ:

Թէեւ Հրանդ մինչեւ ուշ ատեն կ'աշխատէր, ան հպարտ կը զգար Ուոլթըր-թաունի Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյ կառուցման մէջ իր ունեցած դերակատարութեան համար: Ան նաեւ ՀՀԴի անդամ էր:

Աղապաեան կը նշէ, որ միայն ականատեսներու վկայութիւնները լսելով է, որ աշխարհը պիտի ճանչնայ հայերու դէմ գործուած անարդարութիւնը:

**ACC-SAH Contact
Information**
Armenian
Community Center -
Sponsorship Agreement
Holders

**45 Hallcrown Place,
North York, Ontario
M2J 4Y4**

**Tell: 647 857 8972
Fax: 416 497 8948
E-mail: info-acc-sah@armenian.ca**

For donations

<http://sah.armenian.ca/>

Հարցազրույց՝ Համազգայինի Կեդր. Վարչ. Ատենապետ Դոկտ. Մկրտիչ Մկրտիչեանի հետ Համազգայինի Այլազան Ծրագիրները

Համազգայինի Կեդրոնական վարչության նախաձեռնությամբ կատարված կարգ մը ծրագիրներուն մասին «Ազդակ» հարցազրույց մը կատարած է Համազգայինի Կեդրոնական վարչության ատենապետ Դոկտ. Մկրտիչ Մկրտիչեանի հետ:

Ստորեւ՝ Նորա Բարսեղեանի կատարած հարցազրույցէն բաժիններ.

«Ազդակ».- Կրնա՞ք մեր ընթերցողներուն ներկայացնել Համազգայինի այժմու գլխաւոր ծրագիրները:

Մկրտիչ Մկրտիչեան.- Ժիշդ է, որ կան նորութիւններ, որոնցմէ վերջինը Փարիզի Թարգմանչաց վարժարանի Համազգայինի կողմէ որդեգրումն է: Շուրջ երկու տարի առաջ Համազգայինի Կեդրոնական վարչութիւնը Փարիզի Իսսի-Լէ-Մուլինօ շրջանը գտնուող Թարգմանչաց վարժարանի ղեկավարութենէն ստացած էր դիմում՝ դպրոցի ղեկավարման ու զարգացման հարցերուն մէջ դերակատարութիւն ստանձնելու: Այս ուղղութեամբ տեղի ունեցան խորհրդակցութիւններ, որոնց ամարտին կնքուեցաւ համաձայնագիր 2015ի Դեկտեմբերին:

«Ա».- Կանուիս է արդիւնքներուն մասին խօսելու: Ի՞նչը կը վստահեցնէ ձեզ, որ յաջողութիւն պիտի արձանագրուի այս գործին մէջ:

Մ.Մ.- Համազգայինի համար Ֆրանսայի մէջ կրթական գործը արդէն նուաճումներ արձանագրած է: Արդարեւ, 35 տարիներ առաջ հիմնուած Մարսէյի Ճեմարանի գոյութեան եւ յաջողութեան փաստը գրաւական մըն է նաեւ ապագայ յաջողութիւններու: Պէտք է ըսել, որ բաւական երկար թմբիքէ մը ետք Ֆրանսայի մէջ կրթական գործը վերածադկում մը կ'ապրի: Վերջին տասնամեակին մէկէ աւելի շրջաններու մէջ նոր դպրոցներ բացուած են, հիններէն ալ ունիւք կը փորձեն ինքզինքնին նոր շունչով վերանորոգել: Թարգմանչաց վարժարանը հիմնուած է իր ատենին հայկական կրթութեամբ մտահոգ յարգելի հայորդիներու կողմէ, որոնք երբ ժամանակն ու կացութիւնը հասունցան, անդրադարձան, թէ իրենց յանդուգն նախաձեռնութիւնը պէտք է վստահիլ կազմակերպութեան մը, որպէսզի հաստատութեան շարունակականութիւնն ու յարատեւութիւնը աւելի ապահով դառնայ: Այս գործին համար յարմար նկատած են Համազգայինը:

«Ա».- Արժէ նաեւ անդրադառնալ Երեւանի պետական համալսարանի եւ Համազգայինի գործակցութեամբ «Արդի հայերէնի հիմնախնդիրներ» վերնագիրը կրող գիտաժողովին. ի՞նչ են ձեր գնահատականները:

Մ.Մ.- Գիտաժողով մը վերջնական արդիւնք չի տար: Բայց անշուշտ անոր ընթացքին արտայայտուած գաղափարները կ'ազդեն որոշում կայացնողներու դիրքորոշումներուն վրայ: ԵՊՀ-Համազգային գիտաժողովի ընթացքին արտա-

յայտուած գաղափարներն ալ իրենց ազդեցութիւնը պիտի ունենան հայերէնի մասին քաղաքականութիւնը ձեռնարկէ: Մեր շուրջը դիտելով՝ կը զգանք, որ այս նիւթին շուրջ հետաքրքրութեան աստիճանը զգալիօրէն բարձրացած է: Վկայ է այս նիւթով կազմակերպուած ու դեռ նախատեսուած գիտաժողովներու եւ խորհրդաժողովներու թիւը: Ինչ որ աւելի կարեւոր է, այս նիւթին շուրջ կատարուող արտայայտութիւններու ոճին մէջ զգացող փոփոխութիւնն է: Միտքերն ու անոնց արտայայտութեան ձեւը համեմատելով դեռ մօտաւոր անցեալին կատարուածին հետ՝ անոնք բաւական հասունցած ու հանդարտած են, ինչ որ կարելի կը դարձնէ նիւթին առարկայական, հետեւաբար՝ գիտական քննարկումը: Գալով տուեալ գիտաժողովին, անոր ամարտին տեղի ունեցած պատասխանատու արտայայտութիւնները վկան էին անոր յաջողութեան: Ինչպէս միշտ՝ այս գիտաժողովի զեկուցումներն ալ մօտաւոր ապագային լոյս պիտի տեսնեն յատուկ հատորով:

«Ա».- Իսկ ի՞նչ պատկեր կը ներկայացնեն Համազգայինի միա նախաձեռնութիւնները. օրինակ՝ հայերէնի ուսուցիչներու պատրաստութիւնը, որ յատուկ կարեւորութիւն կը ներկայացնէ սփիւռքի դպրոցներուն համար:

Մ.Մ.- Հայերէնի ուսուցման համար ատակ ուսուցիչներու պատրաստութիւնը Համազգայինի համար միշտ առաջնահերթութիւն ունեցած է: Պէտք չէ մոռնալ, որ Համազգայինի կողմէ եւ Լեւոն Շանթի ու Նիկոլ Աղբալեանի յատուկ ձիգերով հիմնուած Պէյրութի Հայ Ճեմարանը երկար ատեն ամբողջ սփիւռքին ուսուցիչներ եւ այլ մարզերու համար պաշտօնեաներ պատրաստող սփիւռքեան կարեւոր հիմնարկներէն մէկը հանդիսացած է: Մէկ աստիճան վեր բարձրանալով նոյն նպատակին ծառայելու համար Համազգայինը աւելի քան քառասուն տարիներ առաջ հիմը դրաւ Ճեմարանի հիմնադրման օրերուն արդէն նախատեսուած Համազգայինի Հայագիտական բարձրագոյն հիմնարկին, որ անխափան գործէ շուրջ երեսուն տարիներ: Ներկայիս նոյն նպատակով կը գործեն «Դպրոցական վարչագիտութեան կրթնապաստ»ը եւ «Հայերէնագիտութեան նիւթերու ուսուցիչներու պատրաստութեան ծրագիր»ը: Առաջինը վարժարաններու ընդհանրապէս վարչական անձնակազմ պատրաստելու միտող նախաձեռնութիւն մըն է, իսկ երկրորդին նպատակը արդէն անունէն կարելի է հետեւեցնել: Պէտք է ըսել, որ Համազգայինը ԵՊՀ-ի հետ իր գործակցութեան ծիրէն ներս միշտ հետապնդած է ազգային համալսարանին մէջ արեւմտահայերէնի ուսուցման եւ ուսումնասիրութեան յատուկ բաժանմունքի մը ստեղծումը: Այդ ծրագիրը ներկայիս յանգած է ուսուցիչներու պատրաստութեան մեր ներկայ ծրագրին, որ չորս տարիներէ ի վեր արդէն կը գործէ: Ներկայ ակադեմական տարեշրջանի ամարտին ծրագիրը կ'ունենայ իր առա-

Photo: Rafi

ջին շրջանաւարտը: Թեկնածուներու ընդհանուր թիւը առայժմ եօթն է. անոնցմէ երկուքը արդէն հասած են ԵՊՀ-ի մէջ աշխատանքը շարունակելու հանգրուանին: Մնացեալները դեռ պէտք է ամբողջացնեն իրենց համապատասխան երկիրներէն ներս ուսումնառութեան ժամանակաշրջանը: Պէտք է ըսել, որ մենք գոհ չենք այս թիւէ. այդ ուղղութեամբ քարոզչական աշխատանք կը տարուի, որպէսզի շահագրգռուողներու թիւը բարձրանայ, քանի ամէն տեղ իսկապէս հայերէնի ուսուցիչներու կարիքը կայ:

«Ա».- Կրնա՞ք լուսաբանութիւններ տալ «Լալան ու Արան» ծրագրին մասին. անիկա մեծ հետաքրքրութիւն յառաջացուցած է երիտասարդ հայ ծնողներու մօտ:

Մ.Մ.- «Լալան ու Արան» ծրագիրը երեխաներու համար հայ փորձառու մանկավարժներէ կազմուած խումբի մը կողմէ պատրաստուող ելեկտրոնային խաղերու շարք մը պիտի ըլլայ, որուն առաջին խաղը արդէն հրապարակի վրայ է՝ «Գոյներու աշխարհ» անունով: Խումբը արդէն ձեռնարկած է երկրորդ խաղի պատրաստութեան:

«Ա».- Այլ նախաձեռնութիւններ: Մ.Մ.- Պէտք չկայ ըսելու, որ Համազգայինի դպրոցներու յանձնացումը մեզմէ բաւական ժամանակ կը խլէ, հակառակ այն իրողութեան որ դաշտի վրայ զբաղողները իրենց աշխատանքը աւելի քան գոհացուցիչ կերպով կը կատարեն: Գրեթէ բոլոր շրջանները իրենց աշխատանքը խանդավառութեամբ կը տանին: Շուտով կ'ունենանք նաեւ նոր մասնաճիւղեր: Ամերիկեան ցամաքամասի Համազգայինի հիմնադրամներու նորաստեղծ յատուկ գրասենեակը իր հետագայ աշխատանքներու ծրագիրը ամբողջացնելու վրայ է:

«Ա».- Բոլորին զարմանք կը պատճառէ «Բագին»-ի, հակառակ բոլոր դժուարութիւններուն, հրապարակման կանոնաւորութիւնը:

Մ.Մ.- Հրատարակութիւնը կը յաջողի նիւթական մեծ զոհողութիւններու գնով: Հայոց լեզուի պահպանման համար կարեւոր է հայերէնով գրականութեան ստեղծագործութիւնը, իսկ այդ գործին աւելի քան յիսուն տարիներէ ի վեր կը նպաստէ «Բագին»ը:

Ի դէպ, Յակոբ Պալեան (խմբագիրը) տարիքի յառաջացման պատճառով Կեդրոնական վարչութեան արդէն ներկայացուցած է իր հրաժարականը, եւ այս օրերուն նոր խմբագրական կազմ յառաջացնելու փնտռողքի մէջ ենք: Շուտով «Բագին»ը լոյս կը տեսնէ նոր խմբագրական կազմով:

Կարեւոր երկու այլ նախաձեռնութիւններ. մէկը՝ մշակութային հարթակի (փլաթֆորմ) մը պատրաստութիւնն է, որ մեզմէ բաւական ժամանակ կը խլէ: Իրականացման ժամրուն վրայ են նաեւ երկու խորհրդաժողովներ 2016ի ընթացքին. մէկը՝ Պոլսոյ մէջ հայկական ինքնութեան առնչուող թեմայով մը՝ գործակցաբար «Հրանդ Տինք հիմնարկ»ին հետ, երկրորդը՝ հայկական եւ քրտական մշակոյթներու հասարակաց գիծերուն մասին նիւթերով՝ գործակցաբար Տիգրանակերտի քաղաքապետութեան մշակութային բաժանմունքին: Ի հարկ է, երկուքին ալ իրականացումը այլեւս կախեալ է Թուրքիոյ ներքին կացութեան զարգացումէն:

Սուրիոյ Հայ Աւետարանական ...

շար. 9րդ էջէն

Ճաշի սկսելէ առաջ, Վեր. Սելիմեան իր սրտի խօսքը արտասանեց, որ ան բարձր գնահատեց Հայ Ծերանոցի Խնամակալութեան եւ Տնօրէնի աշխատանքները, ինչպէս նաեւ ընդգծեց, որ Հայկ. մէջ երեք համայնքապետերը յատկապէս Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Շահան Արք. Սարգիսեանի օրով կը գործեն

մէկ սիրտ եւ մէկ հոգի հասկացողութեամբ ծառայելու մեր ազգին: Ճաշի ընթացքին արտասանուեցան սրտի խօսքեր, Ծերանոցի Խնամակալութեան ատենապետուհի Աննա Տէր Յակոբեանի եւ Ծերանոցի Տնօրէն Աւօ Գաթրճեանի կողմէ:

Պէտք է նշել, որ Հայ Աւետարանական Էմմանուէլ

Եկեղեցւոյ Տիկնանց Վարչութիւնը հակառակ ամէն դժուարութեան ու տակաւին մէկ շաբաթ առաջ եկեղեցւոյ հրթիռակոծութեան պատճառով յառաջացած կսկիծը չսփոփած՝ տոկուն կամքով եւ ծառայասէր ոգիով Ծերանոց այցելած էին ու՝ ծաշ պատրաստած պատսպարեալներուն:

Գրիգոր Զօհրապի Տան Շուրջ

Սեւան Տէյիւմէնճեան

«Մեր բնակարանը եւ Զօհրապին յարկաբաժինը՝ քանի մը ոտնաչափով միայն բաժնուած էին իրարմէ։ Այս ֆաշայի բարձունքին թառած, անոնք կը տիրապետէին աննկարագրելի գեղեցկութեամբ համայնապատկերի մը՝ Պէշկէթաշ, Վոսփոր, Սկիւտար, իր Չամլըճայով։ Ամէն օր արշալոյսը կամ վերջալոյսը կը դառնար դէպք մը»։

Յրաչ Զարդարեան

Մտքիս քարտէսին վրայ կը փորձեմ գծագրել այն ժամբաները, որոնցմով գրասենեակէն տուն կը վերադառնար Գրիգոր Զօհրապ։ Շուրջ հարիւր տարիներու անցեալ մը Պոլսոյ նման հսկայ քաղաքի մը պարագային կրնայ աներեւակայելի փոփոխութիւններու ենթարկած ըլլալ փողոցներուն դիրքերը, ոչնչացուցած՝ պողոտաները, յառաջացուցած՝ երթելիքները նոր ուղիներ եւ, վերջապէս, հիմնովին շրջած հեռուի ու մօտի մասին քաղաքաբնակներու գաղափարները։

Գր. Զօհրապի մասին պատմուած յուշերը ինծի կը թելադրեն Ղալաթիայէն թիւնելով բարձրանալ Բերա, կտրել մայր պողոտան (Բերայի շիտակը, ինչպէս պիտի ըսէին հինները), ուր պիտի կարենայի ողջունել բազմաթիւ բարեկամներ, նստիլ սրճարան մը, շաղկապտել օրուան անցուդարձին մասին, բաւական մը իրիկնանալէն վերջ ալ Թագսիմի մը հրապարակէն իջնել Այասփաշա։ Տուն։

Գր. Զօհրապին վերաբերող յուշեր կարդացողը կամ անոր կենցաղասէր բնաւորութեան մասին զարմանալիօրէն դեռ շարունակուող բամբասանքներ լսող մը դիւրաւ պիտի կարենայ մատնացոյց ընել այն շէնքը, ուր գտնուած է մեր գրողին բնակարանը։

Արեւելքի ամէնէն արեւմուտքին զրտնուող այս քաղաքին եւրոպական շունչ մը հաղորդող շէնքերէն մէկն է Զօհրապինը։ Տպաւորիչ բարձրաքանդակներ

րով, սպիտակ մարմարեայ ձակատին ամրացուած պատշգամի սեւ ճաղերով կը դիտէ պողոտան։ Միւս ձակատն ալ (որ չերեւիր) կը սեւեռէ Մարմարա ծովը. հեռուէն՝ մշուշի քողին տակ կ'երեւին Իշխանաց կղզիները, ճիշդ դիմացն է Սկիւտարը, ուրկէ սկիզբ կ'առնէ Վոսփորը։ Զիչ մը դէպի աջ տեսանելի է Այա Սոֆիան, Թոփգաբուի պալատը։

Գր. Զօհրապի կենսագրութիւնն ու ստեղծագործութիւնը բաւ էր խորհիւն իսկ փոխակերպելու փառակերտ պալատի մը։ Ուստի այս տան շքեղութիւնն ալ կարող չէ գրողէն հեռացնելու մեր ուշադրութիւնն ու նսեմացնելու անոր կերպարը, որով նոսրական վայրի մը կը վերածուի Այասփաշայի գառիվերին գտնուող շէնքը։

«Սքանչելի պառնելու սենեակ մը ունէր՝ Վոսփորին վրայ պատուհաններով փեղկերով։ Զայրս կանուխ անկողին կը պառնէր, ալ փողոց ելլել չէր ուզէր»։ Տոլրէս՝ Լիպման-Զօհրապ ընտանեկան երջանկութեան բազմակի պահեր ապրուած են այստեղ, ուր այցելած են ընկերներ, գրչակիցներ ու հարազատներ, սարքուած ծոխ սեղաններու շուրջ եղած են հաւաքներ, վէճեր, ուրախութեան ճիւղեր, երգուած են երգեր...

Այս չորս պատէն ներս անպակաս էին նաեւ դժբախտութեան ժամերը, օրերը, հետզհետէ երկարող տարիները՝ սկսեալ 1915էն, երբ Գր. Զօհրապ իր բոլորէն կը հեռանար վերջին անգամ, կը հեռացուէր բռնութեամբ՝ բնակարանին ալ վստահութիւն չներշնչող պատերուն պաշտպանութեան յանձնելով իրեննեւրը։

Ճերմակը կը սեւնար, տունը կ'օտարանար, ծովուն կապոյտը կը մոխրանար...

Ու Զօհրապ ընտանիքը կը լքէ Այասփաշայի տունը, կ'անցնի արտասահման՝ անգամ մը եւս Վերադառնալու համար Պոլիս։

Այս լքումը պարտադրուած հեռացում մըն էր։

Շէնք կը մտնեմ ու վերելակը շրջանցելով՝ սանդուխներով կը բարձրանամ չորրորդ յարկ։ «Զօհրապի նման», կը մտածեմ, ակամայ։ Աջին ու ձախկին կաներկու յարկաբաժիններ, որոնցմէ առաջինին բնակիչները չեն արտօներ, որ ներս մտնեմ։ Երկրորդը աջինը, գրասենեակ մըն է։ Կ'արտօնեն։ Ծովահայեաց պատուհանները փակուած են։ Կը թելադրեն բարձրանալ տանիք, ուրկէ կարելի է դիտել տեսարանը։ Բնականաբար չեն գիտեր հարիւր տարի առաջ այս տան մէջ բնակած անձին ով ըլլալը, սակայն կրնամ հետաքրքրութեան կայծ մը գոնէ վառել իրենց մէջ։ Տեսարանը լուսանկարելէ ու զայն հիացիկ դիտելէ վերջ հրաժեշտ կ'առնեմ իմ բարեհաճ ուղեկիցէն։

«Մինչեւ Ղալաթիա պիտի երթայինք, Լաճիվէրտ խան, ուր կը գտնուէր Զօհրապի գրասենեակը»։ Երուանդ Օտեան Զօհրապի սահմաններուն մէջ շրջիլ փորձելը պարտադիր դարձուց կարծնապատոյտ մը՝ դէպի Զալքի կղզի (այսօր՝ Զեյթակի)։

«Զալքին յունաբնակ գիւղ մըն է»։ «Արմենիսա», գրի առնուած 1889-ին, կը սկսի այս նախադասութեամբ։ Պատմութիւնը ամբողջութեամբ կ'անցնի Զալքի կղզիի մէջ։ Կարծ դրուագ մը

միայն կը պատկանի Մեծ Կղզիին, ուր Մառի (Արմենիսան) կ'երթար աղօթելու հայ-հռոմէականաց մատրան մէջ։ Զալքի, Մեծ կղզի, Այասփաշա եւ ուրիշ ալ վայրեր՝ քաղաքներ, կղզիներ, փողոցներ... Ամէնքն ալ դուրս աշխարհագրական սահմաններով պարփակուն անձուկ մեր աշխարհէն, սակայն՝ յաղթականապէս բազմած բոլորիս յիշողութեան ծայքերուն վրայ։

Զալքիէն կը դիտեմ Մեծ կղզին եւ միտքիս մէկ անկիւնն ալ ունիմ Այասփաշայի տունը։ Վայրեր, որոնք այսօր Զօհրապով կը գոյանան, կ'իմաստաւորուին, կը նոսրականանան։ Անոնց միջեւ կապ մը, յարաբերակցութիւն մը գծելը դժուար է սակայն, հակառակ փոխադրական զարգացած կարելիութիւններու։ Յարակարծօրէն այդ արդիականացումն է, որ տեղ չի թողուր գէթ երեւակայութեամբ վերակազմելու մեզմէ դար մը առաջ ապրուած կենսակերպը, քաշելու գիծեր ապրուած վայրերու միջեւ, վերակազմելու երթալ-գալերու անվերջ երթելակութիւնը։ Ու անոնց կեդրոնը դնելու Զօհրապը՝ որպէս կորիզ։ Այն բաները, որոնք իրմով իմաստ կը ստանային ժամանակին, իրմով ալ կորսուած են այսօր՝ թողլով պարզ յիշատակ մը միայն, որ մոռացումի չմատնելու կեղծ ջանքով մը միայն կը յայտնուի այսօր թուղթին վրայ։

ՎԱՅՐԿԵԱՆ

Դուռը կը բացուի
Ու դուրս կը ցայտէ հոտը.
Տարիներու ընդերքէն եկող, կեանք մը ամբողջ իր շալակին՝
Կը զարնէ ու կը տապալէ զիս ակնթարթի մէջ,
Կարծես ըսելով.- Ո՛հ, չես կրնար մոռնալ զիս։

Աչքս կը բանամ մշուշոտ հեռո՛ւն...
Մոմի լոյսին տակ, մանկութեան գիրկը։
Շուրջս ամբոխը աչքերը վեր յառած կը փսփսայ...:
Աղօտ է լոյսը։ Սարսուռ մը կը սահի ողնայարս ի վար,
Երբ համարաբալ կը սկսիմ պտըտիլ։

Նոյն նստարանները.
Նոյն լուսամուտերը...
Նոյն հո՛տը...:
Կը շնչեմ երկա՛ր... կը շնչեմ խորո՛ւնկ.
Գլխապտոյտը պատած է զիս։

Հո՛ն էր, որ ծունկի եկած էի, ձեռքերս զուգած.
Հո՛ն էր, որ մօրս գիրկէն փախուստ տուի ու վազեցի.
Հո՛ն էր որ յօնքերը կիտած մամիկ մը յանդիմանեց զիս,
Ուրկէ՞ գտայ այդ փետուրը որ նետեցի ծնկաջոք ծերունիին ոտքերուն,
Որ գլուխը կախ, լուռ կը մըմնջէր...:

Ո՛վ էր զիս ներողը. օ՛հ զանգակը զարնող Զայրապետը...:
Որքա՛ն բարձր կը թռչէր այդ զանգակը զարնելու համար։
Հո՛ն էր, այդ նստարանին վրայ որ կը նստէր մեծ մայրս,
Շղարշը գլխուն, դէմքը կլոր, աչքերը ժպտուն...:
Ապշած կը դիտէի բերանը. կզակը անընդհատ կը շարժէր...:

Քայլերս մարմին առած զիս հոս ու հոն կը նետեն.
Հօրս գիրկն եմ ահա, մոմ պիտի վառենք միասին...:
Քիչ անդին, քով քովի սեղմ նստած ենք գոգնոցներով գոյնզգոյն.
Գրպանիս մէջ դարձեալ աւագ կայ։
«Առաւօտ լուսոյ, արեգակն արդար...»

.....:
Դուռը կը փակուի
Կեանք մը ամբողջ խզելով ու տանելով հետը։
Հոտը կը մնայ...:

Թամար Տօնապետեան Գուգուեան, 6 Յունուար, 2016

Նորակոչիկին Մեկնումը

«Տուր գէնքերս, քաղցրիկ մայր իմ,
Ես պիտի երթամ,
Տուր մայրական օրհնութիւնդ,
Որ ես զօրանամ»
- Մա՛յր, օրս է հասեր իմ ծառայութեան
պիտի մեկնիմ ես ընկերներուս հետ,
որ հայրենիքիս պարտքս կատարեմ
ու քեզ ապահով կեանք մը պարգեւեմ։
Մեր հայրենիքին ծայնն է սրբազան,
որ զիս կը կանչէ գերբնական կանչով,
որ զինուոր երթամ ու զինք պաշտպանեմ,
որուն ես մերժել չեմ կրնար մարմնով։
Մայրը ափսոսալ չէր կրնար որդոյն,
ժպիտը դէմքին գրկած էր տղուն,
որ խրոխտ կամքով իր դէմ կանգնած էր
եւ հպարտ կը զգար բանակ երթալուն։
«Ելիր կապեմ սուրը մէջքիդ,
Ասպար կապեմ քու ուսէդ,
Եւ սուրբ դրօշակ հայրենիքիդ
Թող ծածանի աջ թելէդ»։
- Գնա՛, իմ տղաս, գնա՛, իմ բալես,
գնա՛ ծառայէ՛ հայրենիքին մեր,
որ ժողովուրդը գերի չդառնայ,
օրհնութիւնն իմ թող հետդ ըլլայ։
Ու ծամբու դրաւ մայրը իր տղուն.
Երկար նայեցաւ անոր մեկնելուն,
ու երբ ներս մտաւ, իր յուզուած սրտէն
երկու ջինջ կաթիլ ինկան աչքերէն։

.....
Ու տարիներ ետք տղան տուն եկաւ
ու հպարտ կրծքով մօրը գիրկն ինկաւ
ու համբուրեց զայն տաք համբոյրներով...
- Երկիրը մերն է, մա՛յր,- ըսաւ ժպիտով։
Մայրը խանդավառ սեղմեց իր որդին
ու խանդոտ ծայնով ըսաւ կաթոգին.
- Հպարտ եմ քեզմով, ի՛մ կտրիճ բալես,
թող հայ մայրերը զգան ինծի պէս։
Մարգար Շարապխանեան, Ուշի

Իմ Սէր

Լուսնի լոյսի շոյանքին,
Մե՛ղմ, զով քամին պար արած՝
Քու աչքերը զոյգ աստղեր,
Սեւ երկինքը վառվռած։

Թէ որ ժպտաս իմ սրտին,
Վա՛յ լուսնին ու արեւին,
Որոնք նախանձ ու անզօր,
Քու դիմաց կը խոնարհին։

Վարդի բունջի՝ վարդն անբո՛ւշ,
Քե՛զ շոյեմ անվէրք մնամ,
Ափ մը նռան, նուռն անո՛ւշ,
Համբուրեմ, կարօտ մնամ...

Րաֆֆի Սարգիսեան

Կատարեալ Ես

Ես ի՞նչ գրեմ որ քեզի գովեմ,
դուն կատարեալ ես։

Մագերդ գարնան հովիտ ծաղկուն՝
վարդի տունկ ես։

Զէ, չէ անբաւարար է տէ՛ս,
վարդը կը թառամի, գարուն կ'անհետի
բայց դո՛ւն, դուն կատարեալ ես։

Րաֆֆի Սարգիսեան

DA TOURS
DISCOVER ARMENIA TOURS
AMAZING & AFFORDABLE INDIVIDUAL & GROUP
TOURS TO ARMENIA & SOUTH CAUCASUS

- Cultural/Biblical
- Pilgrimage
- Adventure
- Dental (new!)
- Relaxation packages to spas and resorts

Discover Armenia for your own

Canada: +1 416 832 6336 www.da-tours.com
Armenia: +374 91 407 211 info@da-tours.com

Գրեցեք մեզի
«Թորոնթոհայ» իր
ընթերցողներին
անձնական
գրուածքներ, ինչպէս
նաեւ խմբագրութեան
ուղղուած կարծիքներ
կը ստանայ
մեքենագրուած եւ
ուղղուած հետեւեալ
ելեկտրոնիք հասցէին՝
Email:
torontohye@gmail.com

DEVRY SMITH FRANK LLP
LAWYERS & MEDIATORS

Real Estate
Wills and Powers of Attorney
Estate Administration and Corporate Law

Robert P. Adourian
416-446-3303
robert.adourian@devrylaw.ca

Alleen Sakarian
416-446-3307
alleen.sakarian@devrylaw.ca

DSF
95 Barber Greene Road, Suite 100
Toronto, ON M3C 3E9
416-449-1400
www.devrylaw.ca

LEBANESE CUISINE مطعم دنيا مأكولات عربية و لبنانية

DOUNIA RESTAURANT
Armenian establishment
Great variety of
appetizers & Meat dishes

Now open

**Ճաշակեցեք
հայկական այս
հաստատութեան
համեղ
ճաշատեսակները**

1331 Warden ave. Unit 1,
scarborough Ont. M1R 5A8
Warden & Ellesmere (near Costco)

we cater & deliver
647-342-9271 / 647.402.3003

Dr. Tatevik Shaboyan, Optometrist

- ✓ Comprehensive eye exams
- ✓ Contact Lenses
- ✓ Visual Field Testing
- ✓ Evening & Weekend Appointments
- ✓ Direct Insurance Billing
- ✓ New Patients, Emergencies, & Walk-ins Welcome!

Call or visit us for
your vision care needs

3410 Sheppard Ave. East, Suite #205
Toronto, ON M1T 3K4
(Sheppard & Warden)

(416) 700-3003

www.drshaboyan.com

LAWRENCE-WARDEN DENTAL CLINIC

DR. SAMI GARABETIAN, D.D.S.
FAMILY & COSMETIC DENTISTRY

Advance Zoom Teeth Whitening!
See the Results Within 1 Hour. Right in the Chair!

- Dentures
- Crowns/Bridges & Veneers
- Orthodontics & Invisalign
- Seniors Discounts
- University Student Discount
- New Patients Welcome
- Complimentary Oral Hygiene Kit with Every Cleaning Appointment
- Velscope Oral Cancer Screening Test
- Implants & Mini Implants (Denture)

2080B Lawrence Avenue East • 416.701.0600

www.DrSamiGarabetian.com, email: lawrencewarddental@rogers.com

LAWRENCE-WARDEN DENTAL CLINIC

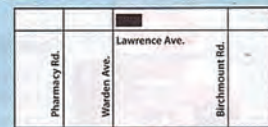
DR. SAMI GARABETIAN, D.D.S.
FAMILY & COSMETIC DENTISTRY

Mini Implant

We Accept:

- Dentures
- Crowns/Bridges & Veneers
- Seniors Discounts
- University Student Discount
- New Patients Welcome
- Complimentary Oral Hygiene Kit with Every Cleaning Appointment
- Velscope Oral Cancer Screening Test
- Orthodontics and Invisalign
- Mini Implants & Implants

OFFICE HOURS:
Monday: 9:00am - 5:00pm
Tuesday - Friday: 9:00am - 7:00pm
Saturday: 9:00am - 4:00pm • Sunday: Closed

2080B Lawrence Avenue East • 416.701.0600

www.DrSamiGarabetian.com, email: lawrencewarddental@rogers.com

HomeLife / Vision
Realty Inc.-Realtor Member

Rimound Babaian
A.Argiti

Sales Representative

Cell: 416-897-8261
Office: 416-383-1828
Independently owned and operated

SOLD \$1,053,000.00

SOLD \$424,500.00

INSURANCE

AUTO | HOME | BUSINESS

- Full processing of Insurance contracts
- We provide quick and reliable service
- Rates from over 40 insurance companies for Home & Auto Insurance, Business Insurance and Health Insurance
- Online quotes within 24 hours. www.AramCan.ca
- Your call will always be handled by a familiar voice

Direct: (647) 957-2726

Bus: (905) 884-1777 ext: 11106

Email: apiruzyan@all-risks.com

Արամ Փիրուզյան
Aram Piruzyan
CIP, RIB(ON), LLQP
Account Executive
All-Risks Insurance Brokers

Spa Samira Laser Clinic

2190 Warden Ave. Suite 215 Scarborough
Sheppard Ave./Warden Ave.

647-350-5757

www.samiralaserclinic.com

Our Services:

- Breast Enlarging
- Age Erasing
- Facials
- Acne Removal
- Waxing Hair Removal
- Tightening the skin
- Pigmentation Treatment
- Vela Shape (Weight Loss)
- Laser Hair Removal (hair ingrown)
- Microdermabrasion
- Whitening the Skin
- Wrinkles Removal
- Stain Removal
- Body Poison Release

NEW Technology! HIFU Anti-Aging Instrument

GOOD NEWS, IT'S NOT A DREAM, IT IS REALITY.
HIFU anti-aging instrument will build up new, younger skin by producing collagen under the skin. Used in cancer treatment, this technology has been adopted by the beauty industry for skin tightening, whitening, as well as wrinkle removal. It will make you look at least 10 - 20 years younger! Let's say bye bye to aging and welcome your youth again!

66% OFF Limited Time

BEFORE AFTER

BEFORE AFTER

Spa COUPONS

UPPER LIP LASER
One Session **\$39**
Save \$135
6 Sessions **\$99**
Limited Time Only NOW

UNDERARMS LASER
One Session **\$49**
Save \$194
6 Sessions **\$99.95**
Limited Time Only NOW

REGULAR FACIAL
1 Sessions **\$49**
6 Sessions **\$174**
Limited Time Only

30% OFF FULL BODY LASER
Save \$150 per session
Limited Time Only

ԳիտՆիք թե

Թաղման ծախսերը գրեթե նույնն են
եւ կախեալ՝ ընտանիքի
կատարած ընտրութենէն

R.S.KANE
FUNERAL HOME

Բարեւ « Եւ ճոն Զէյնս Եմ՝ R.S.Kane Funeral Home-ի նախագահը:
Եթէ յաւելեալ օգնութեան պէտք ունիք « խնդրեմ կապուեցէք մեզի հետ
Հեռ. 416-221-1159 Կամ e-mail: info@rskane.ca

CASSANDRA HEALTH CENTRE ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

Vartan (PharmD, RPh), **Sarkis** (BScPhm, RPh) & **Maral Balian** (PharmD, RPh)

Dr. Rupert Abdalian
Gastroenteology

Dr. Mari Marinosyan
Family Physician

Dr. Omayma Fouda
Family Physician

Dr. I. Manhas
Family Physician

Dr. H. Kavazandjian
Family Physician

Physioworx Physiotherapy

**DR. MARI
MARINOSYAN**

Family Doctor

Accepting New Patients

Located at Cassandra Health Centre
2030 Victoria Park Ave.

Please call 416-331-9111
to arrange an appointment

Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական
յատուկ տուփերու մէջ:

Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետետղականութիւն՝
անվճար:

Շաքարախտի քննութիւն:

Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար
սպասարկութիւն:

Տարեցների 10% զեղչ:

Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր
ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները:

Walk - in Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները
տեսնել առանց ժամադրութեան:

**WALK-IN CLINIC
ONSITE**

416-331-9111

Դիմեցէք մեզի
եւ պիտի դառնաք մեր
մնայուն յաճախորդը

2030 Victoria Park Ave. (south of Ellesmere)

North York, ON M1R 1V2

Tel: 416-449-2040

Fax: 416-449-2048

I REMEMBER AND DEMAND
Յիշում եմ եւ պահանջում
JE ME SOUVIENS ET J'EXIGE

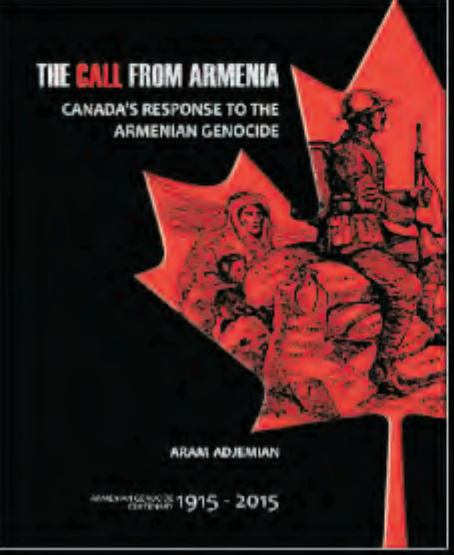
THE CALL FROM ARMENIA CANADA'S RESPONSE TO THE ARMENIAN GENOCIDE

Published by the Armenian Genocide Centennial Committee of Canada

Գիրքի Շնորհահանդես Book Launch

Մասնակցութեամբ գիրքի հեղինակ
Արամ Աճեմեանի

Presentation by the author
Aram Adjemian

Sunday, February 21st,
2016 at 2:00pm

Armenian Community Centre
(45 Hallcrown Place, Toronto)

Կիրակի, 21 Փետր. 2016
Կ. Ե. Ժամը 2:00-ին
Թորոնթոյի
Հայ Կեդրոնէն Ներս

Կազմակերպութեամբ՝
Հ.Յ.Դ. «Սողոմոն Թէլիքեան» Կոմիտէութեան - Թորոնթո
Հ.Յ.Դ. «Արամ-Դրօ» Կոմիտէութեան - Գէմարիձ
Հ.Յ.Դ. «Արմէն Գարօ» Ուսանողական Միութեան

Յուշ Երեկոյ Գաղափարի Մարտիկ Ընկեր **Սարգիս Զէյթւեանի**

Առեւանգման
30 ամեակին
առիթով

**Օրուան Բանախօս՝
Ընկ. Վաչէ Բրուտեան**
(Հրաւիրուած Լոս Անճելոսէն)

Ուրբաթ, 26 Փետրուար, 2016
Երեկոյեան ժամը 8-ին
Հայ Երիտասարդական Կեդրոնին մէջ - Թորոնթո
50 Hallcrown Place - Toronto

Fresh bread, pastries & more

NEW STORE OPEN NOW

451 MCNICOLL AVE.
NORTH YORK | ONTARIO
416 499 2424

Ամէն օր

ՀԱՄԵՂ ԹԽՈՒԱԾՔՆԵՐ ԵՒ ԽՄՈՐԵՂԵՆՆԵՐ

ԹԱՐՄ ՀԱՅ

THE ARMENIAN GENOCIDE CENTENNIAL COMMITTEE OF CANADA (ONTARIO)

PHASE- II REPORT, JUNE 1 – DECEMBER 31, 2015

The Armenian Genocide Centennial Committee of Canada (TAGCCC) reported on its planned Phase I activities and events in the TorontoHye and other Canadian Armenian publications back in June 2015. Those projects and events covered functions from January to May 2015. This report on Phase II functions and events will complete the TAGCCC's achievements over the 2015 Centennial Year. There are still a number of events scheduled to take place in the first quarter of 2016 as part of the original agenda which were delayed due to timing issues.

As stated in previous reports, we have accommodated all of the Centennial Functions; those which were planned and implemented by the Centennial Committee through its dedicated sub-committees on one hand, and those functions and events which were initiated and executed by various community organizations and sponsored by the Genocide Centennial Committee on the other hand. All of these functions and events complemented each other in a wide spectrum of activities, revealing the strength of the Ontario Armenian community and its affiliated organizations.

**CENTENNIAL COMMITTEE
ORGANIZED EVENTS:**

1. **TORONTO COMMUNITY TREE PLANTING:** Members of the Toronto Armenian Community participated in this tree planting project initiated by City of Toronto Councillor Jim Karvagiannis.

This was a cooperative effort with participation from Greek and other communities, to plant trees in memory of all Genocides that took place during the 20th century. About 50 of the Armenian community members and youth took part in this dedication event on September 12th, 2015 from 10:00 am to 2:00 pm. The event began with prayers by our priests, Father Stepanos Pashayan, and Archpriest Gomidas Panosian, subsequently archpriest Father Zareh Zargarian Joined the Group. About 150 trees were planted by the Armenian Community group, dedicated to the victims of the Armenian Genocide on this Centennial Year.

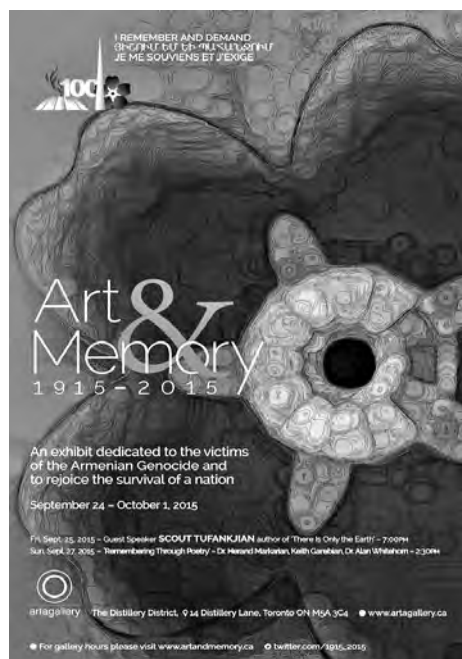
2. ART & MEMORY ART EXHIBIT: This project was in planning for over a year. The subcommittee headed by Mr. Vatche Iskredjian and the team came up with the idea of remembering thousands of Armenian artists who created their art in the Ottoman Empire and who perished during the Genocide years, 1915-1923. Canadian painters, sculptors and photographers were asked to create new art works dedicated to the subject of Genocide in memory of their massacred colleagues. This was a juried art exhibit at the ARTA GALLERIES in the Distillery District in downtown Toronto. Out of over 60 submissions from Canadian Armenian Artists, about 50 works of art were selected for the Exhibit. There was also a catalogue prepared for this exhibition, describing each work of art and presenting biography of each artist. The exhibition opened on September 24th 2015, with an at capacity crowd on hand of about 300 people and lasted one whole week, during which two important functions were held at the Gallery:

I. BOOK PRESENTATION: by Armenian Photojournalist Scout Tufenkjian, for her new book "There is Only The Earth". The book is a Photo –documentary of all the Armenian communities across the continent. She visited all Armenian communities including Armenia and Artsakh. The function was well attended with a full capacity crowd of art lovers including Atom Egoyan and Arsine Khanjian.

II. REMEMBERING THROUGH POETRY: September 27th, 2015 was a special night for many. It was a tribute to the enduring spirit of our Armenian writers and poets, who were massacred during the Armenian

Genocide (1915-1923). Dr. Hrant Markarian was the main presenter of his English translations of some of the works of the martyred poets and writers, whose lives were not spared. Poetries and passages were read by Dr. Markarian, biographer and writer Keith Gharibian, and writer and poet Dr. Alan Whitehorn, professor of political science at the Royal Military College of Canada. That it was standing only room at the Arta Gallery was a testament that the Armenian communities in general and the Toronto Armenian community in particular, have strong bonds with their cultural heritage.

3. CANADA "WE THANK YOU"
EXHIBIT: On October 22nd, 2015 there was an exhibit opening at the Rotunda of the City of Toronto city hall dedicated to Canada's humanitarian contributions during the years of the Armenian genocide and after. Sponsored by the Centennial Committee of Canada and Councillor Raymond Cho, this week long exhibit told the story of the Canadian people, churches and families who played a

part in fundraising and sponsoring the Georgetown Boys orphans of the genocide. The posters and exhibits were prepared by the Sara Corning Institute for Genocide Education. The opening ceremony was held at 6:00 pm on October 22nd, where Raffi Sarkissian, Dr. Alen Whitehorn and Keith Gharibian addressed the attendees.

4. **ACADEMIC CONFERENCE AT RYERSON UNIVERSITY:** October 23rd, 2015
Conference on the cultural loss and the psychological effects on genocide survivors and future Armenian generations. The moderator for the conference was Dr. Alan Whitehorn, professor of political science, Emeritus, at the Royal Military College of Canada. Presenters at the conference were well known scholars, Dr. Richard Hovannisian, American Historian and Professor Emeritus at UCLA, Dr. Khatchig Mouradian, coordinator of the Armenian Genocide programme at the centre for the study of Genocide, Conflict Resolution and Human Rights at Rutgers University, and Dr. Alan Staub, Professor of Psychology, Emeritus, at the university of Massachusetts Amherst.

The conference was co-hosted by the Politics and Public Administration Departments of Ryerson University and the Armenian Students Association of Ryerson University and sponsored by Ryerson University's History Department. The conference discussed the short term and long term psychological effects of genocide on survivors and future generations and the examination of the lasting effect of the trauma on the Armenian Nation and the importance of closure with a fair settlement. The last phase of genocide is not denial but a fair compensation and settlement. The Ryerson University Armenian Students

Association and Armen Karo Students did an excellent job along with the Centennial Book Committee, who displayed all the books published on the subject of Genocide.

5. **FORGET ME NOT CONCERT:** Memories were stirred on November 7th, 2015 at the Toronto Centre for the Performing Arts-George Weston Recital Hall to a capacity crowd with a musical tribute to our thousands of Artists, musicians and composers who were annihilated during the Armenian Genocide (1915-1923). This musical tribute to the enduring spirit of the Armenian Nation presented the musical talent of post genocide Armenian composers, the so called “survivor generation”. Internationally acclaimed soprano Hasmik Papian and star violinist Nune’ Melikian performed with Canada’s premier Chamber Orchestra Sinfonia Toronto, under the direction of Maestro Nurhan Arman.

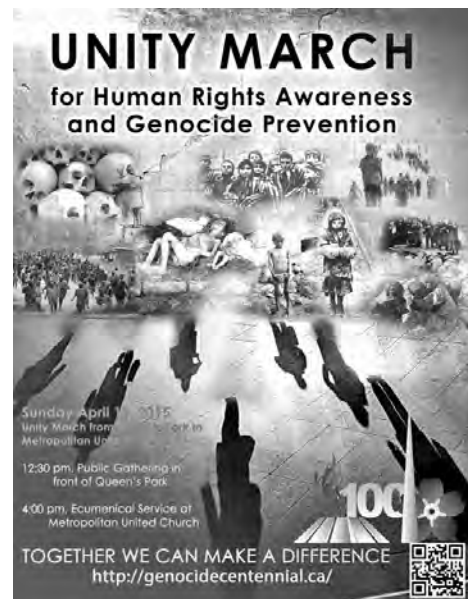
The wonderful programme featured music by Aram Khachaturian, Alexander Arutiunian, Edvard Mirzoyan, Dikran Mansurian and Vatche Sharafyan. The concert sub-committee, which was headed by Lena Ouzounian and with support from the centennial Cultural Committee, did an excellent task in putting the programme together with the Maestro, and worked tirelessly to ensure the wide distribution of concert tickets.

6. **MARKHAM MEMORIAL FOREST:** On December 19th, 2015 on a very cold Saturday morning, a crowd of about 70 representatives of the Armenian Organizations of southern Ontario and the GTA were on hand to witness the dedication ceremony for the Genocide Memorial Forest at the Ashton Meadows Public Park in the City of Markham. The ceremony started at 11:00 am with an introduction by Mark Atikian, who spearheaded this project starting two years ago along with a small public affairs committee for the realization of the project on the Centenary of the Armenian Genocide. There was a short presentation of the centennial events across Canada, coast to coast by Shahen Mirakian, Chairman of the Armenian National Committee of Canada (ANCC). Mr. Svazlian, the newly appointed Honorary Consul of the Republic of Armenia, Read the Armenian Ambassador, His Excellency Armen Yeganian's thank you

letter, expressing his gratitude to the City of Markham Mayor, His Worship Frank Scarpitti, the Councillors and the City staff for their hard work to bring the concept to fruition.

Mayor Frank Scarpitti then gave his message regarding the creation of this unique “Forest of Hope” initiated by the Armenian residents of the City of Markham, by donating 100 trees as a symbol on the occasion of the Centenary Armenian Genocide. Mayor Scarpitti then drew parallels between the Armenian Genocide, which killed 1.5 million Armenian population and uprooted them from their native homes, to the calamity that struck the Ashton Meadows park by the Asia Bor,

which killed healthy trees, “With this dedication we are giving a new life to the park to make it an enjoyable space again for the residents of the City of Markham.”

Along with the Mayor there were seven City of Markham and Region of York councillors present at the dedication ceremony, which was concluded by a soil turning event. Construction and the planting of the trees will be done in the Spring, when the planting season arrives.

7. UPCOMING EVENT: BOOK PRESENTATION There is a new resource publication sponsored by the Armenian Genocide Centennial Committee of Canada, researched by Aram Adjemian, titled "THE CALL FROM ARMENIA-Canada's Response to the Armenian Genocide", it contained archival material from the years prior to the Armenian Genocide, through the Genocide years (1915-1923) and subsequent years of accepting the "Georgetown Boys" and their settlement in Canada. The book will be presented by Aram Adjemian and Mher Karakashian, Chairman of the Armenian Genocide Centennial Committee, who will give a brief background on the topic.

There are still minor Centennial activities in 2016 which spilled over from the 2015 planned projects and events, but the committee will conclude its activities with a moral and financial report to our Southern Ontario Communities, who have participated and encouraged diligently all of our functions. The Centennial Committee and all of the associated sub-committees have been a group of dedicated members who worked in unison and dedicated their time to properly remember our Genocide Martyrs, now Saints. Thank you for your encouragement, participation and financial support.

THE SPONSORED FUNCTIONS:

Besides the Scheduled functions of the Armenian Genocide Centennial Committee, there were scores of functions by various organizations of the Armenian Community of southern Ontario and the GTA. The spirit of cooperation was present throughout the year among all organizations. The following are the main functions which were sponsored by The Armenian Genocide Centennial Committee of Canada (ONTARIO):

1. "SPIRIT OF A NATION", DANCE PERFORMANCE FEST: Hamazkayin "EREPUNI" dance ensemble and dance Academy's 5th annual showcase with Artistic Director and Dance Instructor Lori Najarian presented Armenian folk dance of different Western Armenian provinces and regions. The function was held at the Armenian Youth Centre on June 27th and 28th, 2015.

2. FROM DUSK TO DAWN: A musical evening organized by the Armenian Evangelical Church of Toronto, to

cont. on page 31

My very own 'Minecraft'...

By Talyn Terzian Gilmour

Ever feel like you're watching yourself live your life as though you were in a video game? Do you turn left? Or go right? Do you use a shovel or a bomb-thrower to knock out some zombies? What if the zombies are your kids that were just turned into zombies? What do you do then?

Lately I feel completely discombobulated – out of my familiar environment and with a to-do list longer than my arm I feel like I'm in the eye of a tornado. I know I need to loosen the reigns – as an absolute control freak I have an unwavering belief that without me in charge how else could things possibly ever get done? (*Said every obsessive-compulsive, perfectionistic-tendency having control freak...*)

When I wake up in the morning it's like I'm walking straight into Minecraft – a video game my boys are obsessed with (and therefore osmotically I'm aware of everything Minecraft) – the slightest misstep and BLAST!

Alarm goes off, I jump out of bed and head to the washroom because who can stand the full bladder any longer (*speaking of which I swear that while my entire midsection grew after two pregnancies, my bladder seems to now be the size of an acorn*)!! Brush teeth, wash face, decide that two-day dirty hair isn't so dirty when you're trying to get out of the door and quite frankly not heading to a high power meeting on Bay Street, although...moms in the school parking lot can be an even tougher crowd so a quick brush, some makeup and voila, I'm off to the races...

That is, until I have to wake them up...

When I was young I was drawn to those video games where the zombies come towards you with blank stares, arms outstretched in front, stiffly limbering forward, mouths agape. You would have to blast them with your laser until eventually, inevitably, you were overtaken. That's exactly what it's like waking up my two boys at ages 9 and nearly 6 every morning before school – *only I'm overtaken in less than 5 minutes flat!*

Every morning I turn on the light, I say "good morning" (in that terribly annoying and completely disingenuous happy tone that I use to mask my absolute terror that they will totally ignore me or start yelling at me to sleep longer and erupt my anger which feels like it's on a precipice just waiting to ignite) and pull their very weighted bodies off the bed so that if I'm lucky, their autopilot will kick in the moment their toes touch the ground and we will merrily make it out on time. I've even resorted to reminding them that they have to rush to the bathroom (because they must need to use it) and when that doesn't work, "Who'll be first to go to the washroom, brush their teeth, wash their face and comb their hair?" – some friendly competition.

Today I had an extra reason to get them out of the house on time – I had a meeting with a very, very important person who had taken time out of their very, very busy day

just to give me some very, very much needed advice on, well, the rest of my professional life. Mr. Niceguy would be taking "double trouble" to school and to make things easier on him lunches were prepared the night before and stored in the refrigerator, snow pants, extra shoes, and school projects all packed in backpacks (I lost 30 minutes of my life last night as well as the opportunity to watch the Bachelor because I had to cut out a million jigsaw puzzle pieces for the 9 year old with scissors that were not small enough and I swear my hands were trembling so much that I now fear I've finally entered the realm of hyperthyroidism or was it just that fourth cup of coffee today?)

In any case, I made it out the door – bleary eyed and all – and even though I still have a head full of matted tangles I'm presentable enough and only a few minutes late so I stake out the perfect spot and I'm sure this person will be here any moment...

...Hmmm...I've double checked my emails, the time on my phone, the time with the coffee shop and ok, 15 minutes is fashionably late, right?

...I'm really hungry and could really use that coffee now – I'll send an email and just let them know I'm here...t + 22 minutes...

...I wonder, did I even confirm this meeting? Quick check of email and GASP!!! I didn't even confirm! OMG...but what do I do now? Sometimes people don't wait for confirmations and it's only t + 27 minutes plus I sent all those emails letting them know I'm here!

OK think, think, think! I'll get a latte because that will grease my brain wheels and I did tell the baristas I'm waiting for someone and they're giving me their full on pitiful stares like I've been jilted on Valentine's Day!

...One latte down...one croissant inhaled ...and still no contact until...PING! Oh my goodness, it's my person and they're not even in town! Ugh, how could I have been so amateur to not even confirm a meeting? Ugh! Ugh! UGH!!!! *So embarrassing.

SIGH I guess I will just head out and find something else to do, after all I did promise the nearly 6 year old a new backpack and some kind of light up shoes for school. And the 9 year old was hoping for new play pants.

I guess it's pretty obvious – I'm the zombie here. With so much going on I'm like the walking dead roaming around in my life, arms outstretched, mouth agape, limbering along with the blank stare.

At least my person is understanding and generous enough to give me a new meeting time but wait, what's that on my windshield? A parking ticket????!! I'm in a no parking before 10:00 am parking spot?! How did I ever miss that??!

Incidentally, this author did get a chance to have that meeting and it proved to be a definite step in the right direction...and out of the eye of the storm!

Syrian Armenian Refugees Arriving in Toronto Expected to Rise

Syrian Armenian families are served Christmas dinner at ACC of Toronto.

Syrian Armenians are being served with food at ACC main hall.

By Lara Onayak

The Armenian Community Centre-Sponsorship Agreement Holder (ACC-SAH) committee has approved over 1,300 sponsorship applications for Syrian refugees by the end of year, according to the committee applications.

Lorig Katerjian, head of the ACC-SAH, said the committee has submitted over 2,600 applications to sponsor refugees in conflict countries such as Syria and Iraq, as well as neighbouring countries including Lebanon, Jordan and Turkey. Katerjian said over 1,100 of the applications were approved and refugees began arriving in Toronto in last year in 2015, with most of them settling in Willowdale.

Children have been enrolled in their schools, many of them at the A.R.S Armenian Private School, as well as public and Catholic schools.

Although the refugees are now safe and provided with basic necessities, Katerjian points out the difficulties of transitioning to life in Canada.

"There's a culture shock when they arrive here because usually it's the first time they're

Syrian Armenian refugees at a job fair organized by CABC at ACC, January 27

coming to Canada," she said. "Unfortunately, they didn't do enough research on what life is like here in Canada. They realize they have to work more here than [back home]. The expenses are beyond their expectations [such as] rent, daily life, groceries, everything."

She adds that the committee's organization of events and job fairs have helped the refugees understand their responsibilities and develop their lives and futures as new Canadians.

The committee organized a Syrian-Armenian Newcomer Job Fair at the Armenian Community Centre on January 27th and another on February 3rd at the Armenian General Benevolent Union. "We're [building] connections with different groups and trying to find jobs for them," she said. "Some of them [have] found [jobs] but on my list I have around 150 people still looking for jobs."

The committee's Facebook page shares information benefiting refugees, from driver's license information and future arrivals, to advertisements for furniture.

Donations may be made on the ACC-SAT website at sah.armenian.ca.

Armenian Association of Toronto (AAT) Raffle Winners

The AAT fundraising effort to benefit the breakfast and lunch program of the Daniel Ghazarian Music School in Shushi, Artsakh concluded with a lottery draw on New Year's Eve.

The draw took place in front of a packed hall with over 300 Armenians who had come to celebrate the arrival of the new year.

The winner of the third prize, an iPad

mini, was Adrine Gharabegian of Laval, Quebec.

The second prize winner of a 50-inch Samsung LED TV was Berge Minassian of Toronto.

And the grand prize winner of a \$3000 travel voucher, or 2 tickets to Armenia, was Gevik Malkhassian of Etobicoke.

New Mining Complex Inaugurated In Karabakh

(RFE/RL)- An Armenian mining giant has built a new copper and molybdenum ore processing plant in Nagorno-Karabakh as part of the biggest business project implemented in the territory in more than a decade.

Vallex Group inaugurated the modern plant late last month shortly after launching open-pit mining operations at the nearby Kashen deposit in Karabakh's northern Martakert district containing an estimated 275,000 metric tons of copper and 3,200 tons of molybdenum. The company claims to have invested \$130 million in the new facilities currently employing more than 1,400 people.

The Kashen project was launched two years ago amid the depletion of copper and gold reserves located elsewhere in Martakert. Vallex's Karabakh subsidiary, Base Metals, has exploited the Drmbon reserves since 2001, becoming Karabakh's single largest corporate taxpayer and private employer.

According to officials in Stepanakert, Base Metals has paid an average of 4 billion drams (\$8.3 million) in taxes each year. By comparison, the Karabakh government's 2016 budget is worth 89 billion drams.

•ՅԻՅԻԲԱԿՈ Sahakian, the Karabakh president, underscored the Kashen project's importance to the local economy with his presence at the inauguration ceremony. Sahakian said new jobs created by Vallex will contribute to economic growth.

His prime minister, Ara Harutiunian, told reporters that the non-ferrous metal reserves at Kashen will be enough to keep the new mining complex operational for at least 25 years. Harutiunian downplayed recent years' substantial drop in international copper prices, saying that Vallex could even expand its mining operations in Karabakh in the coming years.

Vallex plans to extract and enrich at least 1.75 million tons of ore annually. It says that the Kashen deposit contains about 56 million tons of ore.

The company, which has bigger mining operations in Armenia, has hired not only Armenian but also foreign specialists to build and run the new facility. "I hadn't heard of a country called Karabakh before I came here," Johann Murray, a South African mining engineer, told Karabakh television during the ceremony. "Karabakh Armenians are proud

Officials inaugurate an ore processing plant built near the Kashen copper deposit, 26 Dec 2015.

and decent people. I enjoy working with them."

The Martakert mines have been a major contributor to robust economic growth recorded in Karabakh in the last several years. "The total number of employed people in Karabakh rose from 41,000 in 2007 to 50,300 in 2014," Harutiunian said a year ago.

Thousands of other, mostly male Karabakh Armenians serve in the local military closely integrated with Armenia's armed forces.

The Karabakh economy grew by over 7 percent in January-September 2015 on the back of a 32 percent rise in agricultural production.

French Loan To Finance More Irrigation Upgrades In Armenia

An irrigation canal in the southern Armavir region

(RFE/RL)- The French government will provide Armenia with an \$82 million loan that will be used for refurbishing and expanding irrigation networks in the country's rural areas.

According to the French Embassy in Yerevan, the French Development Agency (AFD) and the Armenian Finance Ministry will sign a relevant agreement January 26.

An embassy statement released on Thursday said the loan will directly benefit 4,500 households in the fruit-growing Ararat Valley south and west of the Armenian capital. The statement indicated that it will be mainly spent on the construction of a water reservoir near Vedi, a small town in the southern Ararat province. The facility will increase by 3,200 hectares the total area of arable land in the region covered by irrigation, it said.

The head of Armenia's State Committee on Water Resources, Aram Harutiunian, stressed the "strategic" importance of the Vedi reservoir when he met with a senior AFD official in early December. He said that its construction will start in 2016 and take about

five years.

Armenia's Soviet-built irrigation networks have already absorbed considerable capital investments in the last several years. That includes a \$177 million reconstruction of 6 major canals, 17 water pumping stations and the water drainage system of Ararat and neighboring Armavir provinces. It was financed by a U.S. government agency, the Millennium Challenge Corporation. The project was completed in 2011.

Later in 2011, the World Bank disbursed an \$18 million loan for further irrigation upgrades in the country, which were due to benefit about 90,000 farmers. Nevertheless, a lack of irrigation water remains a serious problem hampering the development of the Armenian agricultural sector.

In 2015, the Armenian government secured two more irrigation credits, worth a combined \$65 million, from the Moscow-based Eurasian Fund for Stabilization and Development and a lending arm of the OPEC group of oil-exporting nations.

EBRD Investments In Armenia Hit Record High

EBRD President Suma Chakrabarti delivers a speech during a meeting in Tbilisi, Georgia, May 14, 2015.

Emil Danielyan

(RFE/RL)- The European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) said that its investments in Armenia, mostly channeled into the private sector, reached a record high of \$140 million last year.

The London-based institution supporting economic reforms in former Communist states said it financed 14 business projects implemented in various sectors of the Armenian economy.

The EBRD thus accounted for a considerable part of foreign direct investment (FDI) attracted by the South Caucasus country in 2015. The Armenian government recorded \$263 million in FDI inflows in January-September.

In a statement circulated by its Yerevan office, the bank described the record-high figure as a "clear indication of both the investment opportunities in the country and strong demand for EBRD funding." "The EBRD's ability to attract increasing financial resources to Armenia is testament to the bankability of our clients and the overall investment climate in Armenia," the head of the office, Mark Davis, was quoted as saying.

"While 2016 is likely to be a challenging year, I see a number of new opportunities in Armenia to add to our client base, and several deal prospects are already maturing," added

Davis. "Overall I am optimistic, especially about capital market development and the emergence of more private equity investment activity."

The EBRD has invested a total of \$1.13 billion in about 150 projects in Armenia ever since it began operating in the country in 1992. Nearly 90 percent of those investments have gone into the private sector, largely taking the form of minority stake purchases in local banks and other firms as well as foreign corporations setting up shop in the country.

As recently as on December 10, the EBRD paid just over \$20 million for a 22.7 percent share in Armenia's Inecobank. The deal was tied to Inecobank's acquisition of ProCredit Bank Armenia. The two banks have thousands of small and medium-sized businesses among their clients. Their merger meant a further consolidation of the Armenian banking sector strongly supported by the EBRD.

Local commercial banks have absorbed nearly half of the EBRD's total investments in Armenia. The EBRD has also invested in the country's energy, agribusiness, mining and transport sections as well as public infrastructure.

On December 11, the EBRD announced the release of a \$9 million loan for the construction of a solid waste landfill in Yerevan meeting European Union standards. The project also received about \$18 million in funding from the EU.

Watchdog Finds No Progress in Armenian Anti-Corruption Drive

Varuzhan Hovhannesian, head of the Armenian branch of Transparency International.

(RFE/RL)- The scale and gravity of government corruption in Armenia has remained essentially unchanged in the past year, Transparency International said in an annual global survey released recently.

Armenia ranked 95th out of 168 countries that were evaluated in the 2015 Corruption Perceptions Index (CPI) drawn up by the Berlin-based watchdog. Transparency International assigned it an aggregate score of 35 on scale from zero to 100 points. The maximum score indicates a perceived absence of corruption in a country.

Armenia scored 37 and was

94th in the 2014 CPI that covered 174 countries and territories.

Varuzhan Hovhannesian of the Anti-Corruption Center (ACC), Transparency International's Armenian affiliate, portrayed the latest rankings as further proof of a lack of progress in the Armenian government's declared efforts to combat graft.

The government vowed to step up those efforts in July when Prime Minister Hovik Abrahamian chaired the first meeting of his newly formed anti-graft council. The council approved a plan of mostly legislative actions meant to complicate corrupt practices among officials dealing with healthcare,

education, tax collection and law enforcement.

The ACC and other Armenian civic groups are very skeptical about the seriousness of the government pledges.

Hovhannesian argued that Abrahamian's predecessors had also set up and headed anti-corruption councils. "Its structure is slightly different, but as life has demonstrated, one should not have serious expectations from this council," he told a news conference. "The council can be effective only if they implement profound reforms, rather than imitate them."

Hovhannesian insisted that the Armenian authorities still lack the political will to tackle corruption in earnest. "If they have a political will they will take a number of concrete steps," he said. "The first step must be putting an end to the political and economic monopolies in the country. Monopolies always go hand in hand with corruption."

"Economic monopolization leads to political monopolization," he added, alluding to the fact that some lucrative sectors of the Armenian economy have long been controlled by government-linked individuals.

Karabakh Still Freer Than Azerbaijan, Says U.S. Watchdog

(RFE/RL)--Nagorno-Karabakh remains a "partly free" territory governed by a less repressive administration than Azerbaijan, the U.S. human rights group Freedom House said in an annual survey released in January.

Freedom House evaluated "political rights" and "civil liberties" in 195 countries and 15 territories, including Karabakh, on a 7-point scale, with 1 representing the most free and 7 the least free. It again rated both Karabakh and Armenia "partly free" and kept Azerbaijan in the "not free" category of nations surveyed.

What is more, the "Freedom in the World 2016" survey further downgraded Azerbaijan's ratings, giving the authorities in Baku a median score of 6.5.

"Azerbaijan's political rights rating declined from 6 to 7 due to an intensified crackdown on dissent, widespread irregularities surrounding the November parliamentary elections, and serious violations of the right to a fair trial in cases against journalists, opposition activists, and human rights defenders," it explained.

"President Ilham Aliyev's government used the polls to show its teeth to the democratic world, barring several foreign journalists from covering the process and imposing restrictions on international observer groups that led some to suspend their

monitoring missions," adds the report.

By comparison, Karabakh's political rights and civil liberties ratings remained unchanged at 5.

Freedom House upgraded the status of the Armenian-populated unrecognized republic, which broke away from Azerbaijani rule in the early 1990s, from "not free" to "partly free" in 2013. The watchdog attributed that to Karabakh's "competitive" July 2012 presidential election which it said featured a "genuine opposition."

The Azerbaijani government condemned the U.S. watchdog's latest evaluations of Azerbaijan and especially Karabakh. "Setting aside the separatist regime created in the occupied territories of Azerbaijan in the latest annual report is yet another instance of bias shown by Freedom House," Foreign Ministry spokesman Hikmet Hajiyev said, according to the APA news agency.

Hajiyev said that previous reports also exposed "Freedom House's biased attitude towards Azerbaijan's territorial integrity and sovereignty."

Like other Western human rights groups, Freedom House has repeatedly decried the arrests and imprisonment of dozens of Aliyev critics in recent years. In 2014, it urged the United States and the European Union to consider imposing sanctions on Azerbaijani officials involved in human rights abuses.

Prison Deaths Raise Questions

A newly constructed prison in Armavir region, 29 Nov 2014. Sargis Harutyunyan

(RFE/RL)- A criminal suspect in Armenia has died in suspicious circumstances after spending only several hours at a recently constructed prison that was billed by officials as the country's first "European-style" penitentiary institution.

Anzor Karapetian, a 20-year-old resident of Armavir, a town close to the new prison, was found hanged in his cell early on January 4, the third such case registered there in less than a month.

The prison administration and law-enforcement authorities claim that he committed suicide. Armenia's Investigative Committee has launched an inquiry under a Criminal Code article dealing with cases where individuals are "induced" to kill themselves. A spokeswoman for the law-enforcement agency said on Thursday that nobody has been arrested or charged yet.

Karapetian's relatives categorically rule out the possibility of a suicide. They say that an autopsy found traces of violence on his body.

Karapetian was transferred to the Armavir prison late on January 3, three days after being arrested and charged with a murder attempt. He was found dead the following morning.

Karapetian's father Marat said the young man was in a "normal mood" when he surrendered to the police on December 31. "He was not a miserable guy. He could not have taken his life," he told RFE/RL's Armenian service (Azatutun.am).

Two other prisoners were found hanged at the Armavir jail in December. The official cause of their deaths was also suicide.

Artur Sakunts, an Armenian human rights activist, expressed serious concern at the incidents. "This means that there are quite serious problems with human rights in that institution and that bringing prison conditions into conformity with European standards alone does not guarantee humane treatment of inmates," he said.

Designed for at least 800 inmates, the Armavir institution is Armenia's first prison built after the Soviet collapse with funding and technical assistance provided by

Western donors. It was inaugurated in late 2014 with a ceremony attended by President Serzh Sarkisian, then Justice Minister Hovhannesian Manukian and then U.S. Ambassador to Armenia John Heffern.

Manukian described the development as a major step towards improving the traditionally harsh prison conditions in Armenia by "making them meet European standards and requirements of the European Convention for the Prevention of Torture."

As recently as on December 15, 2015 Prime Minister Hovik Abrahamian visited the Armavir prison to inaugurate new facilities built there. Abrahamian was accompanied by Richard Mills, the current U.S. ambassador, and Piotr Switalski, the head of the European Union Delegation in Yerevan. An Armenian government statement quoted Mills as describing the new prison as "a step forward on the way to reforming the judiciary and penitentiary institutions in Armenia."

The current Justice Minister Arpine Hovhannesian, whose ministry oversees Armenia's prisons and detention centers, also attended and spoke at the ceremony. Her press service on Thursday refused to comment on the string of Armavir prison deaths, saying that the criminal investigations into them are still not complete.

III-treatment of criminal suspects by police and other law-enforcement bodies has long been commonplace in Armenia. The U.S. State Department has highlighted the problem in detail in its annual reports on human rights in the country.

Armenian Government Reports Tax Revenue Shortfall

(RFE/RL)- The Armenian government's tax revenue fell short of the target set in the state budget for last year, despite continued economic growth in the country.

The 2015 budget committed the government to collecting almost 1.14 trillion drams (\$2.4 billion) in various taxes and duties. According to newly publicized Finance Ministry data, tax authorities met less than 94 percent of that target.

It shows that taxes paid by Armenia's 1,000 largest companies accounted for almost two-thirds of the total tax revenue. At 696.5 billion drams, their tax contributions were slightly down from the 2014 level.

"In 2015 we failed to meet the tax revenue target," Deputy Finance Minister Pavel Safarian told reporters last week. "The reason for that is known to you: a slower-than-expected GDP growth."

The Armenian economy was on course to grow by approximately 3 percent in 2015. The government had

forecast a growth rate of 4.1 percent.

Prime Minister Hovik Abrahamian has blamed the slowdown on external factors, notably a recession in Russia that has significantly reduced vital remittances from Armenian migrant workers. That reduction may also explain why the volume of wholesale and retail trade in Armenia shrunk last year, leading some critics of the government to wonder whether the economy grew at all.

Artak Manukian, an independent economist, said on Thursday that the tax revenue shortfall of 73 billion drams (\$152 million) is raising more questions about the official growth figures. "Either there was more tax evasion or the [reported] economic growth ... has nothing to do with reality."

The government expects Gross Domestic Product to increase, in real terms, by only 2.2 percent this year. Its 2016 budgetary revenue is projected to be slightly below the 2015 target.

A Record Breaking Year for Environmental Education in Armenia

By Ani Melkonian

Environmental education has been one of Armenia Tree Project's strategic priorities since 2005, with trainings and workshops conducted all over Armenia. Thousands of schoolchildren visit ATP's two education centers sponsored by the Ohanian Family of Boston. The centers—one located on the grounds of the Karin Nursery and another in Margahovit Village—provide interactive lessons focused on all aspects of the environment.

2015 was a record-breaking year as more students visited the centers than ever before. Sixty four school groups (1,646 students) from Yerevan, Kotayk and Armavir attended classes at the Michael and Virginia Ohanian Environmental Education Center in Karin, which significantly exceeds the number from previous years. In Margahovit, 74 school groups (1,971 students) visited the Michael and Virginia Ohanian Center for Environmental Studies from Lori, Tavush, Gegharkunik and Shirak.

"Our approach is that planting trees is not enough when there is limited awareness about environmental issues in the country," explains education manager Alla Sahakyan. "Through our environmental education program,

ATP aims to raise a responsible generation of Armenians that will take on their roles as caretakers and protectors of the environment. To support that goal, our team works hard to instill respect, care and understanding towards nature in the youth."

Melanya Sarukhanyan is a 13-year old schoolgirl from Margahovit and a regular at the Ohanian Center. She's a member of ATP's eco-club, the inauguration of which in 2012 was cause for great excitement in the village. Melanya was introduced to the club at school by her biology teacher Gayane Markaryan, who also happens to be the eco-club trainer. The club has 35 members in two age groups—middle and high school students—and they meet three times a week. "Making the extra effort after school is no inconvenience for the students because they enjoy learning new things in a stimulating and peaceful environment," says Sahakyan.

The Ohanian Center is like an illustration straight out of a children's book. The building itself is camouflaged to reflect the surrounding green rolling mountains, with the Hrant Dink Memorial Forest in the background and the Mirak Family Reforestation Nursery within sight of the gardens. The front yard is a beautifully laid out garden and

an exhibition of the children's projects. The delicate flowers, plants and vegetables are a result of all that the children are learning in the eco-club.

Here Melanya has learned how to make compost, how to graft fruit trees, and how to plant and care for trees. She's also learned about organic insect control and growing organic vegetables. ATP has introduced broccoli and Brussels sprouts to the village, where only cabbage and potatoes were grown in the past.

Students also study the importance of bees in an ecosystem, the damage of pesticides and herbicides to bee colonies, bee care and honey production.

"The goal is to connect children with the environment. We want them to value their natural heritage," adds Sahakyan.

When asked what she likes about the eco-club, Melanya says they put into practice things they learn in theory. "We use modern and at the same time eco-friendly technology, which we don't have at school," says Melanya. "We watch slideshows and videos together...It's more fun that way. I've learned that nature gives us life, so we must care for it."

A vital part of ATP's education program is for students to make a

Michael and Virginia Ohanian Center for Environmental Studies, Northern Armenia.

connection between what they learn and what occurs in their daily lives. They apply their knowledge by making compost in their gardens and by recycling paper and plastic bottles. "I get a lot of phone calls from parents complaining because their kids won't allow them to throw trash away," jokes Sahakyan. "That's how I know our work is paying off."

In addition to hosting local students, ATP hosts diasporan youth as part of the Building Bridges program in the USA. Students from Armenia meet their peers from the diaspora and together learn about their natural heritage and a little bit about each other. In 2015, ATP hosted six school visits from the diaspora which included tree

plantings at historical locations like Sardarabad. The environmental education program also includes the training of teachers to use the "Plant an Idea, Plant a Tree" manual published by ATP and approved by the Ministry of Education, and conducting lessons at a number of workshops and summer camps.

Since its inception in 1994, ATP has planted more than 4.9 million trees, established three nurseries and two environmental education centers, and has greened villages, churches, parks, and open spaces throughout Armenia. In the process, the organization has provided employment for hundreds of people and provided vital resources to thousands of villagers.

Meline's Garden: Challenging Monoculture in the Motherland

By Lena Tachdjian

Diasporan Armenians are known to develop obsessions about local Armenian food. The taste of the apricots, the juiciness of the tomatoes, and the aromatic honey have no comparison, and nothing back home can come close.

However, for those who have spent time in Armenia through all of the seasons, the tendency towards mono-eating becomes a little more obvious—especially during the wintertime. While tomato and cucumber salads become an automatic staple during the spring and summer, beets, cabbage, and potatoes seem to be the only options to choose from during the winter (beyond khash, of course).

While this reflects mostly what is grown, many farmers are challenging this by growing non-traditional vegetables, such as sweet potatoes and even kale, and with the rise of Syrian-Armenian spices and food shops, things are becoming more varied and interesting.

So while diasporans take a lot of the above-mentioned foods—and drinks (most notably cognac)—from Armenia back as gifts or for themselves, they do often return with their own essentials.

That's why when I heard about Meline's Garden, a new initiative introducing quinoa in Armenia, I knew this would radically alter my 'bring-back' list.

While bulghur and rice are common, gretchka (buckwheat) tends to reign supreme in Armenia in terms of grains. It can be incorporated into almost every meal and cooked in a variety of ways. Sooner or later, however, the idea of eating gretchka every day loses

its appeal. That's where Taline Kevonian comes in. After many visits to Armenia since 1996 and a two-year stay in 2004, Kevonian had a vision to tackle some of the country's tendency towards high-sugar diets. She initially thought planting agave would be her focus in order to replace sugar, but she soon realized Armenia's climate was not right for this tropical type of growth. She opted for quinoa instead, as it has many health benefits, is an adaptable grain, already contains the natural pesticide saponin, is much better suited for diabetics due to its fiber content, and after a few seasons it actually replenishes the nutrients in the soil it is planted in. Another plus was that, as she and many others were a little sick of the common grains available, she felt quinoa would add some healthy diversity to the tendency of mono-culture in the motherland.

Kevonian began renting out her apartment in the United States in order to save money for her project, and was confident in her decision, as she believed she would be doing something beneficial for a community she had spent so much time in.

Soon, however, she began experiencing the notorious "chi garel" (it's not possible) mentality of many local and diasporan friends. Reminding herself that "Trader Joe's didn't have any quinoa 10 years ago," and that it is a grain neutral in appearance and therefore not a "scary new product," she knew it had potential to become something big and beneficial in Armenia.

She approached a farmer she had known for more than 13 years in Halidzor with her plan and asked if he wanted to dedicate a section

of his plot of land to growing quinoa together. After going over the details, he agreed with the idea of "bringing his boy back from Russia," and after a few celebratory (mandatory) shots of tti oghi the wheels were in motion.

Kevonian brought with her four different types of seeds to plant, acknowledging Armenia did in fact have wild quinoa, though it did not carry the same nutritional aspects of cultured.

Between May and June, they planted the seeds to test them. Some mistakes were made and learned from—such as planting them too close to each other, therefore causing cross pollination. But they had also made a decision to grow it in less-than-ideal conditions—such as areas with very little water—and if it succeeded they would confidently know that "if it can grow here, it can grow anywhere."

"With quinoa it is just an initial 1.5 months of monitoring where we would have to keep the weeds in check, change positions if needed on top of the planting itself, and after that it is not a labor intensive process," Kevonian said of the quinoa production process.

Already from that one experimental plot in Halidzor, Meline's Garden will expand to six more areas by the end of the year, including Sisian and Tavush, and Kevonian is in the process of signing contracts with the interested farmers. Her focus is on working with small-scale farms (of about six hectares) to establish a network of dependable farmers who can remain reliable and not overwhelmed. A few local and international organizations have also proposed projects to work specifically with border villages.

First round of seed planting

Taline Kevonian's overall approach is that she is not "helping" anyone. She wanted to avoid this sort of mentality she saw in a lot of diasporan friends with good intentions, or even organizations that focus solely on charity. She wants the resulting partnership to be mutually beneficial and since the positive benefits of this venture significantly outweigh the negatives, Kevonian has learned to focus only on individuals who agree to take on some of the responsibility.

Although she has three master's degrees, she is quick to point out that she has no specialization in agriculture. However, she asks rhetorically, "Why would I work in international development when I have an idea that would directly support farmers and benefit communities?"

She elaborated more on her initial reasons for going forward with this project: "My grandmother is Meline, who the project is named after, and it is also my middle name. She is 94 years old, cooks the most delicious food, and is an extremely independent woman who was however sometimes overlooked. I

Farmers harvesting quinoa in Halidzor was always connected with her and wanted this to be tribute to her." Taline Kevonian jokes about how her grandmother had never actually tried quinoa before, and when she made her a dish, she quickly exclaimed "Sa inch al" (What is this!).

Kevonian also noted a secondary reason—and that was my first article published in the Armenian Weekly on veganism in Armenia. She told me that it showed her that healthy living was on the

cont. on page 28

Armenian-Azerbaijani Attrition War Escalates

By Emil Sanamyan

(Armenian Weekly)- In 2015, the on-again, off-again fighting between Armenian and Azerbaijani forces continued a trend towards escalation that was already significant in 2014. In the last 12 months, the Armenian forces have seen a more-than-50-percent increase in conflict-related casualties; judging by information leaks in spite of Azerbaijani military censorship rules, a similar increase is likely on the other side as well.* This means that the total conflict-related death toll exceeded 100 people last year.

The immediate point of this fighting is not to win any territory, but to kill as many adversary personnel as possible, increasing the cost for the status quo without escalating to a more risky full-scale war. One case of such warfare is the Arab-Israeli fighting between 1967 and 1970—known as the War of Attrition; by various estimates both sides of that fighting lost as many or more people in 3 years of “low-intensity” warfare than during the 6 days of full-scale war in 1967—several thousand for both sides.

Compared to the 1967-70 war, the Armenian-Azerbaijani fighting remains at the lower end of intensity. In 2015, on the Armenian side, the fatalities included 42 military personnel and 5 civilians, compared to 27 military and 6 civilians in 2014. Twenty-four of the military personnel were enlisted young men in their late teens and early 20s, 9 were older contracted servicemen, and 9 were officers. According to information available, 20 of the deaths resulted from direct combat engagements (raids and ambushes), 16 from sniper fire and other light arms shelling, and 6 from heavier artillery and mortar shelling.

Most of the fighting was concentrated in Nagorno-Karabakh’s northern Mardakert district, where at least 16 Armenian servicemen were killed in combat. Half of these 16 fatalities occurred in 2 incidents: 4 servicemen were killed and more were wounded in the March 19 ambush in a forested area between Gulistan and the Yeghishe Arakyal Monastery, and 4 more were killed and over a dozen injured when on Sept. 25 Azerbaijani artillery struck an army training center in the open area just off the Madagiz-Talish Road, 3

kilometers from the Line of Contact (see for these locations).

All of the five civilian fatalities and six military personnel were killed in Armenia’s northeastern Tavush province, near the towns of Noyemberian and Berd. On September 24 Tavush villages located in the immediate proximity of the border came under intense mortar fire that killed three women and wounded four other civilians.

Heavier Weapons and Better Reconnaissance

Starting in late 2014, Azerbaijan began to regularly fire mortars—a kind of intermediate step between light arms and the sniper warfare of the past and higher-caliber artillery shelling. Towards the end of 2015, Azerbaijan also used D-30 howitzers (in at least two incidents, including in the Sept. 25 attack) and tanks.

The Armenian military estimated that throughout the year Azerbaijani forces fired a total of 20 125mm tank shells; 34 122mm D-30 shells; 416 120mm mortar mines; 574 TR-107 107mm rockets; and more than 10,000 82mm and 60mm mortar mines. The Armenian counter-attacks were limited to mortar fire, mostly 60 and 82mm, but judging by drone-shot footage released by the Armenian military those retaliatory strikes were both devastating and deadly.

The use of unmanned aerial vehicles (UAV) is altering warfare around the world, and that has been the case in Karabakh as well. Azerbaijan began to acquire UAVs from Israel in 2008 and Armenia began domestic production soon after, but their use in Karabakh really intensified over the past two years. This means that both sides now have more accurate and timely intelligence about the location of the other side’s forces. If in the past most of the attacks were conducted on frontline sentry positions and trenches, where soldiers are better protected from shelling and are harder to kill, over the past year there has been a notable shift to attacks against moving targets that are more exposed.

Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	2015
11(1)	4(1)	6	2	0	1	0	2	10(3)	0	2	9	47(5)

Ilham Aliyev, Serzh Sargsyan and Vladimir Putin, 10 August 2014

Political Significance

The immediate aim of the Azerbaijani-initiated attrition warfare is mounting psychological and political pressure on the Armenian leadership by increasing Armenian casualties. It was no coincidence that fighting escalated just before meetings between the Armenian and Azerbaijani foreign ministers in New York in September and the presidents in Bern, Switzerland, in December. There were also stretches of quiet time, starting around the time of the Armenian Genocide Centennial on April 24 and continuing through the European Games hosted by Baku in June. Statements by the Russian Foreign Ministry urging restraint—made at the height of fighting in late September and mid-December—also had a calming effect.

This ebb and flow in fighting is reflected in how Armenian conflict-related fatalities were reported month to month; in the table below, total fatalities (including civilians) are shown:

While comprehensive data for Azerbaijani fatalities is no longer available, fragmentary information that is available follows a similar pattern.

Judging by official Azerbaijani communications, they have two main constituencies: First is the Azerbaijani public, which is assured of the country’s military dominance through exaggeration of Armenian casualties and the prohibition of unofficial reports about Azerbaijani losses. With plummeting energy revenues and major currency devaluation, nationalist rallying on Karabakh is an important crutch for the government. Second is the Armenian public. Azerbaijani leadership must be hoping that over time, through a combination of greater population numbers and greater domestic repression, they will be in a better position to cope with the costs of attrition fighting than the Armenian side.

Much of the commentary about the Karabakh conflict continues to focus on two extreme scenarios of its development: full-scale, all-out war; or all-out peace through political resolution. The experience of the last two years points in the direction of something in-between: continued and escalating attrition war.

*The Armenian military news site Razm.info (in Armenian and Russian) has detailed these leaks—as well as the Azerbaijani government’s efforts to suppress them—throughout the year.

PACE Rejects One Anti-Armenian Report on Karabakh, Approves Another

The Parliamentary Assembly of the Council of Europe (PACE) held a heated debate on January 26 on two reports on Nagorno-Karabakh: “Escalation of violence in Nagorno-Karabakh and the other occupied territories of Azerbaijan,” by rapporteur Robert Walter (UK) and “Inhabitants of frontier regions of Azerbaijan are deliberately deprived of water,” by rapporteur Milica Markovic (Bosnia and Herzegovina). The Parliamentary Assembly rejected the report by Walter and adopted the report by Markovic.

Since November 2015, the European Armenian Federation for Justice and Democracy (EAFJD) had carried out extensive work in 20 Member States of the Council of Europe, elaborating on the essence of the reports and exposing their biased character. The European Armenian Federation was also in Strasbourg and closely followed the vote.

Both draft resolutions evidently lacked thorough, impartial research, selectively left out crucial facts and in general cause harm to the negotiation process of the Nagorno-Karabakh conflict. The OSCE Minsk Group had previously issued statements, the latest one being a joined press release, urging PACE not to undermine the negotiation process.

The rejected draft report by Robert Walter was evidently a word-for-word reflection of the official Azerbaijani and Turkish stance on

the Nagorno-Karabakh conflict. In her report, Milica Markovic, who never visited the reservoir, used this humanitarian issue as a pretext in order to make highly biased statements on the Nagorno-Karabakh conflict in general. A brief comparison of the draft resolution and of the technical report, which should be the basis of the draft resolution, makes it clear that Ms. Markovic deliberately exaggerated the consequences of potential danger. On the other hand, she left important facts, stated in the technical report, out of the draft resolution, since this information did not fit in with her biased intentions.

EAFJD President Kaspar Karampetian said: “Today the Council of Europe rejected the highly biased and inflammatory report by Robert Walter. Thus, the results of today’s vote can be generally considered positive. The current Azerbaijani Government and Mr. Walter did not succeed in their efforts of using the Council of Europe as an instrument for anti-Armenian war-rhetoric. It was encouraging to see the level of support and mobilization.”

“Unfortunately, the Parliamentary Assembly of the Council of Europe adopted the rather partial report by Milica Markovic on the Sarsang reservoir. It is clear that since the beginning Ms. Markovic intended to use this humanitarian issue in order to draft a report reflecting the Azerbaijani perspective on the

PACE during a regular session

Nagorno-Karabakh conflict,” stressed Karampetian.

“Now the task of the Armenian diplomacy should be raising awareness on the environmental and human rights problems of the Armenian citizens in bordering areas, facing similar problems, caused by Azerbaijan”

concluded the President of EAFJD.

Meanwhile, reported that Armenian member of Turkish Parliament, Markar Esayan from the ruling Justice and Development Party (AKP), who is known for supporting the Turkish governmental positions, voted in favor of Robert Walter’s anti-Armenian report.

Armenia: Stepping Gingerly Around Russia-Turkey Feud

by Gayane Abrahamyan

(Eurasienet)- Policymakers in Armenia are wary of the risks of the country getting caught up in deepening Russian-Turkish rancor. But some observers see opportunity for Armenia to advance its interests amid the geopolitical falling out.

Russian-Turkish relations have rapidly deteriorated since Turkish jets downed a Russian Su-24M fighter in late November. The spat has broad ramifications for Armenia: deep feelings of distrust and hostility mark Yerevan's own relationship with Turkey, which borders Armenia to the west. Meanwhile, Armenia has traditionally seen Russia as the nation's protector and strategic ally.

Speculation about Armenia potentially becoming drawn into the Russian-Turkish feud often touches on the Russian military base at the Armenian town of Gyumri. The facility sits less than 10 kilometers from the Turkish border.

While former Armenian Defense Minister Vagharshak Harutiunian (1999-2000) doubts that the existing rancor will spark armed conflict between Russia and Turkey, he predicted that "it will have a significant impact on the entire region of the South Caucasus, where Moscow's and Ankara's interests cross."

The rising temperature in Russian-Turkish relations in particular could alter the dynamics of the long-stalemate Nagorno-Karabakh conflict. Karabakh could provide Turkey with an opening to exert pressure on Russia, said Harutiunian, who served as defense minister after the signing of a Karabakh ceasefire agreement in 1994.

"Turkey is likely to open another front against Russia by using Azerbaijan to destabilize the situation on the frontline of the Karabakh conflict – the current buildup of tensions, clashes and sabotage attempts demonstrates that it is already happening," Harutiunian said.

Over the past three years, ceasefire violations have skyrocketed to their highest level since full-scale fighting ended in 1994.

Russian President Vladimir Putin and Armenian President Serzh Sargsyan (both in center) visit the Russian 102nd military base near Gyumri, Armenia, in early December 2013

Armenia's Defense Ministry reports that 41 Armenian soldiers died on the frontline in 2015; eight in the weeks immediately following Turkey's downing of the Russian jet. Armenian defense officials claim that Azerbaijan used heavy tanks in early December 2015 for the first time since the ceasefire; such actions, they say, mean the effective end of the ceasefire agreement.

Harutiunian noted that even before the downing of Russia's Su-24M, two Turkish military helicopters in early October violated Armenian airspace, over a section of the Armenian-Turkish border guarded by Russian troops. "This was a demonstration of their power to the Russians, although in our territory," he said. Turkey attributed the incident to bad weather, the Hraparak newspaper reported.

Harutiunian and other observers want Armenia to remain "aloof" from the Russia-Turkey spat so as "not to become an involved party in this confrontation."

But Russia could pull some political levers

that would make it much more difficult than at present for Armenia to stay on the sidelines. For example, there is talk in Russian political circles about Moscow possibly renouncing the 1921 Treaty of Kars and Treaty of Moscow with Turkey. Those agreements gave Turkey eastern territories that were historically considered Armenian and/or populated by ethnic Armenians, including the cities of Kars and Ardahan, as well as Mount Ararat, the national symbol for Armenia.

Though modern-day Russia no longer has sovereignty over Armenia, Moscow's renunciation of the pacts could send a powerful signal, some believe. "It cannot be ruled out that the Treaties of Kars and Moscow might get annulled and, as a consequence, Turkey might lose [its unchallenged claim to] up to 30 percent of its lands," commented Stanislav Tarasov, director of the Moscow-based Near East-Caucasus Research Center, a non-governmental organization.

Other controversial chapters of history could be brought to bear on the present-day

dispute. The Fair Russia faction submitted to the Russian parliament a draft bill on criminalizing the denial of genocide in the Ottoman Empire's 1915-1918 massacre and deportation of hundreds of thousands of ethnic Armenians from modern-day Turkey. The bill has not yet been scheduled for a vote.

On social media platforms, such as Facebook, Armenian civil activists and users have expressed frustration about Russians attempting to co-opt such sensitive issues as weapons in their own battle with Turkey. But some Armenian experts see potential benefits for Yerevan.

Russian politicians trumpeting Armenian issues "fits into the logic of realpolitik and we have to take advantage of it," said Vardan Voskanian, an expert in Eastern Studies at Yerevan State University.

Voskanian believes that Armenia now should push its own demands and set the bar for Russia as high as possible, namely, by recognizing the independence of Nagorno-Karabakh from Azerbaijan, criminalizing genocide denial, and supplying the Armenian military with latest-generation weapons.

"Today it has become crystal clear who Russia's strategic partner is in the region," he elaborated. "The Russians have finally realized that the billions of US dollars' worth of [Russian] arms sold to Azerbaijan as 'purely business' can one day destroy their own aircraft..."

Russia, along with the United States and France, ostensibly oversees the moribund Karabakh peace process. The Kremlin has not expressed any official interest in recognizing the disputed territory as an independent entity. But there is a precedent for such recognition. Following Russia's 2008 war with Georgia, the Kremlin recognized the independence of two breakaway Georgian entities – South Ossetia and Abkhazia.

Political analyst Stepan Grigorian, head of Yerevan's Analytical Center for Globalization and Regional Cooperation, believes Armenia could use the tensions between Moscow and Ankara to secure Russian recognition of Karabakh's independence, but cautions that Armenia should not be drawn into any "proxy war" between Turkey and Russia.

"We have to be extremely cautious under the current circumstances and not get involved," he said. "This is not our fight."

Russian President Vladimir Putin and Armenian President Serzh Sargsyan (both in center) visit the Russian 102nd military base near Gyumri, Armenia, in early December 2013. The Russian base is less than 10 kilometers from the Turkish border. (Photo: Russian Presidential Press Service)

Iran, Armenia to Promote New Eurasian Transport Corridor

Iranian Roads and Urban Development Minister Abbas Akhondi (R) and Armenian Transport Minister Gagik Beglarian at a news conference in Tehran, 20 Jan 2016.

(RFE/RL)- Armenia and Iran will strive to create a new transport corridor that would connect India to Europe via their territories, Armenian Transport and Communications Minister Gagik Beglarian revealed at the end of January.

Beglarian told RFE/RL's Armenian service that he reached relevant understandings with senior Iranian government officials during a visit to Tehran last week. The Armenian and Iranian governments will work together in facilitating cargo shipments between Europe and India that would be carried out through the Persian Gulf, Iran, Armenia, Georgia and the Black Sea, he said.

"We agreed to ship two [sample] containers from [the Indian port of] Mumbai to the Black Sea and on to Europe via the Persian Gulf and Iran and ascertain the price

[of such shipments,]" he went on. "According to our rough calculations, the cost of this transit route should be lower than other routes offered to Iran, which, as you know, would pass through Turkey and Azerbaijan."

Beglarian met with Iran's First Vice-President Eshaq Jahangiri, Roads and Urban Development Minister Abbas Akhondi and Communications and Information Technology Minister Mahmoud Vaezi during the January 20-21 trip to Tehran. According to Beglarian's press service, he discussed with Akhondi "the creation of a Persian Gulf-Black Sea corridor."

Iran's President Hassan Rouhani was reported to say, in a January 24 phone call with his Armenian counterpart Serzh Sargsyan, that the two neighboring states should "spare no effort in connecting the Persian Gulf to the

Black Sea." The two leaders explored this and other opportunities for closer economic ties that have emerged with the recent lifting of international sanctions against Iran.

Beglarian said that in an effort to make the would-be Eurasian corridor more attractive the Armenian government will step up this year the ongoing reconstruction of Armenia's main highways stretching more than 550 kilometers to Georgia and Iran. The government will specifically try to accelerate highway upgrades in the southeastern Syunik province bordering Iran, he said.

"If we start that work from Agarak (a Syunik town on the Armenian-Iranian border) this year, they will realize that our alternative transit route is better," explained the minister.

The government already borrowed last year \$150 million from the Kazakhstan-based Eurasian Development Bank (EDB) to rebuild a 20-kilometer road currently going through a mountain pass close to Agarak. Most of that money is due to be spent on the construction of a 4-kilometer tunnel there.

The tortuous Kajaran pass is situated over 3,000 meters above the sea level and is frequently closed to traffic in winter months because of snowstorms and ice.

In Beglarian's words, upgrading the Agarak-Kajaran section alone would significantly shorten travel from the Iranian border to Yeraskh, a railway station about 50 kilometers southeast of Yerevan. Under the ambitious transit project discussed with Tehran, he said, goods from India and Iran would be transported to Yeraskh by trucks and then shipped to the Georgian Black Sea port of Poti by rail.

Գրեցեք մեզի

«Թորոնթոհայ» իր
ընթերցողներին
անձնական
գրութիւններ, ինչպես
նաեւ խմբագրութեան
ուղղուած կարծիքներ
կը ստանայ
մեքենագրուած եւ
ուղղուած հետեւեալ
ելեկտրոնիք հասցէին՝
Email:
torontohye@gmail.com

1915-2015 History Repeating Itself

By Raffi Bedrosyan

One hundred years ago the Ottoman government leaders were paranoid that Armenians' demand for reform, improved legislation, civil rights, protection of life and property in historic Armenian provinces would lead to Armenian independence and breakup of the state. Their response to eliminate the Armenian problem was to attempt eliminating the Armenians themselves. The civilian population of the minority Armenians that disappeared from the state was about 10 percent of the state population.

One hundred years later, the Turkish government leaders are paranoid that the demands of another minority population, for education in their own language, self rule and local autonomy would lead to independence and breakup of the state. Their response to the Kurdish demands is almost similar, but not quite. It is not easy to eliminate the Kurdish problem by eliminating the Kurds, as they make up a third of the state population, as well as forming the majority of the population in the eastern and southeastern provinces. So, the government employs tactics to break the will of the Kurdish general population and by 'cleansing the area from Kurdish militants' by isolating them town by town, street by street, house by house. The result is a huge suffering and loss of the civilian population.

There is ongoing curfew imposed in seven southeastern provinces for the past several weeks. The electricity, water and essential services are cut off. Schools are closed and Turkish teachers are removed from the area before the 'Cleansing operations' by police and army forces start. There are only one or two bakeries allowed to open but people get shot when they venture out of their homes to get bread. Police and troops shoot anyone they see in the streets. Civilian losses are in the hundreds if not thousands - mainly children, elderly and women. The state and the state controlled media do not report these civilian killings, or if they do, they merely report them as 'killed terrorists'. Actually, the government

uses the rather cryptic term of 'terrorists made ineffective' for these killings. There are five month old babies, pregnant women and 80 year old elderly civilians indiscriminately shot as terrorists. Bodies of civilians shot in the streets lie there for several days as it is impossible to remove them under barrage of gunfire from the police and army troops. Bodies of people shot in their own houses cannot be removed for burial as the family cannot go out, and dead bodies are kept in freezers hooked to generators or wrapped in nylon bags. The morgues at the hospitals are so full that hospital kitchen freezers are used to store dead bodies, with stench spreading all over the building. Wounded people just wait to die wherever they are shot, in the street or at their house, as ambulances are not allowed to come into the neighbourhood.

One of the worst areas of suffering is the historic central municipality of Sur in Diyarbakir, where the recently reconstructed Armenian Surp Giragos Church is located. This municipality is recognized as a cultural heritage site, with many historic buildings, churches and mosques. It is now mostly in ruins. Most of the buildings in Sur are destroyed by rockets and cannonfire from army tanks. The Surp Giragos Church has escaped relatively unscathed so far, with only broken windows and some bullet holes. But the Armenian Catholic Church has its doors broken down and some internal damage. The most important mosque in Sur, historic Kursunlu Mosque, which was originally the St Theodoros or Toros Armenian Church converted to a mosque in the 16th century, is completely burnt out. The population of Sur has gone down from 24000 to only 2000 in the past month. None of the shops and restaurants are open in the lively, bustling centre of Diyarbakir, now completely deserted. Several shops which were recently returned to the ownership of Surp Giragos Church after successful negotiations and court cases, are now shuttered, with loss of revenue to the church. Ironically, the government has just announced that most of the bullet-ridden and

The border of Turkey and Armenia

burnt historic buildings of Sur will be expropriated and demolished, to be replaced by modern housing to be constructed by the government urban renewal agency.

Besides the Surp Giragos Church connection, why are these events critical to the Armenians?

Firstly, there are untold numbers of hidden Armenians among the suffering Kurdish civilian population in these eastern and southeastern provinces. Whatever hell their grandparents went through hundred years ago, these hidden Islamized Armenians are suffering the same fate now. The ones who 'came out' and revealed their Armenian identities recently, are perhaps suffering even more.

Secondly, the hatred toward Armenians among the Turkish population, and especially in the Turkish security forces has come out in the open during these blockades and attacks on the Kurdish population. The brainwashing, discrimination and hatred against Armenians in the media, in the education system and in government circles are apparent in announcements from Turkish police loudspeakers when they taunt the Kurdish public and the militants: 'You are all Armenians,

you are all Armenian bastards', or 'You will all die, seeds of Armenians'...

Thirdly, and more ominously, the possibility of a proxy war between Armenia and Azerbaijan is increasing greatly, linked to these events. The war on Kurds in Turkey is connected to preventing Kurdish moves for autonomy in Syria and Iraq. Increasing evidence of connections, cooperation or at a minimum complicity between Turkey and ISIS has resulted in increasingly dangerous steps being taken by the Turkish leaders to cover up the evidence. Journalists who uncovered evidence of arms flowing from Turkey to ISIS are now jailed or even killed. Russian, Norwegian and international evidence of oil flowing from ISIS to Turkey has resulted in a downed Russian jet. One of the retaliatory moves by Russia was installation of the most advanced anti-aircraft weaponry in Armenia, with instructions to shoot down any Turkish jet that crosses the Turkish-Armenian border. Potential for war involving any or all of Russia, Turkey, Iran, Iraq, Syria, Azerbaijan and Armenia keeps increasing as we come to the end of the Centenary year of the Armenian Genocide.

Russian Church Reassures Armenians Over Genocide Recognition

Patriarch Kirill

Tatevik Lazarian

(RFE/RL)- Responding to an uproar in Armenia, the Russian Orthodox Church clarified that its supreme head, Patriarch Kirill, did not deny the 1915 Armenian genocide when he praised the Ottoman Empire's treatment of its Christian minorities.

A spokesman for Kirill said that the influential church continues to believe that the World War One-era slaughter of some 1.5 million Armenians constituted genocide.

The Kremlin-backed Patriarch raised eyebrows in Armenia when he discussed the plight of shrinking Christian communities in

the Middle East in a weekend interview with Russian state television. In a clear reference to atrocities committed by Islamist militants, he said Christians in the region are being subjected to genocide.

"Nothing similar to the current events had ever happened in the Islamic world," Kirill said, adding: "Take, for example, the Turkish, Ottoman Empire. Yes, there were Christian minorities there but they were not exterminated."

The remarks angered many Armenian social media users before being similarly condemned by some political figures. Giro Manoyan of the Armenian Revolutionary Federation (Dashnaktsutyun), a major party that has traditionally been sympathetic to Russia, called them "unacceptable."

"Obviously, Christians were not constantly massacred throughout the existence of the Ottoman Empire," Manoyan told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am). "But failing to see that there were massacres, genocides targeting Armenians, Greeks, Assyrians and other minorities is tantamount to distorting history."

Manoyan urged Armenia's government and the Armenian Apostolic Church to officially react to Kirill's statement.

•3f•3fRev. Vahram Melikian, the spokesman for the church, said the Echmiadzin-based office of Catholicos Garegin II expects an explanation from the Russian Church and has already contacted the Moscow Patriarchate for that purpose.

Melikian publicized later in the day a

statement to the Armenian media released by Kirill's spokesman, Rev. Aleksandr Volkov.

Volkov insisted that the Patriarch alluded to only some periods of Ottoman history that saw "relative security and stability in the lives of religious minorities." "The absence of such order -- both in the Ottoman Empire 100 years ago and in contemporary Iraq, Syria and Libya -- always leads to tragic events," he said.

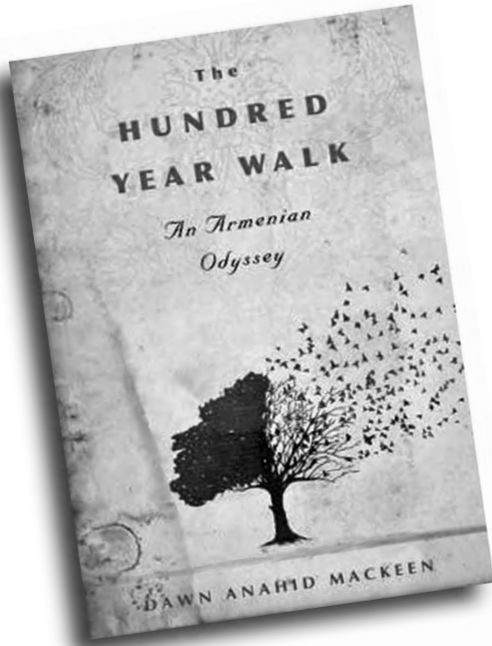
"The position of our Church on the

Armenian genocide has been repeatedly and clearly expressed in numerous statements and messages of the Patriarch," added Volkov. He pointed out that high-level Russian Orthodox clerics took part in last year's events in Armenia that marked the centennial of the Armenian genocide.

Kirill prayed and laid flowers at the Armenian genocide memorial in Yerevan when he visited Armenia in 2010.

<h1>Dr. Raffi Aynaciyan</h1> <p>D.D.S., M.C.I.D., F.R.C.D.(C)</p> <h2>Orthodontist</h2>		
	braces for children and adults	<p>Richmond Hill (Hillcrest Mall): 9350 Yonge Street, Suite 216 905-884-4161</p>
		<p>North York: 3333 Bayview Avenue, Suite 203 416-221-0660</p>
		<p>Downtown Toronto: 11 King Street West, Suite C115 416-363-3018</p>

The Hundred-Year Walk: An Armenian Odyssey

The Hundred Year Walk: An Armenian Odyssey is the story of one man who miraculously survived the genocide, brought to the page by his incredibly talented, fearless granddaughter, an investigative journalist with an enormous heart and incomparable intuition who learned as much about herself as she did about the horrific events that occurred one hundred years ago, and are, in a way, repeating today.

Dawn Anahid MacKeen had been hearing it from her mother for years. "Tell your grandfather's story. It's in his journals." It was only when, exhausted from her fast-paced life as a journalist in New York City, she moved home to Los Angeles that she realized the enormity of that request, and how imperative it was that she answer the call. But she couldn't read Armenian! And besides, there wasn't enough information to write a whole book.

Then slowly, with the help of her mother and her tight-knit Armenian community of friends and neighbors, Stepan Miskjian's journals were translated. MacKeen had in her hands a precious and rare first-hand account of the 20th century's first holocaust.

The more MacKeen delved into her family's past, the stronger her need became to go there. "I needed to taste his thirst, touch the land where he walked. See the green hills surrounding his Adabazar, where his dreams of becoming the town's first courier had taken root, before they withered and died in the desert." In 2007, MacKeen hired a translator and went by herself to Syria and Turkey, in search of...what? Answers? To feel her grandfather's presence? More survivors? Clues as to why these events took place?

And so The Hundred-Year Walk: An Armenian Odyssey is part memoir, part reportage, with the story jumping from Stepan Miskjian's to Dawn MacKeen's, as she sought to retrace her grandfather's march. Along the way, MacKeen meets the family of an Arab sheikh who saved her grandfather's life. After fleeing from the massacre site, her grandfather, desperate for refuge, sought out a sheikh he had heard was kind. He disguised himself, changing his shredded clothes into local dress, and wrapping a headscarf around his hair to blend in with the locals. When Miskjian finally met the powerful sheikh, he was welcomed into his home, cleansed, fed, and given work. He became like a son to the sheikh, even though he was from a different faith.

When MacKeen finally found the family, one member told her afterward, "When we first heard you were looking for us, we thought you were in need like your grandfather. We were going to take you in." It was their tradition, he explained, to take in people in crisis. "The sheikh and his descendants are the true face of the Syrian people," MacKeen says. "It's Aylan [Kurdi, the three-year-old Syrian Kurdish boy who drowned in the Mediterranean sea], it's my translator from Raqqa, not the men with masks, waving black flags, bent on division and hate."

Will we return the favor? It's easy to see how Miskjian's story parallels the refugee crisis literally on our doorstep. Hundreds of thousands of innocent people being persecuted for their faith, for their differences, in constant fear and helplessness.

Dawn MacKeen is an award-winning investigative journalist who devoted eight years to her grandfather's story. Previously she was a staff writer at Salon, Newsday, and Smart Money. Her work has appeared in the New York Times Magazine, Elle, the Los Angeles Times, and elsewhere.

The following are excerpts from a Q&A with Dawn MacKeen.

Why did you feel compelled to write this book?

Ever since I can remember, my mother has been telling me about what happened to her father. Still, the story was relayed in fragments, and I couldn't grasp how extraordinary it was until I could finally read it for myself as an adult. (This was thanks to a relative who translated his account, which was published in the sixties by a small press, from Armenian into English.) After reading it, I couldn't believe that he survived, and the ripple effect that my entire family was alive. My grandfather Stepan believed he lived in order to tell the world what happened, and shared his ordeal with my mother throughout her childhood. She then passed it onto me. This is our family's heirloom. Other people inherit fine china. I inherited this story, along with it the responsibility of retelling it.

How did you discover more of his journals?

I had just moved back to Los Angeles from New York and was quickly finding out how difficult it was to report on this subject. I had the journals from the small press, but they only told part of the story. Of course, this is a genocide and most people didn't survive, and even if they did, it's a century later. Almost everyone involved was long gone. Suddenly, I was living at home at age 35, and feeling like a complete loser. My mother and I had a huge fight about me quitting. She didn't want me to stop. Just to be flippant and to state the impossible, I blurted out: "I cannot help you unless you raise your father from the dead, and have him tell me what happened to him." Two days later, my mother found two of his notebooks. After that, my uncle searched his garage and unearthed two more. After finding those, I felt almost as if I had a mandate to complete this project.

How did you fill in the blanks from your grandfather's journals?

The book is really a tapestry of many experiences. While my grandfather's story is the main arc, I reconstructed the world around him through thousands of pages of research documents. Luckily, my grandfather was extremely detail-oriented and had an elephant-like memory, and wrote down the names of the villages he was pushed through on his death march, and the full names of people he encountered. Most of the people were from his town of Adabazar (now called Adapazari), which is not surprising. Many of the deportees grouped together by hometown in the camps. The caravans were also often emptied—slaughtered—by calling out the names of the towns.

I felt like an amateur detective, looking for any information about these people. I went through oral histories, and every single memoir that I could find written by his fellow villagers. I searched newspaper articles from the time period, almanacs, immigration records, and compatriot books that survivors wrote. I advertised in Armenian newspapers—much like Armenians did after the genocide, as they tried to locate lost family members. The same search is happening today, with the refugee

crisis, as families are being separated from one another due to the war and mass exodus.

I scoured libraries in five countries, and Googled a lot! I found one family in Canada, one in Virginia and another in the Seattle area. But one of my biggest finds was the writings of one man who survived the same massacre as my grandfather. After years of research, I finally found his account in Armenia and Romania, where he'd moved following the war. The articles were published in 1924 and 1940. When I found this, I cried. I just knew that if I looked long enough, I'd find it. He described the same massacre as as my grandfather, and dated it within a day of my grandfather's account. It's moments like this that I am dumbfounded that these atrocities are still denied. The eyewitnesses may be gone, but they left a paper trail.

Why did you write about your experience in the book?

I didn't set out to do this. I just wanted to see the land that my grandfather walked, which is now modern-day Turkey and Syria. The harsh terrain was also a prison for my grandfather and the other Armenians, and I believed I needed to see it in order to write accurately about it. But then, unexpectedly, I found the descendants of the Arab sheikh who saved my grandfather's life in Syria. I wanted to find this man's family but didn't think I would. When I did, I realized that I became part of the story. The sheikh was Muslim and accepted my Christian grandfather for who he was, regardless of his ethnicity or religion, and treated him like a son. The sheikh's descendants welcomed me in the same manner, like a long lost daughter, with some three hundred people greeting me at my arrival to the village. They were as beautiful as the sheikh. Finding them was one of the transcendental moments of my life. There I was, half way around the world, and I found the clan that was my grandfather's extended family.

I think in this pitched climate of religious enmity, of Muslims versus Christians, the message of the sheikh is a powerful one. Just one person's act of kindness can transform a family for generations.

The town of Raqqa is written about in your book. Is this the same Raqqa that's now headquarters for the Islamic State?

Yes. Ironically, Raqqa was an incredible place for me. I visited twice before the war, first during the retracing of my grandfather's steps, and then two years later. I was welcomed unequivocally. I even stayed overnight at a local tribal leader's house, who hosted a dinner party for me on the Euphrates River, with musicians serenading our table under the stars, the long table laden with food, with conversation with people of different faiths. Clearly the town has changed: Now it's the international symbol of hate and intolerance.

During the genocide, Raqqa was one of the few safe havens for Armenians, and after the genocide, many settled there, building churches and schools, and growing close with the local population. While it was a poor town, the people were extremely friendly and proud of what they had and were unified, regardless of religion. Later, I read that ISIS turned the Armenian church into a recruitment center for jihadists. And in nearby Deir Zor, fighters blew up the memorial to the Armenian genocide victims, which I visited twice, and wrote about in the book.

Many of the people I spoke with in this area knew about the tragic history of the Armenians. Not ever imagining that in just a few short years many would be facing their own survival as the area descended into war.

What was being in Turkey like?

I was very nervous going there, after

Dawn Anahid MacKeen

growing up with stories of knife-wielding Turks. In 2007, just before I visited, a prominent Turkish-Armenian journalist was assassinated for speaking out about the genocide, and the government was prosecuting those who took up the issue. But I experienced real kindness from many people. And while I was infuriated by conversations with people who denied it happened, I had to remind myself that there are many good people who have been been taught a warped history. This is a state-sponsored denial. Children learn in their history books that the Armenians were the agitators, that they had sided with the enemy during a time of war, and their deaths were a consequence of that. It doesn't mean that these individuals are bad people, which I think is a frequent assumption. The Turks today aren't the ones who perpetrated the genocide. For many of the people, it's about education. We need to educate the future generations of Turks about what happened in a way that acknowledges the atrocities and allows the healing to begin. Of course, individuals also bear responsibility in this information age to educate themselves and question the history that they've been spoon-fed.

Why does it matter that Turkey still denies this?

History keeps repeating itself. We are seeing nearly identical images of persecution coming from the area where my grandfather suffered a century earlier. We are seeing the death convoys, the violation of women, the mass executions. It's important to learn more about the forces that cause a genocide, and how to prevent it from happening again. After it happens, accountability is crucial. Perpetrators need to be adjudicated in criminal courts. For the Armenians, this has never really happened. On top of that, the modern state of Turkey campaigns against recognition. The Armenians can't heal until their suffering has been acknowledged. Every time someone says it didn't happen, the trauma is reopened. I think Pope Francis described it best when he said recently on the 100th anniversary of the killings, "Concealing or denying evil is like allowing a wound to keep bleeding without bandaging it."

Սբ. Երրորդություն Հայց. Առաք. Եկեղեցին
կը հրախրէ Ձեզ մասնակցելու
Մեծի Պահոց
Հոգեպարար ժամերգություններուն

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Ամէն Չորեքշաբթի երեկոյեան ժամը 8:00-ին

Փետրուար 10 - Արժ. Տէր Զարեհ Ա. Բնյ. Զարգարեան
Հոգեւոր Հովիւ Սբ. Երրորդություն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ

Փետրուար 17 - Արժ. Տէր Տաթև Բնյ. Մէնէնկիչեան
Հովիւի Օգնական Սբ. Երրորդություն Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ

Փետրուար 24 - Գերշ. Տէր Արգար Ս. Եպս. Յովակիմեան
Առաջնորդ Գանատահայոց Թեմի

Մարտ 2 - Վեր. Սերոբ Մկրտչեան
Հոգեւոր Հովիւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ

Մարտ 9 - Հոգշ. Տէր Գեղարդ Վրդ. Բիւսպէկեան
Հոգեւոր Հովիւ Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ

Մարտ 16 - Հոգեշ. Տէր Եղիա Ծ. Վրդ. Գիրեճեան
Հոգեւոր Հովիւ Ս. Գրիգոր Հայց. Կաթողիկէ Եկեղեցւոյ

ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Փետրուար 11 - Մարտ 17, 2016

Ամէն Հինգշաբթի
Ամէն Կիրակի

առաւօտեան ժամը 10:30-ին եւ
Ս. Պատարագի աւարտին

ՄԵԾԻ ՊԱՀՈՑ ԿԻՐԱԿԻՆԵՐ

Փետրուար 14	Արտաքսման Կիրակի
Փետրուար 21	Անառակի Կիրակի
Փետրուար 28	Տնտեսի Կիրակի
Մարտ 6	Դատաւորի Կիրակի
Մարտ 13	Գալստեան Կիրակի

Հասցէ - 920 Progress Avenue, Toronto, ON M1G 3T5 Հեռախոս 416-431-3001

«Համազգային»ի
Գլխավոր Մասնաժողովի
Գրական Ցանձնախումբ

Յիշատակի հանդիսութիւն,
Նուիրում՝
Ուսուցիչ, գրող,
Գրաքննադատ և խմբագիր
Պողոս Մնայեանի կեանքին
և գրական վաստակին

ՊՕՂՈՍ ՄՆԱՊԵԱՆ

«Բագին»ի քուրմը

Լուսանկարը՝ Գալուստ Պնայեանի

Բանախօս
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ
Բանաստեղծ և ուսուցիչ,
Յատկապէս հրախրում՝ Մոնթրէալէն

Կիրակի, 28 Փետրուար 2016
Յետմիջօրէի ժամը 2:00-ին
Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ

Սիրով հրախրում էք

Խորը վշտով կը տեղեկացնենք որ
նորոգ հանգուցեալ

ՆՇԱՆ ԲՇԻՇԵԱՆ-ՍԻՐԱՔԻ
Ծնեալ 6 Մարտ 1927- Մահացած Յուրուար 8 2016

Մահուան քառասունքի
հոգեհանգստեան արարողութիւնը
տեղի պիտի ունենայ
Փետրուար 14ին, առաւօտեան ժամը 10:00ին
Ս. Աստուածածին Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ մէջ:
Սգակիրներ՝
Երեք դուստրերը, քորը եւ հարազտները ընտանեօք:

Armineh Keshishian
Karine Hovsepian Ruby and her family; Rouben (spouse), Andre and Lara (children)
Adrineh Bennett and her family; Ryan (spouse), Jake and Mila (children)
His sister; Jayran Martin
and his nephews Alex and Haig Kiil.

Meline's Garden...

cont. from page 23

rise in Armenia and that now was the time to begin her project.

While one of Kevonian's goals is to have quinoa become a staple in the diets of the local population, she acknowledges that, right now, it may be too pricey. She notes it is just the first year of production, and by continuing to grow it locally and by cutting overhead costs, the price will soon become more accessible. She also has smaller packages available for those who prefer to sample it before committing to the larger amounts. In Armenia currently there is also an imported option from Italy, which is almost double the price of that offered through Meline's Garden.

Taline Kevonian sells to individuals,

distribution companies, as well as to shops and restaurants. Her packaging is through Zart Print, where a portion of the proceeds goes to creating job opportunities for disabled youth.

Although her farm plots specific to quinoa are already rapidly expanding, Kevonian will not stop there. She plans to also incorporate chia seeds and work with farmers in Gyumri to increase flax seed production so that shugas (markets) can sell local—rather than only imported—options.

While this keeps Kevonian very busy and involved in Armenia, she jokes that sometimes leaving Armenia is crucial so she can “get a break from the ‘chi gareli’ mentality”, and return re-energized, focused, and with more determination.

Your Most Reliable Transportation Partner To/From Armenia & Worldwide

- Ocean, Air & Land Int'l Transportation
- Door to Door Services Available
- 20', 40', LCL and Break-Bulk
- Insurance Coverage
- Export Documentation, Letters of Credit Handling and Banking Negotiations
- Dedicated Agency Network Worldwide

METRAS

**SHIPPING &
FORWARDING INC.**

2175 Sheppard Ave. E.
Suite 215 Toronto ON, M2J 1W8

Tel.: 416-497-0377

Fax: 416-497-0783

info@metrasshipping.com

www.metrasshipping.com

Տադրիկի Խոհանոց

የጥገና

Սոնիա Թաշճեան

Հայկական ամանդական խոհանոցի ամօրեական ճաշերէն մէկն ալ կը կոչուի քրչիկ (քոչիկ, քըչիկ, քըժիկ): Այն տարածուած է եւ արեւելեան եւ արեւմտեան Հայաստանի խոհանոցներուն մէջ:

Զմեռային ապուր մըն է, պարզու-
նակ եւ համեղ: Յաճախ որոշ շրջան-
ներու մէջ նմանատիպ ապուրին կ'ը-
սեն մախոխապուր կամ կոնչու. թէեւ
այս երկուքն ալ տարբերակներ ունին
եւ առանձին ճաշատեսակներ են,
յատկապէս մախոխապուրը, գորս
պահքը խորհրդանշող ճաշատեսակ
մըն է: Կաղամբի օգտագործումը յա-
ճախ կը նոյնացնէ ճաշատեսակները,
սակայն խորքին մէջ անոնք տարբեր
բաղադրիչներով կերակուրներ են:
Կաղամբապուրն ալ նմանատիպ
բրդոշ մըն է, այսինքն՝ ապուր, որուն
մէջ հացը բրդեյով կ'ուտեն, սակայն
այն սովորական կաղամբով կը պատ-
րաստուի:

Մինչդեռ քրիչի ճաշի գլխաւոր բաղադրիչը կաղամբի թւորշին է. ձմեռնամուտին իւրաքանչիւր ընտանիք մեծ տակաւոյ մէջ կը պատրաստէ կաղամբի թւորշի. գլուխ կաղամբը քանի մը մասերու բաժնելով կը դնեն սովորական աղաջուրի մէջ, ոմանք ձակընդեղ կ'աւելցընեն՝ հաճելի վարդագոյն երանգ տալով թւորշիին: Անոր խոշոր տերեւներով ամանորին պասուց տղմա կը փաթթեն: Ձմրան ճաշասեղանին պարտադիր կայ թւորշին: Կան նաեւ բազմաթիւ ճաշատեսակներ, որոնց մէջ կը գործածուի կաղամբի թւորշին, հաւանաբար փոքրիկ կտորները օգտագործածելու եւ սպառելու նպատակով. ինչպէս օրինակ պանրով պատրաստուած հացերու կամ ապուրներու պարագային կ'օգտագոր-

Բաղադրությունը

500 կրամ կաղամբի թուրշի
0.5 գալաթ խոշոր կորկոտ
2 սոխ
2 գետնախնձոր
1 ճաշի դգալ լոլիկի մածուկ
1 ճաշի դգալ իւղ (կամ 2 դգալ ձէթ)
2 ճաշի դգալ ալիւր
սալորաչիր
կանաչի
կարմիր եւ սեւ պղպեղ

Պատրաստման եղանակը

- Խաշել մանրուած գետնախնձորն ու կորկոտը:
- Աւելցընել մանրուած կաղամբը, սալորաչիրն ու մածուկը:
- Սոխառածի վրայ լեցնել ալիւրը, ապա՝ քիչ մը ջուրով բանալ եւ խառնել ապուրին. համեմել:
- Մատուցելիս լեցնել մանրուած կանաչին:
- Ուշադիր ըլլալ եւ աղ չդնել ապուրին մէջ. թուրշիի աղը բաւարար է:

Ինչպե՞ս Պակսեցնել Ադի Վնասակար Սպառռումը

Զափազանցում աղի գործածությանը վնասակար է բոլորին, բայց մանաւանդ՝ արեան զերծնշում կամ սրտանոթային անհանգստութիւն ունեցողներուն:

Ինչպե՞ս նուազեցնել աղի սպառումը, ինչպե՞ս օրական 5 կրամի սահմաններումն մեջ մնալ...

Ահաւասիկ քանի մը օգտակար թե-
լադրանքներ...

-Հրաժարեցեք նախքան կերակուրը համտեսելը աղ աւելցնել: Վարժութիւն դարձուցեք բաարարողիլ ձեզի հրամցուած կերակուրին աղի քանակով: Աղամանը վերջնականապէս վերցուցեք ծաշի սեղանէն. զայն ձեր ձեռքին տակ ունենալով՝ փորձութիւնը աւելի մեծ պիտի ըլլայ :

-Հրաժարեցե՞ք պահածոյ ուտելիք-
ներէն, չիփսէն, պիստակեղէնէն, կարգ
մը պանիրներէ եւ մորթատեղի բոլոր
տարբերակներէն, որոնք մեծ քանակու-
թեամբ աղ կը պարունակեն:

-Գնումի ժամանակ լաւ կարդացէք պիտակները եւ ընտրեցէք քիչ sodium պարունակողները:

-Ուշադրության դարձուցեք ձեր խմած ջուրին: Հանքային ջուրերին մեկ կարելի է մասը աղ կը պարունակե: Ընտրեցեք քիչ աղ պարունակողները, իսկ եթե ծորակէն հոսող ըմպելի ջուրը վստահե-

լի է, նախապատուութիւնը անոր տուէք:

-Աղը փոխարինեցե՞ք համեմներով.
աւելորդ է ձեզի յիշեցնել, որ խոհանոցը
ձեր ձեռքին տակ ունիք տասնեակ մը
համեմի տեսակներ. զանոնք առատո-
րէն օգտագործեցե՞ք ձեր կերակուրները
համեմելու եւ աղին պակասը լրացնելու
համար:

-Եթէ վերը յիշուածներն որեւէ մէկը չօգնեց, փորձեցէք «սուտ աղ»-երը, որոնք քիչ sodium կը պարունակեն, երբեմն ան sodium-ը փոխարինուած է փոթասիւնով:

Սուրբ Երրորդության Հայաստանեայց
Առաքելական Եկեղեցւոյ
Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ
Ազգային Հաբաթօրեայ Վարժարան

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ - ՀՐԱՒԷՐ

Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգային

Շաբաթօրեայ Վարժարանը

**սիրով կը հրաւիրէ վերջերս
Թորոնթօ հաստատուած
հայ ընտանիքները**

Այցելելու եւ ծանօթանալու Վարժարանին

Շաբաթ օրերը ժամը 9:00-էն 1:30

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԷՆ ՄԻՆԶԵՒ 8-ՐԴ

**Միջին Արեւելքէն նոր ժամանած
հայորդիներու համար
2016-ի կրթաթոշակը անվճար է**

101 Scarsdale Rd.
Toronto

Web: www.armeniansaturdayschool.com

Church Office Tel: **416-431-3001**

**Սփիւռքահայ երեխային իրաւունքն է
հայեցի ուսում ստանալը**

Ontario driver's test G1 քննությունը
արդեն կարելի է արաբերեն լեզվով տալ՝ բոլոր
Driver's test կերոսներն ներս:
Հետևեցեք ներքև տեղադրուած ցուցմունքներուն.

الحصول على رخصة القيادة الكندية
يتم الحصول على شهادة رخصة القيادة في كندا عبر ثلاث
مراحل
(G1) رخصة الجي 1-1
، يحق لكل من تجاوز عمره الستة عشر عاما التقدم اليها
للحصول على الجي 1 لا بد من اجتياز فحص للعيون أولا ثم
اختبار كتابي يتضمن اسئلة عن قوانين السير في كندا و
اشارات المرور . يتم التحضير لامتحان بدراسة كتاب دليل
مركز و يمكن الحصول عليه من Driver's Handbook السائق
فحص القيادة او بعض المحال التجارية
تسمح لك مقاطعة أونتاريو أن تتقدم للامتحان باللغة
العربية ويمكنك ان تتدرب على الامتحان باللغة العربية عن
طريق الموقع التالي
<http://www.apnatoronto.com/ontario-g1-test-arabic/>
لا تستطيع قيادة سيارة في هذه المرحلة الا بوجود سائق
G. جانبك يحمل شهادة
وهي اختبار طرقي داخل المدينة فقط (G2) رخصة الجي 2-2
بعد مرور 12 شهر على حصولك G2 يمكنك التقدم لرخصة ال
ل أبرزت وثيقة على الجي 1 كما يمكنك التقدم مباشرة في حا
مترجمة تثبت أنك تمتلك خبرة بالقيادة لا تقل عن عامين
شهادة الجي تو تؤهلك للقيادة على أي طريق لكن صلاحيتها
تنتهي بعد مرور خمس سنوات على حصولك على رخصة الجي 1
G لذا عليك ان تتقدم للحصول على رخصة ال
الطريق وهي ايضا اختبار طرقي لكن على G رخصة الجي 3-3
بحصولك عليها تصبح مهيئا للقيادة على أي طريق في كندا (الهاي وي) السريع
صلاحيتها خمس سنوات يمكن تجديدها بالبريد او عن طريق .
الانترنت او شخصا عند زيارتك لأقرب مركز خدمات حكومية

**Armen's
Math Corner**

(February 2016)

Junior Problem :

Some people believe that Mathematics is the key to solve many money problems! After a pay rise of 5%, Aram's weekly pay is \$1,260. Can you determine how much he earned before the rise?

Senior Problem :

Nooshik is a sedulous student at A.R.S. private high school and she has a math homework problem to solve. She is supposed to find three consecutive positive integers so that the square of the middle number increased by the product of the other two is equal to 199. Can you help her to find these three integers?

see the answers reversed on this page

Answers to February 2016 issue of Armen's Math Corner
Jr. Prob.: \$1,200 ; Sr. prob.: 9, 10, 11

Visit SAH Website for all you donations to the
new Syrian Armenians.

www.sah.armenian.ca

Online donations and any donation greater
than \$20 will receive an immediate tax receipt
by email. Online donations can be done by
credit card or Paypal account.

ACC-SAH Contact Information
Armenian Community Center - Sponsorship Agreement Holders

45 Hallcrown Place,
North York, Ontario
M2J 4Y4

Tell: 647 857 8972
Fax: 416 497 8948

E-mail: info-acc-sah@armenian.ca

ՏՈՐՈՆՏՈՅԷ
TORONTOHYE

Torontohye Newspaper

Publisher

Torontohye communications Inc.
45 Hallcrown Place
Willowdale, ON
M2J 4Y4

Email: torontohye@gmail.com
Phone: (416) 491- 2900 ext. 3215
Fax: (416) 491- 2211

Խմբագիր

Կարին Սաղդեյան

Աշխատակիցներ

Լարա Օսանյան
Թամար Տոնապետյան
Զարիա Տեր Յովակիմյան

Էջադրում

Արա Տեր Յարութիւնյան

Վարչական Պատասխանատու

Զարիա Տեր Յովակիմյան

Ծանուցումներ

Սեւակ Յարութիւնյան
Հեռ.՝ 416-878-0746

sales.torontohye@gmail.com

Editor

Karin Saghdejian

Administrator

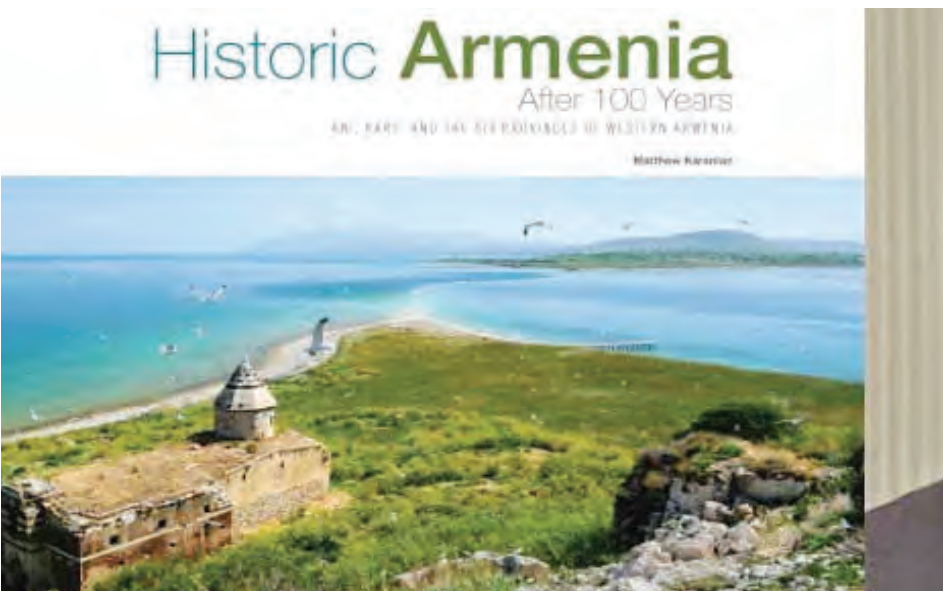
Katya Der Hovagimian

Advertisements

Sevag Haroutunian (416- 878-0746)

Design & Graphics:

Ara Ter Haroutunian

THE ARMENIAN GENOCIDE

cont. from page 19

commemorate the Centennial of the Armenian Genocide, which took place on June 28th, 2015 and presented Armenian popular songs and classics through the century.

3. THE SILENT HEROES OF THE ARMENIAN GENOCIDE: On September 12th, 2015 there was a special lecture/presentation by Mr. Zaven Khanjian, Executive director of AMAA, on the subject of Intellectual victims of the Armenian Genocide, and its effect on the Armenian Nation. The event was organized by the Armenian Evangelical Church of Toronto.

4. THE LIFE OF ARMENIAN COMMUNITIES IN RUSSIA: GEORGIA AND ABKHAZIA: a lecture by Very Reverent Dr. Levon Levonian, who presented the Life of our Armenian Communities in Russia, Georgia and Abkhazia. The function was organized by the Armenian Evangelical Church of Toronto.

5. CHESS TO REMEMBER: This

unique function organized by The Armenian General Sports Union (HMEM) and the chess club, took place at the Armenian Community Centre (ACC) on September 27th, 2015 in memory of the victims of the Armenian Genocide. There were over 100 participants to the tournament both Armenians and non Armenian players, including one grand master and Canadian championship participants. The tournament was webcast live.

6. A RUN TO REMEMBER: The Armenian General Sport Union (HMEM) participates in the SCOTIA BANK TORONTO WATERFRONT MARATHON every year. This year the Armenian participants ran and walked in memory of the victims of the Armenian Genocide. On October 18th, 2015 at 6:30 in the morning the buses left the Armenian Community Centre to the Waterfront Marathon Site; over 300 Members of the community took part in this year's event the largest contingent of any communities participating in the Marathon.

7. ST. GREGORY NAREGATSI: St.

Gregory Armenian Catholic Church of Toronto organized a cultural evening on October 25th, 2015 dedicated to Doctor of the Universal Church, Mystical philosopher and theologian as declared by Pope Francis. The Keynote speaker and presenter was Rev. Father Andon Atamian from Boston, USA

8. WORLD TEACHERS DAY: On October 30th, 2015 the World Teachers Day was celebrated at the Holy Trinity Armenian Church M. Artinian Hall. The event was organized by the Armenian Certified Teachers Association of Ontario (ACTAO). During the event, our Armenian Genocide Scholars Dr. Isabel Kaprielian-Churchill, Dr. Alan Whitehorn, Dr. Lorne Shirinian and Mr. George Shirinian were Honoured for their dedicated Genocide scholarly works.

A special presentation commemorating the educators who perished during the Armenian Genocide was made by young members of ACTAO. Mr. Mher Karakashian, Chairman of the Armenian Genocide Centennial Committee of Canada, was the

keynote speaker.

9. POM FILM FESTIVAL OF TORONTO: This year's Pomegranate Film Festival (POM) was dedicated to the Centennial of the Armenian Genocide. POM was established in 2006 by the Hamaskayin Armenian Educational and Cultural Society with a group of young Armenian professionals, bound by passion for film and culture. Completing its 9th year, the week-long festival which ran from November 16th-22nd, 2015 is a unique community event celebrating Armenian inspired films. This year's selected films and documentaries were those inspired by the Armenian Genocide.

10. ARMENIAN HERITAGE DAY: A celebration organized by Armenian Relief Society Rubina Chapter of Toronto (HOM). The event was dedicated to the Centennial of the Armenian Genocide, and the celebrated the art and culture of 10 provinces and cities of Western Armenia. The event was held on December 5th, 2015 at the Armenian Community Centre.

Մարզական Խրախճանք
HOMENETMEN TORONTO ATHLETICS
Saturday, March 19th, 2016 **Gala Night**

Կազմակերպություն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.
Թորոնթոյի Մարզական Խորհուրդ

Hosted by **Homenetmen**
Toronto Athletics

Նուիրում՝
Համա-Հ.Մ.Ը.Մ-ի
Մարզական Խաղերուն
(Հայաստան 2017)

Dedicated to the
Pan-Homenetmen
Games (Armenia 2017)

Երեկոյն պիտի խանդավառե
Vatche Sarkissian

Հայ Կեդրոնի սրահէն ներս
Armenian Community Centre
45 Hallcrown Place
Ժամը 8ին սկսեալ

Tickets \$50 (Mezzes Included)
Masis Zakarian (416) 884 - 1028
Talar Balouzian (647) 968 - 2191
marzagan.hmemto@gmail.com

Ամէն Կիրակի առաւօտ
Հայ Կեդրոնէն ներս
ՆԱԽԱՃԱՇ
Ժամը 10:30էն 1:00

*Հիմքաւոր
Հոնք Տրաքի Եւ
Անքի Օւնուր*

Crown Pastries

Fine Middle Eastern Pastries

#1 Baklava in Toronto

OPEN DAILY

Monday to Sunday from 9 a.m. to 10 p.m.

BEINNAREN

ESH AL ASHFOUR

BAKLAVA

MAMMOUL

SWEET CHEESE

Specializing in pistachio, cashew, almond, walnut, and hazelnut baklava & other regional pastries and sweets. Everything is hand-made from scratch, using the finest ingredients and prepared fresh daily.

Call (647) 351-2015

2086 Lawrence Ave. East | Scarborough, ON

(Warden & Lawrence) M1R 2Z5

www.crownpastriesbaklava.com

Enjoy our sweets delivered free straight to your home in Scarborough, with a minimum order of \$50.